

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**ZİNCİR OTELLERDE KONAKLAMA AMAÇLARINA GÖRE
YATAK ODASI NİTELİKLERİ VE
TASARIM-UYGULAMA İÇİN ENDÜSTRİLEŞME YAKLAŞIMI**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Selin TUNALI**

Anabilim Dalı : İÇ MİMARİ TASARIM

Programı : İÇ MİMARİ TASARIM

OCAK 2009

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**ZİNCİR OTELLERDE KONAKLAMA AMAÇLARINA GÖRE
YATAK ODASI NİTELİKLERİ VE
TASARIM-UYGULAMA İÇİN ENDÜSTRİLEŞME YAKLAŞIMI**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Selin TUNALI
(418061009)**

**Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 29 Aralık 2008
Tezin Savunulduğu Tarih : 19 Ocak 2009**

**Tez Danışmanı : Prof. Dr. Hasan ŞENER (İTÜ)
Diğer Jüri Üyeleri : Prof. Dr. Ayla ATASOY (İTÜ)
Öğr. Gör. Dr. Deniz ÇALIŞIR (İTÜ)**

OCAK 2009

ÖNSÖZ

Öncelikle yüksek lisans sürecim boyunca bana yol gösteren, çalışmalarımı titizlikle değerlendiren değerli danışmanım Prof.Dr. Hasan ŞENER'e saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Lisans ve yüksek lisans eğitimime katkıda bulunan tüm İTÜ Mimarlık Fakültesi İç Mimarlık Bölümü eğitmenlerine ve yüksek lisansımın bir dönemini geçirdiğim Edinburgh College of Art eğitmenlerinden özellikle Ed Holis'e teşekkür ederim.

Çalışmalarım sırasında beni destekleyen Kadir Has Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'ndeki değerli hocalarım ve arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Eğitim hayatım ve tez çalışmam süresince bana her zaman destek olan aileme sonsuz teşekkür ederim.

Ocak 2009

Selin Tunalı

İç Mimar

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	viii
SUMMARY	ix
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Tezin Konusu.....	1
1.2 Tezin Kapsamı	1
1.3 Tezin Yöntemi	2
2. KONAKLAMA TESİSİ OLARAK OTEL VE OTEL YATAK ODALARI	3
2.1 Otel Tanımı	3
2.2 Turizm ve Otel İşletmeciliğinin Tarihi	3
2.3 Otel Yatak Odasının Otel İçindeki Yeri ve Önemi	7
2.4 Otel ve Otel Yatak Odalarının Sınıflandırılması	7
2.4.1 Turizm tarihi gelişimine göre oteller	8
2.4.2 Faaliyet sürelerine göre oteller	8
2.4.3 Hukuki statülerine göre oteller	8
2.4.3.1 Bir yıldızlı oteller	9
2.4.3.2 İki yıldızlı oteller	9
2.4.3.3 Üç yıldızlı oteller	10
2.4.3.4 Dört yıldızlı oteller	10
2.4.3.5 Beş yıldızlı oteller	12
2.4.4 Kapasitelerine göre oteller	13
2.4.5 Konaklama amaçlarına göre oteller	13
3. BEŞ YILDIZLI ZİNCİR OTELLERDEKİ YATAK ODASI NİTELİKLERİNİN KONAKLAMA AMAÇLARINA GÖRE ANALİZİ	15
3.1 Zincir otel tanımı	15
3.2 Otel odası nitelikleri	16
3.2.1 Nitelikleri tanımlayan kurallar	17
3.2.2 Odanın kattaki yeri	19
3.2.3 Odanın formu	20
3.2.4 Odanın büyüklüğü	22
3.2.5 Odanın tipi	22
3.2.6 Odanın mekânsal bileşenleri	24
3.2.6.1 Yatma bölümü	24
3.2.6.2 Oturma ve çalışma bölümü	25
3.2.6.3 Giriş bölümü	25
3.2.6.4 Depolama bölümü	25
3.2.6.5 Yıkama ve temizlenme bölümü	26
3.2.7 Odanın donatı bileşenleri	27
3.2.7.1 Mobilyalar	27

3.2.7.2 Mefruşatlar	29
3.2.7.3 Yıkanma ve temizlenme donatıları.....	30
3.2.7.4 Aydınlatma	31
Başucu aydınlatması.....	32
Ayna önü aydınlatması	32
Dolap içi aydınlatması.....	33
Çalışma masası aydınlatması.....	33
Banyo aydınlatması	33
3.2.7.5 Aksesuarlar	33
3.3 Örnek Zincir Otel Analizleri	34
3.3.1 Mövenpick otel zinciri.....	34
3.3.1.1 Mövenpick şehir oteli: Mövenpick İstanbul Oteli.....	36
3.3.1.2 Mövenpick kıyı oteli: Mövenpick Bodrum Oteli	37
3.3.2 Swiss otel zinciri	38
3.3.2.1 Swiss şehir oteli: Swiss Ankara Oteli.....	39
3.3.2.2 Swiss kıyı oteli: Swiss Göcek Inn Oteli	40
3.3.3 Kempinski otel zinciri	41
3.3.3.1 Kempinski şehir oteli: Kempinski Çırağan Sarayı Oteli	43
3.3.3.2 Kempinski kıyı oteli: Kempinski Bodrum Oteli	43
3.3.4 Divan Otel Zinciri	44
3.3.4.1 Divan şehir oteli: Divan Ankara Oteli.....	45
3.3.4.2 Divan kıyı oteli: Divan Bodrum Palmira Oteli	46
3.3.5 Dedeman Otel Zinciri.....	46
3.3.5.1 Dedeman şehir oteli: Dedeman İstanbul Oteli.....	47
3.3.5.2 Dedeman kıyı oteli: Dedeman Antalya Oteli	48
3.3.6 Zincirlere ait şehir içi ve kıyı otel örneklerinin karşılaştırmalı analizi	48
4. ZİNCİR OTEL YATAK ODALARINDA TEKRAR EDEN İÇ MEKAN BİLEŞENLERİNİN AÇIK SİSTEM YAKLAŞIMI İLE TASARIMI VE UYGULAMASI	63
4.1 Zincir Otel Yatak Odalarında Ortak Normlar Kullanılmasının Kurumsal Kimlik Açısından Önemi	63
4.2 Zincir Ölçeğinde Açık Sistemin İşleyişi	63
4.2.1 Zincir otellerde yatak odaları iç mekan donatılarında tekrar özelliği.....	63
4.2.2 Açık sistem kavramı	64
4.2.2.1 Açık sistem tanımı.....	66
4.2.2.2 Açık sistemlerde konvansiyonlar- bileşenlerin uyumluluğu	68
4.2.2.3 Açık sistem örneği: N.E.N 2883	68
4.2.2 Açık sistemin otel zincirindeki önemi.....	69
4.3 Tez Kapsamındaki Otel Odalarında Tasarım ve Uygulama.....	70
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	72
KAYNAKLAR.....	76
EKLER	80
ÖZGEÇMİŞ	97

KISALTMALAR

AIEST	: Uluslar arası Bilimsel Turizm Uzmanları Birliği
WTTC	: Dünya Turizm ve Seyahat Örgütü
WTO	: Dünya Turizm Örgütü
IATA	: Uluslar arası Hava Ulaşım Birliği
WATA	: Dünya Seyahat Acentaları Derneği
IH&RA	: Uluslar arası Otel ve Restorancılar Birliği
MH&R	: Mövenpick Hotels Resorts
ISO	: Organisation Internationale de normalisation
N.E.N	: Nederlands Normalisatie Instituut

ÇİZELGE LİSTESİ

		<u>Sayfa</u>
Çizelge 3.1	Türkiye'de en çok tesisi olan zincir ve gruplar.....	16
Çizelge 3.2	Oda tip ve donanımlarının kullanıcı niteliklerine göre değişimi..	23
Çizelge 3.3	Mövenpick otel zinciri	50
Çizelge 3.4	Swiss otel zinciri	52
Çizelge 3.5	Kempinski otel zinciri	54
Çizelge 3.6	Divan otel zinciri.....	56
Çizelge 3.7	Dedeman otel zinciri.....	58

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 2.1 : Tremont House otel planı.....	5
Şekil 2.2 : Tremont House otel görünüşü.....	5
Şekil 2.3 : PeraPelas oteli.....	6
Şekil 2.4 : Hilton oteli.....	7
Şekil 3.1 : Otel kütlesi formları.....	20
Şekil 3.2 : Oda formları.....	21
Şekil 3.3 : Odanın mekansal bileşenleri.....	24
Şekil 3.4 : Yıkama temizlenme-yatma bölümü görsel iletişim örnekleri.....	27
Şekil 3.5 : İhtiyaçlara göre çeşitlenen modüler koltuk düzeni.....	28
Şekil 3.6 : Açık banyo örnekleri.....	31
Şekil 3.7 : Başucu aydınlatması örnekleri	32
Şekil 3.8 : Ayna önü aydınlatması.....	32
Şekil 3.9 : Aksesuar örnekleri.....	34
Şekil 3.10 : Mövenpick otel İstanbul.....	37
Şekil 3.11 : Mövenpick Resort Bodrum.....	37
Şekil 3.12 : Swissotel Ankara.....	39
Şekil 3.13 : Swissotel Göcek Marina.....	40
Şekil 3.14 : Swissotel Göcek Marina'nın yatak odaları renovasyon projesi....	40
Şekil 3.15 : Kempinski Çırağan oteli.....	43
Şekil 3.16 : Kempinski Barbaros Bay Bodrum oteli	44
Şekil 3.17 : Divan Ankara oteli	45
Şekil 3.18 : Divan Bodrum Palmira oteli.....	46
Şekil 3.19 : Dedeman İstanbul oteli.....	47
Şekil 3.20 : Dedeman Antalya oteli.....	48
Şekil 4.1 : Citrohan evi	64
Şekil 4.2 : Citrohan evi perspektifi	65
Şekil 4.3 : Citrohan evi perspektifi	65

ZİNCİR OTELLERDE KONAKLAMA AMAÇLARINA GÖRE YATAK ODASI NİTELİKLERİ VE TASARIM-UYGULAMA İÇİN ENDÜSTRİLEŞME YAKLAŞIMI

ÖZET

Bu tez çalışmasındaki amaç, “Zincir Otellerdeki Yatak Odası Niteliklerinin Konaklama Amaçlarına Göre Karşılaştırılması”dır.

Otellerin ana amacı olan geceleme ihtiyacına cevap veren “oda” mekanı; planlama, programlama ve tasarlama eylemlerine yön veren birimdir. Otel yatak odalarının müşteri algısı üzerindeki etkisi, otelin diğer iç mekânlarına göre daha güçlü olduğundan, oda tasarımı bir otel için ilk ve en önemli tasarım kararı oluşturmaktadır.

Bu çalışmada öncelikle analiz işlemi için ön bilgiler edinilmekte sonra da tezin alan çalışmasına dâhil edilen zincirlerin seçilen şehir içi ve kıyı tesislerine ait yatak odası örneklerinin karşılaştırmalı analizi yapılmaktadır.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde; konuya giriş yapılarak çalışmanın amacına, kapsamına ve yöntemine değinilmiştir.

İkinci bölümde; turizm ve otel işletmeciliğinin tarihi, konaklama tesisi ve otel kavramları, otellerin sınıflandırması ve otel odasının otel içindeki yeri ve önemi ele alınmaktadır.

Üçüncü bölümde; zincir otel kavramının tanımı yapılarak, otel odasının niteliklerine ve bu nitelikleri tanımlayan çeşitli kurallara değinilmektedir. Bu nitelikler doğrultusunda çalışma alanı olarak dünya çapında bilinen, kurumsal kimliği gelişmiş, Türkiye’de hem şehir içi hem de kıyı tesisi bulunan beş otel zincirine ait birer şehir içi ve kıyı oteli üzerinde analiz yapılmaktadır.

Dördüncü bölümde; zincir otel odalarında ortak normlar kullanılmasının kurumsal kimlik açısından önemi vurgulanmakta, zincirlerde tekrar eden iç mekân bileşenlerinin açık sistem yaklaşımı ile tasarımı üzerine bir öneri sunulmaktadır. Bu öneri aynı zincire ait şehir içi ve kıyı oteli odalarında uygulanmaktadır.

Beşinci bölümde ise; sonuçlar ve öneriler üzerinde durulmaktadır. N.E.N 2883 konvansiyonları baz alınarak bir otel zincirinin yatak odaları için yarı açık bir sistem ön görülmüş, sistemin uygulaması ise zincire ait şehir ve kıyı oteli üzerinde yapılmıştır. Yapılan tasarım ve uygulama otel odası tasarımının ne şekilde yapılması gerektiğine değil, yarı açık sistem yaklaşımının zincir otel odalarında kullanımını anlatmaya yöneliktir.

QUALITIES OF CHAIN HOTEL BEDROOMS ACCORDING TO PURPOSES OF ACCOMMODATION AND INDUSTRIALIZATION APPROACH FOR DESIGN-PRACTICE

SUMMARY

The aim of this study is to evaluate qualities of bedrooms in chain hotels according to purposes of accommodation.

The “room”; responding the need of overnight stay which is the basic purpose of hotels; is the unit that steers activities of planning, programming and designing. As the bedrooms make a more lasting impression on the lodging guest than other interior spaces of the hotel, the room design constitutes the primary and the most essential design decision.

Gathering the information for the basis of the study, through the field studies (collecting the input about bedroom samples belonging to pre-selected destinations city and resort facilities of chain hotels) and then the evaluation of the chosen examples was the methodology of the study.

This thesis dissertation consists of five chapters:

In the first chapter, is an introduction to thesis subject mentioning the purpose, content and method of the study.

In the second chapter discusses the history of tourism and the notion of hotel enterprise; ‘accommodation facility’ and ‘hotel’ concepts; the classification of hotels; the place and the importance of ‘hotel room’ in a hotel.

In the third chapter; notion of ‘chain hotel’ has defined; albeit mentioning the qualities of hotel room and different rules defining these qualities. In accordance with these qualities; an analysis is made on one city and one resort hotel belonging to five branches having both city and resort facilities in Turkey and which are also well-known around the world and having an improved corporate identity.

In the fourth chapter, the importance of using common norms in branch hotel rooms in terms of corporate identity is emphasized and a proposal is made for designing repeated interior components in chain hotels by using open system approach in design.

The final chapter states the results of the study with a conclusion note for the possible suggestions. A semi-open system is proposed for bedrooms of a chain hotel by considering N.E.N 2883 conventions and the system is applied to a city and a resort hotel belonging to the chain. It is worth to state that the proposed design and application with this study, are not intended for how hotel room should be designed; but to explain the usage of the semi-open system approach in chain hotels.

1. GİRİŞ

1.1. Tezin Amacı

Bu araştırmanın amacı, konaklama tesisi türlerinden zincir otel işletmelerinin kurumsal kimliklerini yatak odalarına nasıl yansıttığı, yatak odası tasarımında misafirin konaklama amacına ve dolayısıyla bölgesel farklılıklara ne derece önem verdiği, tasarımın kullanıcının ihtiyaçlarını ne ölçüde karşıladığı, genel olarak tanımlanarak, örneklemeler üzerinden gidilerek saptamalar yapılması ve bu saptamaların bir öneri ile geliştirilmesidir. Araştırmaya örnek oluşturan zincir otellerin yatak odalarının iç mekân niteliklerinin incelenmesi, odaların kullanıcı ihtiyaçlarına yönelik nitelikleri aradaki farklılıkları ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır.

Çalışma alanı olarak dünya çapında bilinen, kurumsal kimliği gelişmiş, Türkiye’de hem şehir içi hem de kıyı tesisi bulunan otel zincirleri seçilmiştir. Zincir otellerin seçilmesi, araştırmayı kurumsal kimliği en gelişmiş otellerde izlemenin daha belirgin sonuçlar vereceğinin düşünülmektedir.

1.2. Tezin Kapsamı

Araştırma kapsamında, bu araştırmanın altyapısını oluşturan turizm, konaklama tesisleri, otel, zincir otel gibi genel kavramların tanımları yapılmıştır. Daha sonra tanımları yapılan bu kavramlar üzerinden gidilerek zincir otellerin yatak odalarının kullanıcı ve tasarımları arasındaki ilişki ele alınmıştır. Otel yatak odası tasarımının kullanıcıyı ne şekilde etkilediği, tasarımın kuruma yönelik hangi kimlik öğeleri gözetilerek yapıldığı ve yapılması gerektiği araştırılmıştır. Bu araştırmayla ilgili olarak beş önemli zincirin dört veya beş yıldızlı birer iş ve tatil oteli incelenmiştir.

Bu analiz sonunda tesislerin konaklama amaçlarının ve dolayısıyla kullanıcı ihtiyaçlarının değişse de şehir içi ve kıyı otel odalarındaki ortaklıkları ve farklılıkları tespit edilmiştir. Otel yatak odalarındaki tekrar özelliği, tasarım açısından bir veri olarak kabul edilmiştir. Yarı açık bir sistem tasarımı ile bileşen pazarı oluşturmak,

belirli konvansiyonlar çerçevesinde geliştirilen bu bileşenlerle otel odaları gibi aynı zincire ait tekrarlı birimlerde ortak bir tasarım dili ve algı yaratmak, aynı zamanda değişen kullanıcı ihtiyaçlarını karşılamak söz konusu olmaktadır. Tez kapsamında, tasarım bağlamındaki çalışmalar genel düzeyde ele alınmıştır.

1.3. Tezin Yöntemi

Konaklama tesisi olarak otel, otel kavramı, otel işletmeciliğinin tarihçesi, otel sınıflandırılmaları, otel odaları ile ilgili literatür taraması yapılmış, kavramlar üzerinden gidilerek zincir otel işletmelerinin iş ve tatil otellerinden seçilen on örnek üzerinden saha çalışmaları yapılmıştır. Zincir otellerin yatak odası niteliklerine yönelik kavram ve kurallar internet ve literatürden araştırılmıştır. Zincir otellerin yatak odalarında kullanıcı ihtiyacı-tasarım sorusuna cevap bulunmaya çalışılmıştır. Araştırma konusuyla ilgili yönetmelikler ilgili yerlerden temin edilmiştir. Zincir otellerin işletmeleri konusunda yapılan literatür taraması otel yetkilileri ile yapılan görüşmeler ile desteklenmiş, kişisel gözlemlerden de yararlanılarak tablolar oluşturulmuştur. Tüm bu çalışmalar sonucunda zincir işletmelerin farklı bölgelerdeki otellerine ait yatak odası mekânları karşılaştırılarak kullanım amacı – tasarım ilişkisi üzerinde durulmuş ve bu saptamalar bir yarı açık sistem önerisi ile sonlandırılmıştır.

2. KONAKLAMA TESİSİ OLARAK OTEL VE OTEL YATAK ODALARI

2.1. Otel Tanımı

Kökü Fransızca "ostel" sözcüğünden gelen otel terimi, Latince de konukların kalacağı yer anlamında kullanılan “Hospitium” sözcüğü ile özdeşleşir.

Oteller, yolcuların geçici konaklama ihtiyaçlarını karşılamak esasına dayanan, bunun yanı sıra beslenme ve eğlenme hizmetlerini de sunan geniş programlı yapı veya kuruluşlar olarak tanımlanabilir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 1983 yılında derlenen Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik’te ise, konaklama tesisleri oteller, moteller, tatil köyleri, pansiyonlar, kampingler, apart oteller, hosteller ve özel tesisler olarak sınıflandırılmıştır. Bu sınıflamaya göre, oteller asli fonksiyonları müşterilerin konaklama ihtiyaçlarını sağlamak olan, bu hizmetin yanında, yeme-içme, spor ve eğlence ihtiyaçları için yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bünyelerinde bulundurabilen en az 20 odalı tesislerdir.

Turizm yönetmeliğinde konaklama tesisleri içinde belirli bir türü belirtmek için kullanılan otel terimi, halk dilindeki anlamıyla tüm konaklama tesislerini ifade etmektedir.

2.2. Turizmin ve Otel İşletmeciliğinin Tarihi

Turizm kavramı ilk kez 1905 yılında Guyer Feuler tarafından “gittikçe artan hava değişimi ve dinlenme gereksinimler, doğa ve sanatla beslenen gözcü güzellikleri tanıma isteğinde, doğanın insanlara mutluluk verdiği inancına dayanan ve özellikle ticaret ve sanayinin gelişmesi ve ulaşım araçlarının kusursuz hale gelmelerinin bir sonucu olarak, ulusların ve toplumların birbirlerine daha çok yaklaşmasına olanak veren ‘modern’ çağa özgü bir olay olarak tanımlamıştır (Özkan &Uluer, 2007, s:1).

Uluslararası turizm sözlüğünde ise turizm; “zevk için yapılan geziler ve seyahatler için gerçekleştirilen insan faaliyetlerinin tümü” şeklinde açıklanmaktadır.

AIEST (Uluslar arası Bilimsel Turizm Uzmanları Birliği) ise turizmi, “insanların devamlı ikamet ettikleri, çalıştıkları ve her zamanki olağan ihtiyaçlarını karşıladıkları yerlerin dışına seyahatleri ve buralardaki, genellikle turizm işletmelerinin ürettiği mal ve hizmetleri talep ederek, geçici konaklamalarından doğan olaylar ve ilişkiler bütünü” olarak tanımlamıştır.

İnsanların ilk çağlardan bu yana çeşitli sebeplerden dolayı asıl yaşama mekânlarının ve yaşadıkları bölgenin dışına çıkması, konaklama ihtiyacını da beraberinde getirmiştir. Bu çağlarda ulaşım imkânlarının yetersizliği uzun yolculuklara sebep olmuş, konaklama tesisi kullanımı ise zorunlu hale gelmiştir.

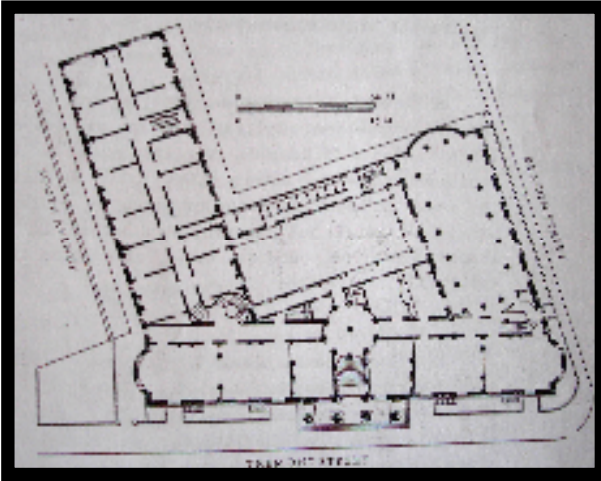
Konaklama yapılarının ilk örnekleri hanlar olarak bilinmektedir. Han sahiplerinin oturdukları evlerin bazı bölümlerinde seyahat edenleri ağırlaması profesyonel bir meslek haline gelmiştir. 6. yy.dan sonra günlük yaşamda takas yönteminin yerini paranın alması ile hancılık mesleği daha da gelişmiştir. Çoğunlukla ortak yatma hacmine sahip olan bu yapılarda, misafirler tanımadığı kişilerle aynı odada kalmak zorunda idi. İncil’de Meryem Ana’nın Hz. İsa’nın dünyaya geleceği Bethlehem’e yolculuğu anlatılırken, hiç odası olmayan bir handa kaldığından söz edilmiştir (Konaklama Endüstrisi Gelişimi, 1983, s.5).

Orta Doğu’da gelişen diğer bir konaklama yapısı da kervansaraylardır. Bu yapıların hanlardan farkı şehir içinde değil, ticaret yolları üzerindeki kavşak noktalarında yapılmış olmasıdır. Ticari amaçla işletilen hanlar ile yolcuları misafir olarak kabul eden kervansaraylar arasında işletme amacı farkı da dikkat çekicidir. Kervansaraylarda yerli yabancı ayırt etmeksizin tüm misafirlere yemek verilir, fakirlerin giyecek yardımı yapılır, hastalar tedavi edilir, hayvanlarının bakımı yapılırdı (Çakırkaya, 1990, s.6). Issız yollar üzerinde bulunan kervansaraylar, yolcuların güvenli bir şekilde konaklamalarını ve ihtiyaçlarını görmelerini sağlamak için dıştan kaleyi andıran bir görünüm sergilerler. Kervansaraylarının aralarındaki uzaklıklar, deve yürüyüşü ile günde 9 saat, yani 40 kilometre esas tutularak saptanmıştır (Wikipedia Dictionary).

18. yy. sonlarında endüstri devriminin getirdiği toplumsal değişiklikler, modern konaklama anlayışına öncülük eden otellerin ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Devrimin etkileri ile ekonomik anlayış değişmiş, ticaret gelişmiş, tüketim yoğunluklu üretim artmış ve endüstri şehirleri çekim noktası haline gelmiştir. Teknolojinin gelişmesi üretim için gerekli olan çalışma süresi azaltmış, çalışma süresindeki bu azalış ise boş zamanları arttırmıştır. Kalan boş zaman, artan refah seviyesi, kullanılabilir gelir ve teknolojik gelişmelerin sağladığı konfor ise tüketim anlayışlarını değiştirmiş ve geniş bir şehir nüfusu oluşturmuştur.

1830' larda ulaşım teknolojilerinde önemli gelişmeler yaşanmış, posta arabası sistemi yerini demiryollarına bırakmıştır. Değişen yolculuk anlayışının sonucu olarak posta arabalarının durak noktasını oluşturan hanlar kapanmış, şehir otelleri yaygınlaşmaya başlamıştır. 1794'te New York'ta açılan "City Hotel" bu türün ilk örneklerindendir, sonraki yıllarda benzer nitelikte konaklama yapıları Boston, Philadelphia ve Baltimore gibi şehirlere de yayılmıştır (Burkart, 1984, s.18).

Şekil 2.1 : Tremont House otel planı.

Şekil 2.2 : Tremont House otel görünüşü.

1829 yılında Boston'da açılan "*Tremont House*" oteli donanım ve işletme anlayışı nedeniyle ilk modern otel olarak kaynaklara geçmiştir. Mimar Isaiah Rogers tarafından tasarlanan otel dönemin en büyük ve en pahalı yapısı olarak nitelendirilmiştir. Kilitlenebilir odaları, eğitimli personeli ve Fransız mutfağından örnekler sunan restoranı ile dönemin otel anlayışının ne kadar ilerisinde olduğunu kanıtlamıştır (Rutes, 1985, s.37). (Şekil 2.1) (Şekil 2.2)

Otellerin prestij kaynağı haline gelmesi büyük inşaatlar için yatırım yapılması ihtiyacını doğurmuş ve otel işletmeciliği şahıslardan çıkıp bu konuda uzmanlaşmış otel işletme şirketlerine geçmiştir. Bu gelişimle beraber ilk otel zincirleri kendilerini göstermeye başlamıştır. 1908 yılında Elsworth M. Statler'ın girişimi ile "Buffalo

Statler” oteli inşa edilmiştir. Ortalama bir gelir grubuna rahat, temiz ve uygun fiyatlı hizmet sunmayı hedefleyen otel, kısa sürede amacına ulaşmış ve diğer şehirlerde de devam eden bir zincir halini almıştır. Otelde her odanın kendine ait banyosunun bulunması konaklama anlayışında ses getirecek bir yenilik olmuştur (Kalt, 1981, s.3).

1920'lerde yeni ulaşım aracı olarak otomobilin benimsenmesi, 1950lerde ise uçak ve havayolu şirketlerinin kendini göstermesi ile yolculuk kavramı biçim değiştirmiş, uzun mesafeli yolculuklar cazip hale gelmiştir. Hava yollarıyla ortaya çıkan kitle turizmi anlayışı geniş programlı büyük otellere olan talebi arttırmıştır (Burkart, 1984, s.33).

Türkiye’de modern otelcilik kavramı ise, 1870’de İstanbul’u Paris’e bağlayan Şark demiryolunun açılışı sırasında ülkeye gelen seçkin konukları ağırlamak amacıyla İstanbul’da Pera Palas otelinin faaliyete geçmesi ile başlamıştır. 1892’de inşa edilen Pera Palas Oteli, İstanbul’un sosyal yaşantısında önemli yer tutmuştur (Deleon, 1989, s.70-75). İstanbul’da başlayan turizm hareketi, Ankara’ da Ankara Palace Oteli, İzmir’de Kilim Otel ile kendini göstermeye devam etmiştir.

Şekil 2.3 : PeraPelas oteli. (<http://www.perapalas.com/>)

1950’lerdeki turizmi geliştirme çabaları ile İstanbul’da Taksim Parkı’ndaki araziye Hilton Otel zincirinin 29. oteli olan İstanbul Hilton Oteli inşa edilmiştir. Sedat Hakkı Eldem’in SOM firması ile ortak tasarımı sonucu 1954 yılında hizmete giren otel lüks odaları, restoranları ve salonları ile Türkiye’de turizmin gelişmesinde ve sonraki yıllarda inşa edilen benzer nitelikli otellerin oluşmasında çok önemli bir yer tutmuştur. 410 odalı ve 700 yataklı otel otelcilikte yeni bir çağ başlatmıştır. 1960’da Marc Savgey ve Yüksel Okan’ın tasarladığı Büyük Ankara Oteli, 1962’de Doğan

Tekeli, Sami Sisa ve Metin Hepgüler'in tasarladığı Ankara Stad Oteli, 1965'te Paul Bonatz ve Fatin Uran'ın tasarladığı Büyük Efes Oteli yeni otelcilik anlayışının örneklerindendir (Çakırkaya, 1990, s.16).

Şekil 2.4 : Hilton oteli. (<http://www.hilton.com.tr>)

2.3. Otel Yatak Odasının Otel İçindeki Yeri ve Önemi

Otellerin ana amacı olan geceleme ihtiyacına cevap veren “oda” mekanı; planlama, programlama ve tasarlama eylemlerine yön veren birimdir. Yatak odası bir otel için en temel birim olduğundan, tasarım kararları alınırken ilk ve en önemli basamağı oda tasarımı oluşturmaktadır. Yatma birimlerinin boyut ve sayıları belli olmadan diğer birimlerin tasarlanması imkânsızdır.

Yapılan araştırmalara göre, ülkeler elde ettikleri toplam turizm gelirlerinin %50'sini konaklama tesislerinden, bunun da %50'sini oda için ödenen meblağdan elde etmektedir. Bu nedenle bir işletme için oda tasarımının önemi yadsınamaz. Müşterilerin bir otelden memnun kalmalarında ve işletmeyi tekrar tercih etmelerindeki en büyük etkenin, otel yatak odalarında yakalandıkları temiz, rahat ve konforlu konaklama olduğu ise tartışılmaz bir gerçektir.

2.4. Otel ve Otel Yatak Odalarının Sınıflandırılması

Müşterilerin geceleme yanında, yiyecek, içecek ve kısmen eğlence gereksinimlerini karşılamak üzere inşa edilen oteller, süreç içerisinde farklı ihtiyaçlara da cevap verebilecek niteliklere sahip olmuşlardır. Birbirinden farklı niteliklere sahip oteller arasında ayırım yapabilmek için çeşitli kriterler kullanmak gerekmektedir. Bu nedenle otelleri,

1. Turizm Tarihi Gelişimine göre,
2. Faaliyet Sürelerine göre,
3. Kapasitelerine göre,
4. Hukuki Statülerine göre,
5. Konaklama Amaçlarına göre sınıflandırmak doğru olacaktır.

2.4.1. Turizm tarihi gelişimine göre oteller

Oteller, turizm tarihi gelişimine göre lüks oteller (Hotel de Luxe), vasat oteller (Hotellerie Moyenne) ve yan otel işletmeleri (Para-Hotellerie) olarak sınıflandırılmaktadır (Aktaş, 1989, s.22). Turizmin I. Dünya Savaşına kadar yüksek gelir grubuna ait bir aktivite olması nedeniyle dönemin bütün otelleri bu kesime hizmet veren lüks yapılardır. XX. yüzyıl başlarında turizmin hızla gelişerek daha geniş halk kitlelerine hitap etmeye başlaması vasat otel inşaatlarını arttırmıştır. Bu iki otel tipini tamamlayan tatil köyleri, kampingler, pansiyonlar ise yan otel işletmelerini oluşturmaktadır.

2.4.2. Faaliyet sürelerine göre oteller

Çalışma sürelerine göre oteller, yıl boyunca açık olan devamlı oteller ve yılın belli mevsimlerinde faaliyet gösteren mevsimlik oteller olarak iki sınıfa ayrılırlar (Aktaş, 1989, s.22). Devamlı oteller, iş nedeniyle seyahat etmek zorunda olan müşterilerin geceleme ve yeme-içme ihtiyaçlarını karşılarken; mevsimlik oteller ise eğlence ve dinlenme amacıyla gelen müşterilere hizmet ederler. Devamlı otellerde konaklama, bir veya iki gece gibi kısa bir süredir. Mevsimlik otellerde kalma süresi daha uzun olup bir veya birkaç hafta olabilir.

2.4.3. Hukuki statülerine göre oteller

Hukuki statülerine göre oteller, turistik oteller ve turistik olmayan oteller olmak üzere ikiye ayrılmakta, bu kriter aynı özelliklere sahip olmayan otellerin birbirine karşı haksız rekabet yapmalarını engellemektedir.

Turistik olmayan oteller, yerel yönetimler tarafından denetlenen ve onların saptadıkları normlara göre sınıflandırılan turizm işletme belgesi olmayan otellerdir. Turizm bakanlığı denetimindeki turizm işletme belgeli oteller ise dünya standartlarına uygun olarak beş ayrı yıldız sistemine göre sınıflandırılmıştır. Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik'e göre; otelin

her hizmet birimi (oda, banyo, yatak, lobi, vb.) için sahip olduğu donanımına bakarak otel işletmelerini yıldızlara ayırmaktadır. Turizm işletme belgeli oteller, bir yıldızlı, iki yıldızlı, üç yıldızlı, dört yıldızlı ve beş yıldızlı oteller olarak sınıflandırılmaktadır (Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik, 2005).

2.4.3.1. Bir yıldızlı oteller

18.06.2005 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik” e göre; bir yıldızlı oteller aşağıda belirtilen nitelikleri taşırlar:

- 1) En az on oda,
- 2) Sadece yaz sezonu boyunca açık tutulan tesisler hariç olmak üzere girişte rüzgarlık, hava perdesi, döner kapı veya benzeri düzenleme,
- 3) Resepsiyon ve kapasiteye yeterli, rahat oturma imkanının sağlandığı lobiden oluşan kabul holü (Yeterli büyüklükte ayrı bir oturma salonu bulunması durumunda, belirtilen imkanın lobide sağlanması şartı aranmaz.),
- 4) Kahvaltı ofisi ve kahvaltı salonu, yeterli büyüklükte oturma salonu veya lokanta bulunması durumunda bu mahaller kahvaltı verme amaçlı da kullanılabilir, yazlık tesislerde bu amaçla kullanılan salonun bir kısmı açık olabilir,
- 5) Yönetim odası,
- 6) Müşterinin ineceği veya çıkacağı kat sayısının üçten fazla olması halinde otel kapasitesi ile orantılı müşteri asansörü,
- 7) 06:00-24:00 saatleri arasında büfe hizmeti,
- 8) İlk yardım malzeme ve gereçleri bulunan dolap,
- 9) Odalarda dışarı ile doğrudan bağlantılı telefon hizmeti,
- 10) Oda sayısının en az yüzde yirmi beşine hizmet verebilecek sayıda kıymetli eşya kasası,
- 11) Genel mahaller ve yatak odaları döşemelerini tamamen kaplayan halı, seramik, parke gibi nitelikli malzeme.

2.4.3.2 İki yıldızlı oteller

18.06.2005 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik” e göre; iki yıldızlı oteller, bir yıldızlı oteller için aranılan şartlarla birlikte aşağıda belirtilen nitelikleri taşırlar:

- 1) İklim koşullarına göre genel mahallerde klima sistemi,
- 2) Yatak katlarında kat hizmetleri için ofis veya dolap,
- 3) Odalarda saç kurutma makinesi,
- 4) Odalara içecek hizmeti.

2.4.3.3 Üç yıldızlı oteller

18.06.2005 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik” e göre; üç yıldızlı oteller, iki yıldızlı oteller için aranılan şartlarla birlikte aşağıda belirtilen nitelikleri taşırlar:

- 1) İklim koşullarına göre odalarda klima sistemi,
- 2) Yatak sayısının yüzde yirmi beşi oranında oturma imkanının, lobide ya da ayrı düzenlenmiş oturma salonunda sağlanması,
- 3) İlave bir yönetim odası,
- 4) Odalarda televizyon,
- 5) Odaların yüzde ellisinde mini bar ile mevcut yiyecek ve içecek türlerine uygun servis malzemesi bulundurulması,
- 6)Yüzme havuzu veya ikinci sınıf lokanta veya kafeterya veya kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşecek şekilde en az elli kişilik çok amaçlı salon,
- 7) Çamaşır yıkama ve ütüleme hizmeti,
- 8) Rezervasyon işlemlerinin bilgisayarla yapılması,
- 9) Yirmi dört saat büfe hizmeti.

2.4.3.4 Dört yıldızlı oteller

18.06.2005 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik” e göre; dört yıldızlı oteller, üç yıldızlı oteller için aranılan şartlarla birlikte aşağıda belirtilen nitelikleri taşırlar:

- 1) Kabul holünde telefon kabinleri,
- 2) Müşterilerin ineceği veya çıkacağı kat sayısının ikiden fazla olması halinde otelin kapasitesiyle orantılı, müşteri asansörü,
- 3) Odalarda ve genel mahallerde klima,
- 4) Odalarda; yatak örtüsü, mini bar, kıymetli eşya kasası,
- 5) 06:00-24:00 saatleri arasında oda servisi,

- 6) Kuru temizleme ile terzi hizmeti,
- 7) Her katta kat ofisi düzenlemesi (Ayrık yerleşimler şeklinde düzenlenmiş tesislerde hizmetin aksamaması kaydıyla kat ofisinin her katta bulunması zorunlu değildir.),
- 8) Satış mağazası,
- 9) Çeşitli dillerde; süreli yayın, kitap gibi dokümanların yer aldığı okuma mahalli,
- 10) Kapasitesi yüz kişiden az olmamak kaydıyla, tesis yatak kapasitenin yüzde ellisine hizmet veren lokanta,
- 11) Sürekli doktor hizmeti ve revir, müşterilerin bu konuda bilgilendirilmesi,
- 12) Yeterli büyüklükte bagaj odası ve bu mahalde emanet hizmeti,
- 13) Servis merdiveni veya asansörü, (ayrık yerleşimler şeklinde düzenlenmiş tesislerde servis merdiveni veya asansörü bulundurulmasına ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir.)
- 14) Personel sayısının en az yüzde onbeşi oranında konusunda eğitim almış personel,
- 15) İdari personelin konusunda eğitilmiş veya en az beş yıl deneyim sahibi olması,
- 16) Telefon, faks, internet bağlantılı bilgisayar gibi büro hizmetlerine yönelik çalışma ofisi,
- 17) Odalara; mesaj bırakabilme sistemi ya da buna yönelik hizmet verilmesi.
- 18) Ayrıca;
 - Kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşecek şekilde en az yüz kişilik çok amaçlı salon ve fuayesi,
 - Kapalı yüzme havuzu,
 - Açık yüzme havuzu,
 - En az yüz kişi kapasiteli kabare, tiyatro, sinema etkinliklerinin yapılabileceği kapalı salon,
 - Kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşen, en az yüz kişilik konferans salonu, fuayesi, salon ile bağlantılı en az iki çalışma odası, sekreterlik ve simültane tercüme hizmetleri,
 - Kişi başına en az 1.2 metrekare alan düşecek şekilde en az yüz kişilik gece kulübü, diskotek veya benzeri eğlence imkanı veren ayrı bir salon,
 - En az kırk metrekare büyüklükte aletli jimnastik, aerobik veya bilardo salonu, alarm sistemi bulunan sauna, Türk hamamı, mini golf, tenis veya voleybol sahası, trampolin, bowling salonu, go-kart pisti, kayak ve deniz sporları, squash salonu veya benzeri imkanlar sağlayan ünitelerden en az üç adedi,

- Pasta ve içki servisi verilen en az yüz kişilik salon,
- Türk mutfağından en az beşer adet sıcak ve soğuk yemekler ile tatlı çeşitlerinin de sunulduğu alakart hizmet verilen ayrı bir lokanta,
- Kafeterya ve snack bar ünitelerinden en az üç adedi.

2.4.3.5 Beş yıldızlı oteller

18.06.2005 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik” e göre; beş yıldızlı oteller; dört yıldızlı oteller için aranılan şartlarla birlikte aşağıda belirtilen nitelikleri taşıyan en az yüz yirmi odalı otellerdir.

- 1) Müşterilerin ineceği veya çıkacağı kat sayısının birden fazla olması halinde otelin kapasitesiyle orantılı müşteri asansörü,
- 2) Odalarda; çalışma masası, yatak baş ucunda merkezi aydınlatma düğmesi ve priz, boy aynası,
- 3) Odalarda; bornoz, diş temizlik kiti, tek kullanımlık terlik, dikiş kiti, ayakkabı sileceği, cilasası, duş köpüğü, makyaj temizleme pamuğu, kutu kâğıt mendil, şemsiye gibi en az beş adet amblemlı malzeme,
- 4) Banyolarda; resepsiyonla bağlantılı telefon,
- 5) Altı odadan az olmamak üzere oda kapasitesinin asgari yüzde beşi oranında bütün ürünleri içilmeyen oda düzenlemesi,
- 6) Yirmi dört saat oda servisi,
- 7) Garaj veya üzeri kapalı otopark, bu mahallerde yirmi dört saat görevli personel,
- 8) Odalarda; uydu veya video yayınları ile oda sayısının yüzde onu oranında internet imkanı sağlanması,
- 9) Bay ve bayan kuaförü,
- 10) Satış mağazaları,
- 11) Personel sayısının en az yüzde yirmibeşi oranında konusunda eğitim almış personel,
- 12) Alakart lokanta,
- 13) Resepsiyondan ayrı bir mahalde müşteri ilişkileri, danışmanlık gibi hizmetlerin deneyimli personel tarafından sağlanması,
- 14) Kat koridorlarında resepsiyonla bağlantılı telefon.

Beş yıldızlı otellerin, bulundukları kentin ticari ve sosyal yaşamına sağladığı katkı yadsınamaz. Gerekli standartı yıldız sayısı ile doğru tanımlamaları; turiste güven vermekte, gelmekte tereddüt etmemelerini sağlamaktır. Bu sayede daha çok turist çekmek ve tesislerin yatak kapasitelerini arttırmak mümkün olmuştur. Bu tesisler; büyük kapasiteli spor karşılaşmaları, kongreler gibi uluslararası organizasyonları düzenlenememek adına çok elverişlidir. Fakat konaklama maliyetlerinin yüksek olması, belirli bir gelir düzeyindeki kişilere hitap etmelerine, dolayısıyla daha çok dış turizme bağlı kalmalarına sebep olmaktadır (Şahin, 2008, s.1).

2.4.4. Kapasitelerine göre oteller

Otellerin büyüklüklerini belirlemeye olanak verecek ölçütler; otel işletmesine yatırılan sermayenin miktarı, çalıştırılan personel sayısı, oda veya yatak sayısı, oda başına düşen personel sayısı ve sosyal ve kültürel faaliyetlere ayrılan mekânların alansal büyüklüğü olarak sıralanabilir. Bu esaslara göre oteller; büyük oteller, orta oteller, küçük oteller ve çok küçük oteller olmak üzere dört gruba ayrılırlar. Oda sayısı 300 ve daha fazla olan işletmeler büyük oteller, 100-299 odası bulunan işletmeler orta büyüklükte oteller, 25-100 odası bulunan işletmeler küçük oteller, 25 ve daha az odası bulunan işletmeler ise çok küçük oteller olarak kabul edilir (Gerez, 1994, s.15).

2.4.5. Konaklama amaçlarına göre oteller

Oteller kullanım amaçlarına göre, şehir otelleri ve kıyı otelleri olarak iki gruba ayrılırlar. Bu sınıflama kullanıcının beklentilerine dayandırılarak yapılmaktadır. Şehirde konaklanacak güvenilir mekanlar bütünü olarak tanımlanan şehiriçi otelleri, şehrin kimliğini belirleyen sosyal, politik, ticari bir merkezdir. Eski Yunan ve Roma döneminde banyo ve kaplıca otelleri olarak ün yapan kıyı otelleri ise, doğal güzelliklerin verdiği hazlar ile kullanıcıların ilgisini çekmiştir.

Kıyı oteli müşterileri, belli bir zaman sürecinde iş stresinden uzaklaşmak, hoşça vakit geçirmek, huzurlu ve rahat bir şekilde tatil yapmak amacındadır. Sık sık seyahat eden şehir otelleri müşterileri ise kendilerini evlerinde gibi hissedecekleri rahat konaklama ihtiyacındadır.

Accor Hotel Türkiye Genel Müdürü Murat Kadaifcioğlu, iş için seyahat eden bir müşterinin kaldığı otelden öncelikle konfor, güvenlik ve ekonomiklik beklediğini ifade etmiştir (2007, s.1).

İstanbul ve Antalya otel müşterileri tarafından yapılan otel odasındaki önceliklerine yönelik değerlendirme dağılımına bakıldığında aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır (Özdeniz, 2006, s.76):

İstanbul otellerinde ilk 3 sıra:

1. “Evinde gibi hissetmek.” (% 21)
2. “Sorunsuz konaklama” (% 16)
3. “Uygun, rahat konaklama” (% 15)

Antalya otellerinde ilk 3 sıra:

1. “Sorunsuz konaklama” (% 26)
2. “Konforlu konaklama” (% 26)
3. “Dinlendiğini hissetmek” (% 16).

3. BEŞ YILDIZLI ZİNCİR OTELLERDEKİ YATAK ODASI NİTELİKLERİNİN KONAKLAMA AMAÇLARINA GÖRE ANALİZİ

3.1. Zincir otel tanımı

18.06.2005 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik” e göre; aynı yatırımcıya veya işletmeye ait veya aynı işletmenin markasını kullanan ve Bakanlıkça belgelendirilebilen turizm türlerinin veya pazarlama ve satış işletmelerinin gerçekleştirildiği tesisler zincir tesisler olarak adlandırılmaktadır.

Dünya Turizm ve Seyahat Örgütü (WTTC) tarafından 2006 yılında The Global Tourism& Travel Summit’te yayımlanan açıklamaya göre; dünyanın giderek globalleşmesi, seyahat ve turizmde de bir globalleşmeyi beraberinde getirmektedir. Bu durumda zincir otellerin yaygınlaşması da kaçınılmaz hale gelmektedir. Zincir Oteller, bağlı olduğu tüm birimlerde aynı kalite, hizmet ve ürünü sunma garantisi veren, aynı isimle değişik ülke ve kentlerde işletilen oteller ağı olarak tanımlanabilir (Dunning ve McQueen, 1982, s.83). Tek bir işletme tarafından organize olan otellerin yönetimi, işletilmesi ve kurgusu ait olduğu zincirin standartlara uygun olmalıdır.

20. Yüzyıl’ın ilk yıllarında ortaya çıkan zincir otel kavramı 2. Dünya Savaşı’ndan sonra gelişme göstermiş, Hilton, Sheraton ve Inter Continental, dışarıya giden Amerikalı turistlerin talebini karşılamak için denizaşırı yatırım yapan ilk Amerikalı zincirler olmuşlardır. İngiliz Forte, Fransız Club Med ve Holiday Inns, Avrupa’nın öncü otel zincirlerindendir (Zhao, 1998, s.282).

Ekin Grubu Araştırma Birimi’nin yaptığı “Türkiye’de Zincir ve Grup Oteller” araştırması sonuçlarına göre ise, Türkiye’de faaliyet gösteren zincirler arasında en büyük yabancı zincir Hilton, en büyük yerli zincir ise Dedeman olarak belirlenmiştir.

Çizelge 3.1 : Türkiye'de en çok tesisi olan zincir ve gruplar.

(<http://www.resortacademy.com>)

	ZİNCİR/GRUP ADI	TESİS SAYISI
1	DEDEMAN HOTELS & RESORTS	19
2	BEST WESTERN INT.	14
3	JOY HOTELS & RESORT	12
4	VERA HOTELS & RESORTS	11
5	TROPICAL HOTEL GROUP	10
6	RIXOS OTELLERİ	9
7	AGRIGENTO HOTELS	9
8	ANEMON GRUBU	9
9	THE MARMARA GRUBU	9
10	JUSTINIANO OTELLERİ	8
11	HILTON INTERNATIONAL	8
12	RİVA HOTELS-KAYI	8
13	KAYA HOTELS	8
14	TAKSİM GROUP HOTELS-ÖZTANIK GRUBU	7
15	MAJESTY HOTELS & RESORT	7
16	MAGICLIFE OTELLERİ-TUI	7
17	KERVANSARAY OTELLERİ	7
18	PALOMA HOTELS-DİANA	7
19	DİVAN HOTELS	7
20	ÖZKAYMAK HOTELS	7

3.2. Otel Odası Nitelikleri

Tasarlama eylemi bir karar verme işlemidir. Tasarım önceden tanımlanmış problemlerin çözülmesi, niceliksel ve niteliksel kararlarının verilmesi ile olur. Ancak iç mimari tasarımın çeşitli aşamalarında tasarımcıyla beraber farklı kişi ve kuruluşlar da ürünün oluşumunda rol alabilirler. Bu kişi ve kuruluşlar; tasarımcılar, kullanıcılar,

finansman sağlayanlar, işletmeciler, yapımcı, ve devlet olarak sıralanabilir (Çakırkaya, 1990, s.32).

Müşterilerin konaklama yapmak için kullandıkları tesislerde öncelikle yatma eylemi gerçekleştirilir. Bu nedenle başarılı bir otel odası tasarımı misafiri en iyi şekilde ağırlayan ve tekrar gelme isteğini uyandıran mekânı yaratma becerisine dayanmaktadır.

Tasarımcının kültürel birikimi ve düşünce yapısı otel odası tasarımı sürecinde önemli bir girdi oluştursa da, turizm faktörü, işletme faktörü, ekonomik faktörler, kanun ve yönetmelikler, mimari akım ve eğilimler, mekânsal ve işlevsel faktörler, fiziksel faktörler ve teknik faktörler de tasarımcının karar verme eylemini etkiler. Otel odası tasarımı sürecinde, tasarımcı, bu faktörleri birer tasarım girdisi olarak değerlendirmek zorundadır (Çakırkaya, 1990, s.38).

3.2.1. Nitelikleri tanımlayan kurallar

Turizm sektörünü düzenlemek, geliştirmek, dinamik bir yapı ve işleyişe kavuşturmak amacıyla uluslar arası ve ulusal düzeyde çeşitli tertip ve tedbirler alınmaktadır.

Dünya Turizminde otorite olarak kabul edilen 1970 yılında Madrid’te kurulmuş olan Dünya Turizm Örgütü (WTO); ekonomik kalkınmaya, uluslararası anlayışa, barış, refah, insan hak ve hürriyetlerine saygı duyulmasına katkıda bulunmak amacıyla, turizmin teşvik ve geliştirilmesini sağlamaktır. Örgüt, kalkınma için işbirliği, eğitim ve öğretim, çevre ve planlama, turizm hizmetlerinin kalitesi, istatistikler ve pazar araştırmaları üzerine faaliyet göstermektedir.

Uluslar arası Hava Ulaşım Birliği (IATA), Dünya Seyahat Acentaları Derneği (WATA), Uluslar arası Otel ve Restorancılar Birliği (IH&RA) ise uluslar arası düzeyde çalışan diğer turizm örgütleridir.

Türkiye’de ise, turizmin yasal dayanaklarını 1982 tarihli Turizm Teşvik Kanunu ve bu kanuna bağlı yönetmelik ve tebliğlerden oluşturmaktadır. Bu kanunla ilgili yönetmelikler;

1. Talih Oyunları Yönetmeliği
2. Turizm Geliştirme Fonunun Denetlenmesine ait Yönetmelik
3. Belgeli Turizm İşletmelerinde Yabancı Personel ve Sanatkarların Çalıştırılması Hakkında Yönetmelik

4. Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımlarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik
5. Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ile Turizm Merkezlerinin Belirlenmesine ve İlanına İlişkin Yönetmelik
6. Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde ve Turizm Merkezlerinde İmar Planlarının Hazırlanması Ve Onaylanmasına İlişkin Yönetmelik
7. Turizm Amaçlı Sportif Faaliyet Yönetmeliği
8. Turizm İşletmelerinin Bakanlıkla, Birbirleriyle ve Müşterileriyle İlişkileri Hakkında Yönetmelik
9. Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik
10. Turizm Yatırım, İşletme ve Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Yönetmelik
11. Turizmi Teşvik Kanunu'nun Cezai Hükümlerinin Uygulanması Hakkında Yönetmelik
12. Turizm Teşvik Kanunu Gereğince Uygulanacak Para Cezalarının Tahsili ve Turizmi Geliştirme Fonuna Aktarılması Hakkında Yönetmelik
13. Türk Karasularında Sportif Amaçlarla Yapılacak Aletli Dalışlara İlişkin Yönetmelik
14. Yat Turizmi Yönetmeliği

Özellikle “Turizm Tesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik”; turistik vasıflı tesislere işletme belgelerinin verilmesine, bu tesislerin yönetim, personel ve işletme özellikleri ile uymak zorunda oldukları fiziki şartlara, işletmecilik esaslarına, uygulanacak fiyat tarifelerinin hazırlanmasına ve onaylanmasına ilişkin hükümleri kapsamı nedeniyle, otel odası tasarım kararlarını birebir yönlendirmektedir.

Turistik vasıflı olmayan tesislerin denetimi ise belediyelere ve mahalli idarelere bırakılmıştır. Her belediye, belediye kanununu göz önünde bulundurduğu takdirde kendi özel otel talimatnamelerini hazırlayıp uygulamakta serbesttir (Bayazıt, 1978, s.79)

Turizmi hukuki bir tabana bağlayan kanunlar, yönetmelik ve tebliğlerin yanı sıra Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TURSAB), Turistik Otelciler ve Turizm İşletmecileri Birliği (TURTOB), Profesyonel Turizm Rehberleri Oda ve Dernekleri gibi ulusal turizm örgütleri de turizm gelişimine destek olmaktadır.

3.2.2. Odanın kattaki yeri

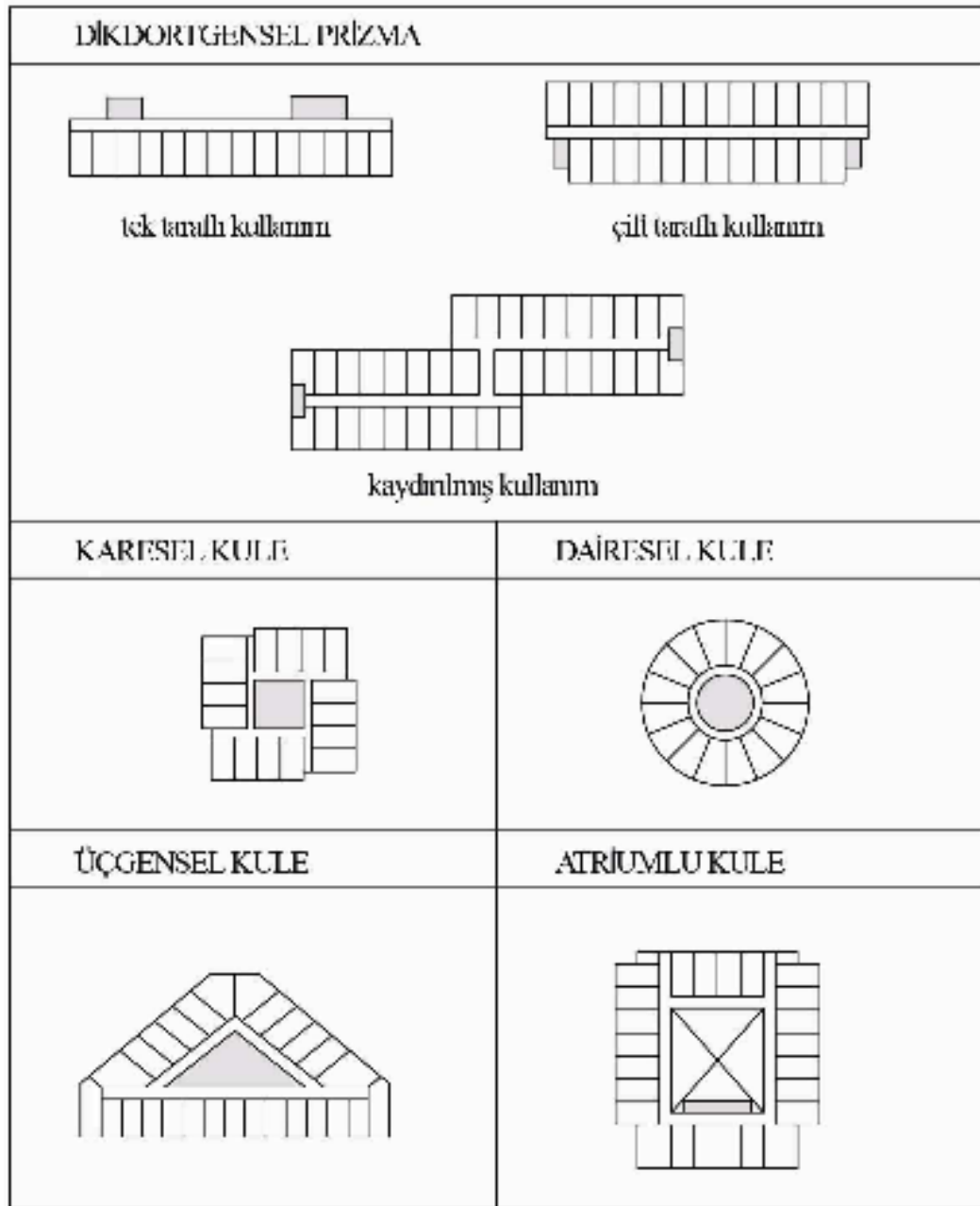
Toplam otel alanının %65-85 ini kaplayan otel katlarının plan tipi tasarımı fonksiyonel ve kullanışlı yatak odası birimine ulaşmak için ilk basamaktır.

Kütle formu, otellerde konaklama eyleminin yer aldığı yatak katları ve katların plan şeması biçimlenişinde çok etkilidir. Otel tasarımıdaki temel amaç mümkün olduğu kadar çok odanın cepheden ve eğer varsa manzaradan yararlanabilecek şekilde konumlandırılmasıdır. Modern otel tasarımında, kütleden dolayı ortaya çıkan pahalı manzaralı oda ve ucuz arka oda ayrımı yerine farklı kütle biçimlenişleri ile mümkün olduğu kadar çok odanın manzaradan yararlandırılmasına çalışılmaktadır.

Otellerde kullanılan temel kütle formları aşağıdaki gibidir:

- Dikdörtgensel Prizmalar
- Karesel Kuleler
- Dairesel Kuleler
- Üçgensel Kuleler
- Atriumlu Kuleler

Koridor kullanımına göre ikiye ayrılan dikdörtgen kütleler, oda akslarının seçiminde verdikleri serbestlik yönünden diğer kütle formlarına göre daha esnek iç mekân tasarımlarına olanak sağlamaktadır. Çift taraflı kullanılan koridorlu dikdörtgensel bir otel kütlesi, tek taraflı kullanılabilecek oranla oda başına %6-8 daha az alan gerektirdiğinden daha ekonomiktir. Karesel kulelerde köşe odalara ulaşım problem haline gelirken, dairesele kulelerde ise oda aksı değişken olduğundan tefrişte sorun çıkmaktadır. Üçgensel kuleler ise üçgen çekirdek formundan dolayı alan kayıplarına sebep olmaktadır. Kütle formunun odanın kattaki yerini dolayısıyla tipini ve büyüklüğünü belirlemedeki rolü yadsınamaz (Rutes, 1985, s.162).

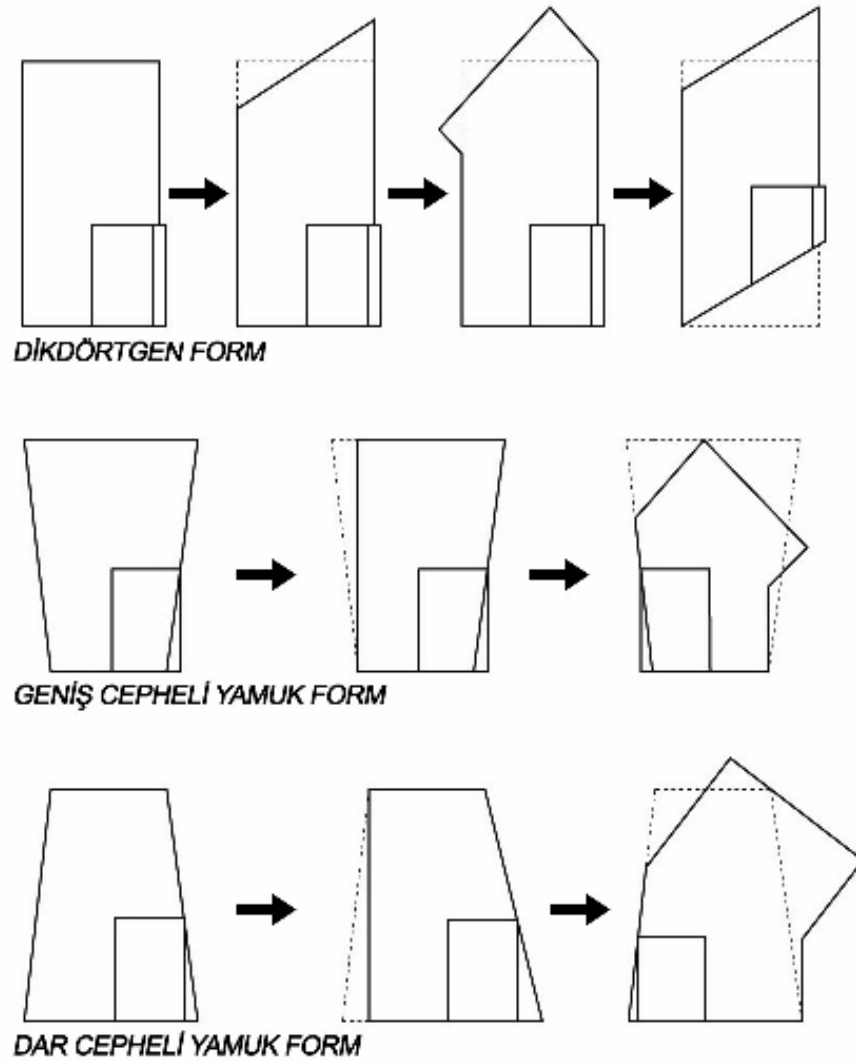
Şekil 3.1 : Otel kütlesi formları (Rutes, 1985, s.162).

3.2.3. Odanın formu

Mekân formunun kullanıcıların algısı üzerindeki etkilerini araştıran İmamoğlu, 36 m² taban alanına, 2.70 m kat yüksekliğine sahip, farklı formlardaki üç odayı karşılaştırmıştır. Birinci oda kare planlı, ikinci oda $\sqrt{2}$ (1 x 1,414) oranında dikdörtgen planlı, ve üçüncü oda $\sqrt{3}$ (1 x 1,732) oranında dikdörtgen planlıdır. Yapılan değerlendirmede, $\sqrt{2}$ oranında dikdörtgen formu odanın kare formu odaya göre çekicilik değerinin yüksekliği göze çarpmaktadır (1975). Yapılan benzer bir araştırmada ise mekân formunun mekan büyüklüğünün algılanmasındaki rolü

üzerinde durulmuş ve aynı fiziksel büyüklüğe sahip olması rağmen dikdörtgen formlu mekanın, kare formlu mekana oranla daha geniş algılandığı tespit edilmiştir (Sadalla&Oxley, 1984, s.394-405).

Etkili iç mekân tasarımına imkân veren oran ve büyüklük, yatak katı plan şeması ve dolayısıyla odanın formu ile doğrudan ilişkilidir. Form farklı, aynı alansal büyüklüğe sahip iki otel odası farklı mekân tasarımı uygulanmasını gerektirmektedir.

Şekil 3.2 : Oda formları (Gerez, 1994, s.92).

Koridora bakan duvarı kısa, cepheye bakan duvarı uzun olan yamuk oda formu hem manzara ve doğal aydınlatma açısından uygun, hem de iç mekân tasarımı için en ideal olandır. Fakat bu oda formu ancak dairesel kat planlarında uygulanabildiği için

en sık karşılaşılan oda formu dikdörtgen planlılardır. Oda formunu seçerken, bu formun içerdeki mekânın boyutunu, ölçeğini, oranını etkilediği de unutulmamalıdır (Gerez, 1994, s.91).

3.2.4. Odanın büyüklüğü

Otellerde oda büyüklüğüne ilişkin sınırlayıcı kurallar olmamakla birlikte tesisin hedef müşteri kitlesi, talep ve gereksinimleri, arazi verileri ve konaklama amacı boyutun belirlenmesinde etkili olmaktadır. Bu değişkenlere rağmen ortalama oda boyutları pek çok araştırmaya konu olmuştur. Optimum oda genişliği Lawson'a göre 350 cm, Rutes'a göre 370 cm, Lapidus'a göre ise 381 cm olarak belirtilirken, ortalama oda derinliğinin yatak ve donatıya göre değişkenlik gösterdiği belirtilmiştir (Aytuğ, 2002, s.113).

Oda büyüklükleri otellerin konaklama amaçlarına göre karşılaştırıldığında, şehir otellerindeki otel odası boyutunun kıyı otellerindekilere oranla daha küçük olduğu farkedilmiştir. Arazi değerlerinin yüksek olduğu şehirlerde otel m² leri minimumda tutulurken, daha ucuz arazi değerine sahip tatil yörelerinde ise otel odaları genişlemektedir. Kıyı otellerinde geceleme süresinin şehir otellerine göre daha uzun süreli olması bu boyutsal genişlemeleri destekleyecek en önemli etkidir. Ayrıca kıyı otellerindeki müşteri profili nedeniyle oda başına düşen kullanıcı sayısının fazla olması bu boyutlandırmada göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin Amerika'da DisneyWorld yakınındaki Orlando otellerinin hedef kullanıcı kitlesinin çocuklu aileler olması yatak odalarının gerektiğinde ek yatak sığabilecek büyüklükte tasarlanmasına yol açmıştır. Şehir otellerindeki standart bir odanın ortalama boyutu 3,8 x 5,5 m olarak tanımlanırken, kıyı otellerinde bu boyut 5,5 m'den 6,4 m'ye çıkarılmıştır (Rutes, 1985, s.171).

3.2.5. Odanın tipi

Otellerin farklı kullanıcıların farklı ihtiyaçlarına cevap verebilme zorunluluğu, yatak odası düzenlemelerinin çeşitlenmesine yol açmaktadır. Örneğin; kısa süreli iş seyahatine çıkan bir müşterinin ihtiyacı tek kişilik bir oda iken kongre amaçlı seyahat eden bir müşterinin tercihi ise iki kişilik bir odadır. Bu durumda hedef müşteri kitlesi iyi belirlenmeli, spesifik ihtiyaçlar tanımlanmalı ve müşterinin umduğunu bulması sağlanmalıdır.

Çizelge 3.2 : Oda Tip ve Donanımlarının kullanıcı Niteliklerine göre değişimi
(Rütes, 1985, s.169).

	Kullanıcı karakteri	Seyahat amacı	Oda Tip ve Donanımları
İş seyahati			
Grup Kullanıcılar	Yüksek gelir grubu Tek veya iki kişi kalış %75 erkek,%25 kadın 2-4 gece konaklama	Kongre,Toplantı Mesleki toplantılar	King (2mx2m), Twin (1mx2m), Double (1,35mx2m)yataklı oda, çalışma bölümlü oturma alanı,internet
Birey Kullanıcılar	Yüksek gelir grubu Tek veya iki kişi kalış %85 erkek,%15 kadın 1-2 gecelik konaklama	Şirket ilişkileri, satışlar, kongre ve toplantılar	King (2mx2m) yataklı oda, duşlu standart banyo, çalışma bölümlü oturma alanı,internet
Tatil			
Aileler	Orta Gelir grubu İki veya fazla kişi kalış 1-4 gecelik konaklama	Aile seyahatleri,spor, dinlenme	Double (1,35mx2m) yataklı oda,açılan kanepa, ilave yatak, veya geçmeli odalar, televizyonlu oturma alanı, büyük banyo, arttırılmış depolama alanı, balkon
Çiftler	Orta gelir grubu İki kişi kalış 1-7 gecelik konaklama	Hafta Sonu seyahati,tur, klüp gezileri, alışveriş, spor, sosyal faaliyetler	King (2mx2m) yataklı oda, ayrılmış banyo, yemek yeme- çalışma bölümü
Tek kişi	Orta gelir grubu Tek kişi kalış genç profesyoneller	Turlar, klüpler, sosyal faaliyetler, kültür gezileri, alışveriş	Queen (1,5mx2m) yataklı oda, standart banyo, yeme içme ve çalışma bölümü

Oda tipleri genel olarak standart oda ve suit oda olarak ikiye ayrılmaktadır. Standart odalar hedef kullanıcı kitlesini geniş tutabilmek için yatak tipine göre double, twin, queen, king ve stüdyo oda olarak farklılaşmaktadır.

Odanın farklı amaçlarla kullanılabilme fikri ise suit oda kavramının kaynağını oluşturmuştur. Suit oda, bir yada daha fazla yatma mekanına bağlanan yaşama mekanı olarak tanımlanmıştır. Bu tür odalar; mutfakçık, yemek odası, toplantı odası gibi çeşitli mekânları da kapsayabilmektedir.

3.2.6. Odanın mekansal bileşenleri

Otel yatak odası, aynı anda birden çok insana ve birbirinden çok farklı eylemlere ev sahipliği yapabilmek üzere tasarlanmış yapay bir ortamdır. İnsan için insan eliyle hazırlanan bu birimde mekânsal zonlamaların yapılması kaçınılmazdır. Otel odası içinde gerçekleştirilen eylemlere bağlı olarak beş ayrı bileşene ayrılmaktadır:

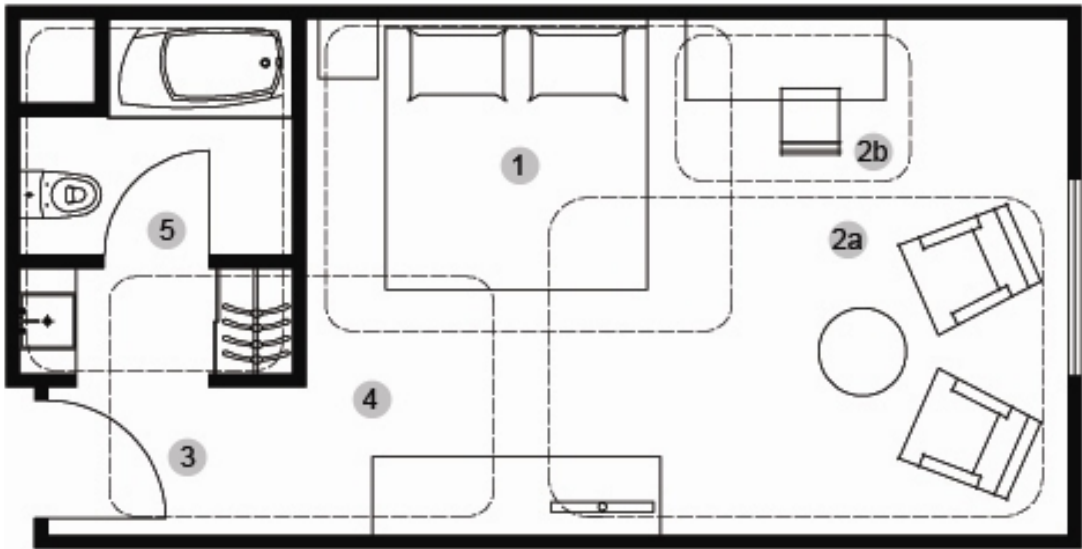
1.Yatma Bölümü,

2.Oturma-Çalışma Bölümü,

3.Giriş Bölümü,

4.Depolama Bölümü,

5.Yıkanma ve Temizlenme Bölümü

Şekil 3.3 : Odanın mekansal bileşenleri.

3.2.6.1. Yatma bölümü

Otel odasının birincil öncelikli fonksiyonları olan dinlenme, rahatlama ve uyuma eylemleri; günün büyük bir bölümüne yayıldıkları için bu eylemleri barındıran yatma bölümü de oda içindeki en merkezi ve büyük bölümdür. Otel odası tasarımında eylem alanlarının doğru düzenlemesinin yanında bölümler arasındaki ilişkilerde önemli yer tutar. Yatma bölümü, çalışma ve oturma bölümüyle ilişki içinde olmalıdır. Suit yatak odalarında, oturma-çalışma bölümü yatma bölümünden ayrı

olarak tasarlanırken, standart odalarda alt mekânları kullanılan mobilyalar belirginleştirilir.

Yatma bölümünün mobilya grupları; hedef kullanıcı profiline göre boyutu ve sayısı değişen yatak, komodin grubu ve tuvalet masasından oluşur. Günümüzde odayı verimli kullanmak amacıyla, tuvalet masasının televizyon ve mini bar ile kombine edildiği tasarımlar sıklıkla görülmektedir.

3.2.6.2. Oturma - çalışma bölümü

Otel odasının ikincil öncelikli ihtiyaçlarını oturma ve çalışma eylemleri oluşturmaktadır. İki eyleminde birbiriyle ilişkili ve kısa süreli oluşu aynı mekân içinde farklı araç ve mobilyalar kullanarak zonlanma yapılmasına olanak vermektedir. Oturma-çalışma bölümünü, manzara ve doğal aydınlatma açısından en verimli olan odanın dış cepheye bakan kısmına yerleştirmek tasarımdaki ana ilkeyi oluşturmaktadır.

Standart bir otel odasının oturma ve çalışma bölümünü, iki adet tek kişilik koltuk, sehpa, televizyon, çalışma masası, sandalye ve mini bar oluşturur. Koltuk sayısı ve mobilya boyutları standart olmamakla birlikte tasarıma ve kullanıcıya göre artırılıp azaltılabilmektedir.

3.2.6.3. Giriş bölümü

Geçiş mekânı olan giriş bölümü yatak katı koridoru ile oda arasındaki bağlantıyı sağlamaktadır. Otelin yatak katı formuna bağlı olarak koridora uzatılmış ya da oda içerisine çekilmiş olarak konumlandırılan giriş bölümü, yatma bölümünün koridordan görülmesini engelleyecek biçimde tasarlanmalıdır. Mahremiyet kavramının öne çıktığı kimi tasarımlarda giriş bölümü ile yatma bölümü arasına da kontrollü bir geçişe ihtiyaç duyulmaktadır.

Giriş mekânının tasarımına göre yatak odasında kapladığı alan ve içerdiği araçlar değişmektedir. Örneğin, depolama ve soyunma bölümünün giriş mekânına dâhil edildiği tasarımlarda, giriş bölümünün temel mobilyaları dolap ve bavulluk olacaktır.

3.2.6.4. Depolama bölümü

Otelin kullanım amacı, odanın depolama bölümü tasarımında oldukça etkindir. Kıyı otellerinde ortalama kullanıcı karakterini seyahat süresi 1-7 gece arasında değişen

aileler oluşturmaktadır. Otele minimum üç bavulla gelen bu kullanıcı, odadaki depolama alanlarının niteliğini ve büyüklüğünü doğrudan etkilemektedir. Kadının gündelik ev işlerini, erkeğin ise iş hayatının stresini hatırlamadan mutlu bir hafta geçirmelerini sağlamak için bavulların gözlerinin önünde durması engelleyecek bir mekan yaratılmalıdır. Bu tür müşteriler ile yapılan görüşmelerde, depolama alanı olarak sürgü kapaklı dolap kullanımının eşya koyup çıkartma da güçlük çıkarttığı ve dolap içerisinde ölü hacimler oluşturduğu belirlenmiştir. Otel yetkililerinin belirttiği diğer bir özellik ise, kıyı otel müşterilerinin dolabın yanı sıra çekmeceye de ihtiyaç duyduğudur. Şehir otellerinin kullanılmayan öğeleri olan çekmeceler, kıyı otellerinde önemli bir ihtiyaçtır.

Şehir oteli müşterileri ise; kongre, seminer, mesleki toplantılar nedeniyle seyahat etmekte, otelde kalış süreleri de 3-4 günü aşmamaktadır. Bu nedenle kıyı otellerinde gerekli olan geniş depolama hacmine şehir otellerinde ihtiyaç duyulmamaktadır. Pek çok müşteri bavulundakileri dolapa yerleştirmeden seyahatini bitirip evine dönmektedir. Dolap içindeki ütü, ütü masası gibi gereçler iş seyahatindeki müşteriler için çok daha önem arz etmektedir.

Otel odalarının olmazsa olmazı bagajlık, gömme dolap içinde bulunabildiği gibi ayrı bir mobilya olarak ta tasarlanabilmektedir.

3.2.6.5. Yıkanma ve temizlenme bölümü

Odanın mekânsal bileşenleri arasında en farklı kullanıma hizmet eden yıkanma ve temizlenme bölümü, tesisat şaftının koridordan ulaşılabilir olması gerekçesiyle oda girişinin yakınında bulunmalıdır. Bu teknik ve fonksiyonel zorunluluk oda iç mekân tasarımında büyük bir kısıtlama getirmektedir.

Bu durum otel odalarındaki yıkanma-temizlenme mekânı ile yatma mekânının keskin sınırlar ile ayrılmasına neden olmaktadır. Günümüzde sınırları aşmaya yönelik farklı anlayışlar ortaya çıkmaktadır. Örneğin, pek çok beş yıldızlı otel zinciri banyo ile oda arasında görsel iletişim kurmaya gayret göstermiştir. Özellikle şehir oteli hedef müşteri profilini oluşturan iş adamları banyoda iken dahi televizyonu takip etmek istemektedir. Bu iletişim isteği, hareketli paneller ve panjurlu pencereler ile sağlanabildiği gibi istenildiğinde saydam camı opak hale getiren gaz sayesinde daha da yaygınlaşmaktadır.

Şekil 3.4 : Yıkanma- temizlenme ve yatma bölümü görsel iletişim örnekleri.

3.2.7. Odanın donatı bileşenleri

İç mimarlık ve mekan tasarımında amaç çok değişken ve çeşitli iken, onları tanımlayan ekipmanlar daima çok belirgindirler (Atasoy, 1988, s.4). Otel odasının içinde yer alacak mobilya, araç ve aksesuarlara karar vermek iç mekân tasarımının en önemli adımlarındandır.

Ekipmanları;

–Mobilyalar

–Mefruşatlar

–Islak hacim ekipmanları olarak incelenebilir.

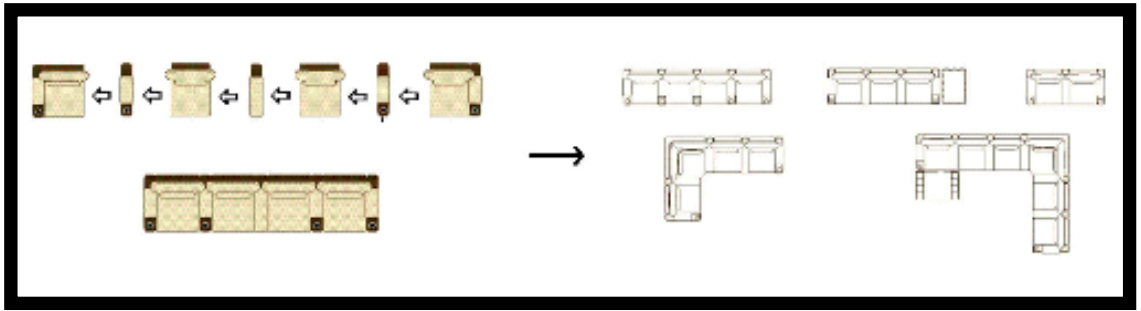
3.2.7.1. Mobilyalar

Otel odası mobilyalarının sahip olması gereken belirli nitelikler vardır. Mobilyanın oda ile uyumunu sağladığı gibi iç mekân tasarımının niteliğini de arttıran bu nitelikler hareketlilik, esneklik ve modülerlik olarak sıralanabilir.

1.Hareketlilik: Mobilyaların gerektiğinde itilip çekilebilme, yer değiştirebilme niteliklerine sahip, kullanım alanlarının başka eylemlere olanak vermesini sağlayabilir olması önerilir. Otel odası mobilyalarının hafif, dinamik ve kolay taşınır olması oda içi değişimlerde taşıma açısından kolaylık sağlayacaktır.

2.Esneklik: Otel odası kısıtlı alanda birden çok eyleme ev sahipliği yaptığı için bu mekânın mobilyalarının birden çok işleme hizmet edebilir olması önerilir. Bir kıyı oteli yatak odasındaki kanepenin açılarak çocuk yatağı haline gelmesi veya bir tuvalet masasının ufak bir değişiklikle çalışma masası ve etajere dönüşmesi gibi.

3.Modülerlik: Çeşitli bileşenlerin eklenmesi ve/veya çıkarılması ile boyutsal olarak değişen ihtiyaçlara uygun hale gelebilmesi önerilir.

Şekil 3.5 : İhtiyaçlara göre çeşitlenen modüler koltuk düzenleri

(<http://www.salamanderdesigns.com>, 2008).

Bunun yanı sıra boyut, renk-doku ve şekil-stil de mobilya tasarımında önem kazanan diğer bileşenlerdir.

Boyut; mobilya ile kullanıcı ilişkisinin uyumu açısından önemlidir. Antropometrik özellikler göz önüne alınarak tasarlanmış bir ekipman konfor koşullarını sağlamakta, müşteriye memnun etmektedir. Yapılan araştırmalar otel odalarının küçük ebatta mobilya kullanımının misafirde ferahlık hissi yarattığı ve memnuniyeti arttırdığını vurgulamaktadır. Mobilyalardaki boyutsal sınırlandırmalar, standardizasyon açısından maliyeti etkileyeceği gibi, oda iç hacminin ekonomik ve doğru kullanımı da sağlayacaktır. Mobilyalar ile mekân hacmi arasındaki oran, iç mekân tasarımının temelini oluşturmaktadır.

Renk ve Doku uyumu; görsel tatminin kullanıcıya yönelik değerlendirilmesi aşamasında en önemli niteliktir. Renk seçimi ile mimar, mekânların kullanıcı

üzerinde yaratacağı psikolojik etkileri kontrol edebilir. Bu nedenle renklerin insan psikolojisine, hacim görünüşlerine etkilerinin ve karakteristik özelliklerinin iyi incelenmesi gerekir. Otel odasında aşırı sıcak bir ortam yaratacak, dikkati her an canlı tutacak renk ve dokuların seçilmesi önerilmemektedir. Otel yetkilileri ile yapılan görüşmelerde otel müşterilerinin akçaağaç, meşe gibi açık tonlardaki mobilya kaplamalarını; anıra, ceviz gibi koyu tonlara göre daha dinlendirici bulduğu saptanmıştır. Farklı çevrelerden farklı kullanıcılara hitap eden otel yatak odaları için, hangi mobilya ile hangi dokunun ve rengin kullanılacağı önemli bir karardır. İşletmeci temizlik açısından koyu renkleri tercih ederken, tasarımcılar psikolojik etkileri düşünerek sakın ve açık renklerin kullanılmasını daha doğru bulmaktadır.

Nesneler biçimleri ile dikkat çekerler. Biçimler süregelen stillerden etkilenecek oluşturulmaktadır. Mobilya biçimi ve stili ise otel sınıfına, kullanıcı niteliklerine ve oda tipine göre farklılık gösteren bir tasarım ögesidir. Butik otel yatak odalarında klasik tarz mobilyaların, şehir oteli yatak odalarında ise modern tarz mobilyaların kullanılması biçim ve stilin bir sonucudur.

3.2.7.2. Mefruşatlar

Odanın tasarımını görsel ve psikolojik olarak tamamlayan döşemelik, perde, yatak örtüsü, halı, havlu, masa örtüsü ve diğer kumaşlar mefruşat grubunu oluştururlar.

Bu ürünler müşteriler tarafından sıklıkla kullanıldığı için uymaları gereken belirli standartlar vardır. Ürünlerin ışıık, yıkanma ve sürtünmeye karşı dayanıklılığını belirleyen haslık değeri kadar kullanım özelliklerini ve görünüm kalitesini arttırmak amacıyla yapılan terbiye (apre) işlemleri de önemlidir. Kir tutmazlık apresi ürünlerin temiz ve yeni görünümünü korur, güç tutuşurluk apresi yangın durumunda tutuşmayı güçleştirir, anti mikrobik özellikli apre ise enfeksiyonların yayılmasını önler (Ertem, 1995, s.19).

Döşemelik olarak kullanılacak kumaşın sürtünme ve ışıık haslığı yüksek, dayanıklı bir kumaş olması önerilmektedir. Aksi takdirde kumaş mobilyaya monte edilirken çivi, zımba gibi malzemeler tarafından zarar görebileceği gibi günlük kullanımda oturup kalkma sırasında da hırpalanabilir. Görsel olarak bakıldığında ise otellerde döşemelik kumaş olarak daha çok küçük desen ve göze çarpmayan renkler tercih edilmektedir.

Perdeler ışığı ve görüntüyü kesme ihtiyacını karşılamamanın ötesinde oda tasarımıda görsel bir öğe olarak görev yapmaktadır. Perdelik kumaş seçilirken ise ürünün kullanım halindeki görüntüsü iyi tasarlanmalıdır. Tezgâhta gergin duran desen görüntüsü ile perde halindeki dökümlü desen görüntüsü çok farklı olabilmektedir. Perde için ölçü alınırken, pencere büyüklüğünün üç katı hesaba katılması da atlanmaması gereken diğer bir kuraldır (Ertem, 1995, s.22).

Otellerde kullanılan güneşlik, güneşin içeri sızmasını engellediği gibi tül perdenin yıpranmasını önlediği için sıklıkla tercih edilmektedir. Kolay temizlenebilir kumaş seçimi de otel odası perdesi için önemli bir konudur.

Otel yatak odalarında yer döşeme malzemesi genelde duvardan duvara döşenen halı olduğundan, taban bitirmelerini de mefruşat olarak kabul etmek mümkündür. Halılarda küçük ve tekdüze desenlerin tercih edilmesinin nedenleri, odayı geniş göstermek ve kirlerin kolay gözükmelerini engellemektir.

Ana görevleri yatağın hijyenini korumak olan yatak örtüleri, görsellik açısından da yadsınamaz bir öneme sahiptir. Bu nedenle yatak örtüleri oda tasarımı ile uyumlu bir renk ve desende seçilmiş olmalıdır. Yatak örtülerinin yastık sarma payı denilen ve baş tarafından 75 cm uzunluğu gerektiren payı unutulmamalıdır.

Otelin temizliği hakkında en önemli ipucunu çarşaf, yastık kılıfları ve havlular vermektedir. Bu nedenle çoğunlukla kaynatmaya dayanıklı olan beyaz renk tercih edilmektedir. Çarşaf ve yastık kılıfları en az 300 kez yıkanabilecek dayanıklılıkta ve çabuk ütü tutabilecek özellikte olmalıdır. Otel odalarında banyolarda kullanılan havlular, bir veya iki yüzü havlı, suyu kolay emme özelliğine sahip kadife ve pamuklu türde olabilmektedir. Suyu kolay emmesi, ıslaklığa karşı dayanıklılığı ve yumuşaklığı nedeni ile pamuk elyafından üretilen havlular en çok tercih edilendir (Ertem, 1995, s.22).

3.2.7.3. Yıkanma ve temizlenme donatıları

Otel odası temizlenme-yıkanma mekânındaki standart olarak kabul edilen donatılar klozet, set üstü lavabo ve küvettir. Beş yıldızlı otel odalarının banyolarda küvet bulundurmamak zorunluluktur, oysaki yapılan çalışmalarda müşterilerin yıkanma kolaylığı açısından küvet yerine duşu tercih ettiği görülmektedir. Bu nedenle dört bileşenli banyo olarak adlandırılan küvet, duş, klozet ve lavabodan oluşan tasarımlar

gittikçe yaygınlaşmaktadır. Küvet boyutunda jakuziler de donanıma katılmaktadır. Hatta konseptin gerektirdiği durumlarda küvet banyo mekânından çıkıp oda içinde yer almaktadır.

Şekil 3.6 : Açık banyo örnekleri.

Tasarımcılar tarafından getirilen diğer bir yenilik ise gerek estetik gerek hijyen nedeniyle banyo ekipmanı olarak rahatsız edici bulunan klozet yerine kapalı kabin oluşumuna gidilmesidir.

Buhar tutmayan ayna, büyüteçli ayna, saç kurutma makinesi, banyo telefon gibi elemanlar ise yardımcı araçlar sınıfına sokulmaktadır. Banyo telefonu küvete veya duş teknesine en yakın yere monte edilmeli, banyolardaki elektrik prizleri kapaklı olmalıdır. Prizlerin aynaya yakın yerlerde bulunması, sabunluğun lavaboya yakın olması, etajer önünde otel bukletinin bulunması gibi özellikler ise konfor derecesine göre değişmektedir.

3.2.7.4. Aydınlatma

Gün ışığının insan sağlığı üzerindeki fizyolojik ve psikolojik etkileri göz önüne alındığında doğal aydınlatmadan mümkün olan azami ölçüde yararlanılması belirlenecek en temel aydınlatma kuralı olacaktır. Doğal aydınlatmanın yapma aydınlatma ile desteklenmesi gerekmektedir.

Yatak odasındaki eylemler saptandığı zaman (yatma, oturma, dinlenme, giriş, depolama, yıkanma, temizlenme vs...) iki ayrı aydınlatma düzeninin gerekliliği ortaya çıkar. Giriş, yatma, yıkanma ve temizlenme bölümlerinde nispeten daha yumuşak ve sıcak bir atmosfer yaratan genel aydınlatma kullanılırken; yatak başı, ayna önü, dolap içi, yazı masası gibi bölümlerde bölgesel aydınlatma genel aydınlatmaya yardımcı olmaktadır. Genel aydınlatma, hacmin bütününde eşit ölçüde aydınlık düzeyi elde edilmesini sağlarken, lokal aydınlatma ise mekan içindeki belirli

bir bölgenin kendine özgü gereksinimlerine cevap verecek şekilde aydınlatmasından sorumludur. Genel aydınlatma, minimum 100 lm/m^2 aydınlık düzeyi sağlamalı, renksel geriverimi iyi olan lambaların kullanıldığı yumuşak gölgeli ve sıcak bir atmosfer oluşturmalıdır.

Başucu aydınlatması

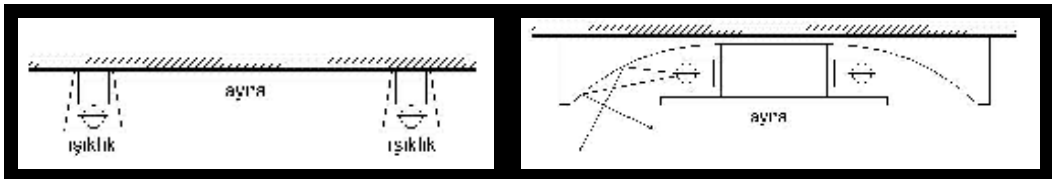
Başucu aydınlatması, odanın diğer bölümlerini kullananları rahatsız etmeyecek şekilde okuma ışığı sağlayan bölgesel aydınlatmadır. Okuma için gereken aydınlık düzeyi, kullanıcı isteklerine ve okunan yazıya bağlı olarak değişse de minimum 500 lm/m^2 olarak belirtilmiştir. (IESNA, 2000) Başucu aydınlatması duvardan ışık bandı veya karyola üzerinde apliklerle yapılabileceği gibi komodinler üzerine konan aygıtlar veya karyola ile birlikte tasarlanmış bir aydınlatma düzeni ile de sağlanabilir.

Şekil 3.7 : Başucu aydınlatması örnekleri.

Ayna önü aydınlatması

Ayna önü aydınlatmasındaki en önemli nokta, kişinin kendini aynada rahatça görebilmesidir. Bu nedenle aydınlatma aygıtları aynayı değil, aynaya bakacak kişiyi aydınlatacak şekilde yerleştirilmelidir. Kişi üzerinde en az 500 lm/m^2 aydınlık düzeyi oluşturulmalıdır. Işık kaynaklarını aynanın iki yanına yerleştirmek kullanıcıya ışığın yanlardan gelmesini sağlar ve yüzünde gölge oluşmasını engeller (Ünver, 2004-2005, s.20).

Şekil 3.8 : Ayna önü aydınlatması.

Işık kaynaklarından çıkan ışığın direkt göze gelmemesi ve kamaşma olmaması için ışık kaynaklarının aynaya bakan doğrultu ile yaklaşık 60 derece açı yapan doğrultu dışında yer almaları uygundur (Şahin, 2006, s.53). Ayna önü hazırlanma ve makyaj yapma mekanı olduğu için renkleri doğru gösterecek renksel geriverimi iyi olan lambalar tercih edilmelidir.

Dolap içi aydınlatması

Odadaki genel aydınlık düzeyi yeterli olsa da, depolama alanlarındaki nesnelerin algılanabilmesi için bölgesel aydınlatmadan yararlanmak gerekebilir. Bu durumda dolap içine yönlendirilmiş dolap dışında ya da dolap içine yerleştirilmiş ışık kaynakları kullanmak konfor açısından tercih edilmektedir (Şahin, 2006, s.54).

Çalışma masası aydınlatması

Çalışma bölümünde özellikle masa başı çalışmada kabul edilen yaklaşım, ışığının sol taraftan alınmasıdır. Aksi takdirde kullanıcı gölgesi masa üzerine düşer, gözde bir zorlanma, görüş netliğinde düşüş olur. Özellikle masa üstünde minimum 300-500 lm/m² lik aydınlık düzeyi sağlanmalıdır. Renksel geriverimi iyi olan ışık kaynakları kullanılmalıdır.

Banyo aydınlatması

Banyo aydınlatmasında en dikkat edilecek bölgeler, sık kullanılan ayna ve banyo tezgâhı olmalıdır. Yukarda belirtilen ayna aydınlatması esasları burada da geçerlidir. Banyo gibi ıslak alanlarda neme dayanıklı, gömme veya sıva üstü armatür ve aplikler kullanılması uygundur.

3.2.7.5. Aksesuarlar

Zincir oteller misafirlerini markanın kurumsal kimliğini yansıtan yatak odalarında çağdaş bir konfor anlayışı ile ağırlamakla birlikte bu mekânda bulunduğu ülkenin veya kentin kendine özgü kültürünü, iklimini, değerlerini kısacası deneyimlerini de yansıtmalıdır. Bu nedenle oda aksesuarları içinde en önemli yeri misafire dünyanın neresinde olduğunu hissettiren sanat eserleri almaktadır. Bazı otellerde bir duvar resmi veya tablo odaya kültürel kimlik katarken, bazılarında ise ufak objeler bu görevi yerine getirmektedir. Örneğin Gallery Hotel, odalarda uygulayacağı sanat eserleri için “Creative Youth Exchange@Galery Hotel” isimli bir yarışma açmış ve

farklı tasarımlar ile odalarını renklendirmiştir.

Şekil 3.10 : Aksesuar örnekleri.

Televizyon, minibar ve değerli eşya kasası beş yıldızlı otelde bulunması gereken eşyalardır. Mimar Sinan Kafadar ile yapılan görüşmeye göre, odadaki televizyonun yataktan olduğu kadar çalışma masasından da izlenebilmesi şehir oteli müşterileri için aranan bir ihtiyaçtır. Bir iş adamı; hava durumunu, döviz kurlarını, borsa hareketlerini gerektiğinde banyodan dahi takip etmek istemektedir.

Özellikle şehir otellerinde laptop konulabilecek oda içi kasalar odanın olmazsa olmazı haline gelmekte, hatta pek çok tesis isteyen müşterilerine printer, faks, fotokopi kiralama imkanı sunmaktadır.

Boy aynası, saç kurutma makinası ve otel tipi ütü masası otel odasında ihtiyaç duyulabilecek diğer bileşenlerdir. Ayrıca zincirler kurumsal kimliği destekleyecek bornoz, diş temizlik kiti, tek kullanımlık terlik, dikiş kiti, ayakkabı sileceği, cılası, duş köpüğü, makyaj temizleme pamuğu, kutu kâğıt mendil, şemsiye gibi amblemli malzemelere de son derece önem vermektedir.

3.3. Örnek Zincir Otel Analizleri

3.3.1. Movenpick otel zinciri

1948 yılında İsviçre'nin Zürih şehrinde Ueli Prager'ın bir restoran ile başlattığı Mövenpick markası, bugün Mövenpick Hotels & Resorts olarak 90 oteli ile Avrupa, Orta Doğu, Afrika ve Asya'da özgün hizmet anlayışı sayesinde yoluna başarı ile devam etmektedir. Mövenpick Hotels & Resorts (MH&R), 12 binin üzerinde çalışanı ile 26 ülkede hizmet vermektedir. İsviçre kökenli uluslararası otel grubu, büyüme ve gelişmeye önem vermekte ve portfolyosundaki otel sayısını 2010 yılına kadar 100'e çıkarmayı planlamaktadır. MH&R, işlettiği 4 ve 5 yıldızlı otellerinde, iş ve konferans

otelciliği ile tatil yörelerinde tatil otelciliği yapmakta, "İsviçre misafirperverliğinde gerçek mükemmeliyetçilik" sloganı ile konuklarına kaliteli ürünler ve hizmet sunmaktadır. Otel grubunun yüzde 66,7'sine Mövenpick Holding, yüzde 33,3'üne ise Kingdom Group sahiptir (<http://www.turofeddergi.com/58.html>).

MH&R, dünyada çapında oldukça gelişmiş bir zincirdir. Zincire ait tüm oteller ve lokasyonları aşağıda sıralanmıştır:

Almanya	Hotel Berlin Hotel Bielefeld Hotel Braunschweig Hotel Düsseldorf Hotel Essen Hotel Frankfurt Oberursel Hotel Frankfurt City Hotel Hamburg Hotel Kassel Hotel Lübeck Hotel München- Airport Hotel Münster Hotel Nürnberg- Airport Hotel Stuttgart Messe Hotel Stuttgart- Airport Hotel Ulm Hotel Weingarten
Hollanda	Hotel Amsterdam Hotel's Hertogenbosch Hotel Voorburg
Çek Cum. İsviçre	Hotel Prague Hotel Egerkingen Hotel Geneva Hotel Lausanne Hotel Zürich-Regensdorf Hotel Zürich-Airport
Türkiye	Hotel İstanbul Hotel İzmir Resort Bodrum
Yunanistan Mısır	Resort&Thalasso Center Resort Aswan Resort Cairo-Pyramids Hotel Cairo-Media City Resort & Spa Sharm El Sheikh Resort Um El Sied Sharm El Sheikh Resort & Spa El Gouna Resort El Quseir Resort Taba Nile Cruiser Radamis I Nile Cruiser Radamis II

	M/S Royal Lotus
	M/S Royal Lily
	M/S Prince Abbas
Fas	Hotel&Casino Malabata, Tanger
Tunus	Ulysse Palace & Thalasso
Tanzanya	Royal Palm Hotel Dar es Salaam
Mauritius	Resort & Spa Mauritius
Ürdün	Resort & Residence Aqaba
	Resort & Spa Dead Sea
	Resort Petra
	Nabatean Castle Hotel, Petra
Lübnan	Hotel & Resort Beirut
Filistin	Hotel Ramallah
Katar	Hotel Doha
	Tower & Suites Doha
Bahreyn	Hotel Bahrain
Kuveyt	Hotel Kuwait
	Hotel & Resort Al Bida'a Kuwait
BAE	Hotel Bur Dubai
	Ibn Battuta Gate Hotel & Spa
	Oceana Resort & Spa
	The Royal Amwaj Resort & Spa
	Hotel Deira
	Hotel Jumeirah Beach
Yemen	Hotel Sana'a
S. Arabistan	Resort Al Nawras Jeddah
	Hotel Jeddah
	Madinah Hotel
	Anwar Al Madinah Hotel
	Hotel Al Khobar
	Hotel Qassim
	Hotel & Residence Hajar Tower
	Hotel Yanbu
Tayland	Resort & Spa Karon Beach Phuket

3.3.1.1. Movenpick şehir oteli: Movenpick İstanbul Oteli

Büyükdere Caddesi 4.Levent / İstanbul adresinde bulunan otelin; mimari tasarımı Turgut Alton, iç mimari tasarımı ise Metex Design tarafından yapılmıştır.

Mövenpick Otel İstanbul, 249 oda ve 320 yatak kapasitesine sahip 5 yıldız standartında bir iş otelidir. Otel, bölgesel kategoride dünyanın farklı yerlerinden 160 binden fazla uzmanin oyu ile, "Türkiye'nin en iyi iş oteli" dalında birinci seçilmiştir.

Topsever, otelin müşteri profilinin 1-5 gece konaklayan, iş amaçlı seyahat eden misafirlerden meydana geldiğini belirtmiştir. Çarşamba ve perşembe günlerinin otelin en yoğun günleri olduğunu, yazın ise bu doluluk oranının düştüğünü de

eklemiştir (2008). Mövenpick İstanbul Oteli müşterilerinin en çok tercih ettikleri oda tipi ise king yataklı standart odalardır (Topsever, 2008).

Şekil 3.11 : Mövenpick Otel İstanbul.(<http://www.moevenpick-hotels.com>)

3.3.1.2. Movenpick Kıyı Oteli Örneği: Movenpick Bodrum Oteli

Gündönümü Mevkii, Bitez-Bodrum / Muğla adresinde bulunan otelin; mimari tasarımı Turgut Alton, iç mimari tasarımı ise Metex Design tarafından yapılmıştır.

Mövenpick Bodrum Halkla İlişkiler Müdürü Demirkol ile yapılan görüşmeye göre, otelin müşteri profilinin yaz döneminde sakin, huzurlu ve kaliteli ortam arayan misafirler olduğu saptanmıştır (2008). Mövenpick otellerinde, kurumsal kimliğe bağlı kurallar ile tasarım yapılmamakta, otelin bulunduğu şehre bağlı olarak kendi konseptini yaratmaktadır (Demirkol, 2008).

Şekil 3.12 : Mövenpick Bodrum oteli. (<http://www.moevenpick-hotels.com>)

Bitez'in yüksek tepelerinden birinin üzerine kurulmuş ve Akdeniz mimarisinin özellikleriyle tasarlanmış Mövenpick Resort Bodrum; Gümbet koyu ve Ege Denizi'ne karşı nefes kesen konumu ve servis kalitesi nedeniyle sıkça tercih edilmektedir. Demirkol, Mövenpick Bodrum Otelin en çok tercih edilen oda tipinin ise deniz manzaralı standart odalar olduğunu belirtmiştir (2008).

3.3.2. Swiss otel zinciri

Swissôtel Hotels & Resorts, günümüzün iş ve tatil amaçlı yolculukları için uygun lüks otellerin oluşturduğu bir gruptur. Swiss Otelleri; bireysel, modern ve fonksiyonel tasarımlarını; yerel özellikler, Swiss misafirperverliği, ürün kalitesi ve hizmet etkinliği ile birleştirmektedir. Swissôtel The Bosphorus, İstanbul Genel Müdürü Jan E. Chovanec, kendisi ile yapılan bir röportajda başarılı bir oteli, dekorasyonu ve tüm oda içindeki detaylarının ötesinde bir yer olarak tanımlamıştır. Chovanec'a göre Swissotel grubuna ait bir otel, misafirin en iyi şekilde ağırlandığını ve bu yüzden tekrar gelmek isteyeceği yerdir.

“Sloganımız şudur: Otelin işleyişi ile ilgili geleneksel zihniyeti kabul etmeyin, her gün kendinizi yeniden keşfetmelisiniz.” (Chovanec, 2008, s.1). Swissôtel, rekabetçi bir piyasada ayakta kalabilmek için günümüz teknolojisinin şartlarına uyum sağlamanın zorunlu olduğunu düşünen bir zincirdir. Bunun en somut örneği; İstanbul'da müşterilerine Kablosuz Internet Erişimi sağlayan ilk otelin bir Swissotel şubesi olmasıdır. Ayrıca özel dekorasyon ve olanakları ile birlikte çocuklara özel bir çocuk odası yaratan ilk otel zinciri de Swissotel olmuştur (Chovanec, 2008, s.1).

Swissotel Hotels & Resorts, dünyada çapında oldukça gelişmiş bir zincirdir. Zincire ait tüm oteller ve lokasyonları aşağıda sıralanmıştır:

ABD	Chicago: Swissôtel Chicago
Ekvator	Quito: Swissôtel Quito
Peru	Lima: Swissôtel Lima
Estonya	Tallinn: Swissôtel Tallinn
Almanya	Berlin: Swissôtel Berlin
	Düsseldorf: Swissôtel Düsseldorf / Neuss
	Bremen: Swissôtel Bremen
Rusya	Moscow: Swissôtel Krasnye Holmy
	Novosibirsk: Swissôtel Novosibirsk
Hollanda	Amsterdam: Swissôtel Amsterdam
İsviçre	Basel: Swissôtel Le Plaza Basel
	Geneva: Swissôtel Métropole
	Zürich: Swissôtel Zürich
Türkiye	Ankara: Swissôtel Ankara

	Göcek: Swissôtel Gocek, Marina & Spa Resort
	Izmir: Swissôtel The Grand Hotel Efes
	İstanbul: Swissôtel The Bosphorus
İngiltere	London: Swissôtel The Howard
Çin	Beijing: Swissôtel Beijing, Hong Kong Macau Center
	Kunshan: Swissôtel Kunshan
	Foshan: Swissôtel Foshan
	Shanghai: Swissôtel Shanghai
Japonya	Osaka: Swissôtel Nankai Osaka
Singapur	Swissôtel Merchant Court
	Swissôtel The Stamford
Tayland	Bangkok: Merchant Court Hotel at Le Concorde
	Bangkok: Nai Lert Park Bangkok
Avustralya	Sydney: Swissôtel Sydney on Market Street

3.3.2.1. Swiss şehir oteli: Swiss Ankara Oteli

Yıldızevler Mahallesi Jose Martı Caddesi Çankaya/Ankara adresinde bulunan otelin; mimari tasarımı Proge, iç mimari tasarımı ise Metex Design tarafından yapılmıştır.

“Business” konsepti, seyahat eden iş adamları için şık, samimi ve işlevsel bir tasarımı amaçlamaktadır. 2006 yılında hizmete giren 146 odalı iş oteli; hafta içi yoğunlaşmakta, haftasonları ve bayramlarda ise doluluk oranı azalmaktadır. Huck, Swissotel Ankara’nın Çankaya’da yer almasının büyük avantaj sağladığını, bu sayede otelin çoktan Ankara’daki yerini aldığını belirtti. İş seyahatinde olan tüm misafirlerin beklentilerini önceden tahmin edip ona göre hizmet sunmaya özen gösterdiklerini belirtti (2008, s.1).

Şekil 3.13 : Swiss Ankara oteli. (<http://www.swissotel.com>)

3.3.2.2. Swiss kıyı oteli: The Inn at Swiss Göcek Marina & Resort

Cumhuriyet Mahallesi, Göcek/Mugla adresinde bulunan otelin; mimari tasarımı Abdullah Erençin, iç mimari tasarımı ise Arketipo Mimarlık tarafından yapılmıştır. Otel; sadece deniz tutkunu yatçıların değil, yaz aylarını hem dinlenerek, hem eğlenerek geçirmek isteyenlerin tüm beklentilerini karşılamak üzere tasarlanmıştır.

Şekil 3.14 : The Inn at Swiss Göcek. (<http://www.swissotel.com>)

Rezervasyon Müdürü Gökbaş ile yapılan görüşmeye göre; otel tekrarlanan renovasyon sebebiyle 16 ekim 2008- 31 mayıs 2009 arasında kapalı kalacaktır. Gökbaş, Arketipo Mimarlık'ın gerçekleştireceği renovasyondan otel odası tasarımlarının da etkileneceğini belirtmiş, yenilecek hallerine ilişkin çizimleri sunmuştur (2008).

Şekil 3.15 : Swissotel Göcek yatak odaları renovasyon projesi (Gökbaş,2008).

Yapılan bu tez çalışması ise renovasyon geçirmemiş, mevcut otel odaları üzerinden yapılmıştır.

3.3.3. Kempinski otel zinciri

Kempinski grubu, kendini otel zinciri olarak değil, lüks oteller topluluğu olarak tanımlamaktadır. Beklenmeyeni sunmayı hedefleyen Kempinski, hizmetin kalitesini detaylar ile göstermeyi hedeflemektedir. Wittwer, detay kavramını kimseden yapılması beklenmeyen ama yapıldığında da çok memnun olunan hizmet olarak tarif etmektedir (2007, s.1). Benzersizliği kendine amaç edinen zincir, verdiği hizmetin bir bedeli olduğunu ve bu fiyat aşağıya çekildiği takdirde kalitenin de aşağıya çekileceğini düşünmektedir.

“Bizim düşüncemiz şu: Eğer belli bir kaliteyi hedefliyorsak, her yerde olamayız. Her yerde olman kitlesel bir tüketim aracı olman anlamına gelir. Biz marka algısı açısından McDonald’s değiliz ve olmamalıyız. Lüks herkes tarafından tüketilecek bir olgu değildir, olmamalıdır da...Bu gün bir Hermes çanta için insanlar iki sene sıra bekliyorlar. Çünkü o sadece bir çanta değil. Yoksa çantayı her yerde bulursun. Ama o bir Hermes Çanta. Ferrari istiyorsan en az 1.5 yıl bekleme gerekiyor. Bu araba bu kadar sürede mi yapılıyor? Hayır, sanmıyorum. Kolay ulaşılamamak da var. Kalite her zaman sınırlıdır. Valentino bir kıyafetten bir tane yapar. Böylece siz onu bir davette kendinizden başkasının üzerinde görmezsiniz. Peki bu elbiseye kolayca ulaşabilir misiniz? Bir kere öncelikle zengin olmalısınız, ikinci olarak da Valentino giyecek tarzda birisi olmalısınız. H&M’den giyinirseniz çok para harcamazsınız ama onlarca insanda kıyafetinizin aynısını görürsünüz. Bu bir seçimdir. Belki turizm sektöründe de anlaşılamayan nokta bu. Eğer yüzlerce tesis açarsanız hepsinin aynı kalitede olduğunu iddia edemezsiniz. Mutlaka bazı noktalarda sıradana düşmek zorunda kalırsınız. Lüks: özeldir, lüks: rakipsiz olmaktır.” (Wittwer, 2007, s.2).

Zincire ait tüm oteller ve lokasyonları aşağıda sıralanmıştır:

Almanya	Hotel Adlon Kempinski Berlin
	Kempinski Hotel Bristol Berlin
	Hotel Taschenbergpalais Kempinski Dresden
	Schloss Reinhartshausen Kempinski Eltville Frankfurt
	Kempinski Hotel Gravenbruch Frankfurt
	Kempinski Hotel Rotes Ross Halle Leipzig
	Hotel Atlantic Kempinski Hamburg
	Kempinski Grand Hotel Heiligendamm
	Kempinski Hotel Falkenstein Königstein Frankfurt

	Hotel Vier Jahreszeiten Kempinski Munich
	Kempinski Hotel Airport Munich
BAE	Emirates Palace Abu Dhabi
	Kempinski Hotel Ajman
	Kempinski Hotel Mall of the Emirates Dubai
Belçika	Kempinski Hotel Dukes' Palace Bruges
Bulgaristan	Kempinski Hotel Grand Arena Bansko Bulgaria
	Kempinski Hotel Zografski Sofia
Cibuti	Djibouti Palace Kempinski Djibouti
Çad	Kempinski Hotel N'Djamena
Çek	Kempinski Hybernská Prague
Çin	Commune by the Great Wall Kempinski Beijing
	Kempinski Hotel Beijing Lufthansa Center Beijing
	Kempinski Hotel Chengdu China
	Kempinski Hotel Dalian China
	Kempinski Hotel Sanya Hainan Island China
	Kempinski Hotel Shenyang China
	Kempinski Hotel Shenzhen China
	Kempinski Hotel Suzhou
	Kempinski Hotel Wuxi China
	Kempinski Hotel Xi'an
Endonezya	Hotel Indonesia Kempinski Jakarta (Açılış 2009)
Hırvatistan	Kempinski Hotel Adriatic Istria (Açılış 2009)
Hindistan	The Leela Palace Kempinski Bangalore
	The Leela Kempinski Gurgaon Delhi (Açılış 2009)
	The Leela Kempinski Kovalam Beach Kerala
	The Leela Kempinski Mumbai
İspanya	Kempinski Hotel Bahia Estepona Costa del Sol
İsviçre	Grand Hotel Kempinski Geneva
	Le Mirador Kempinski Lake Geneva
	Kempinski Grand Hotel des Bains St. Moritz
İtalya	Kempinski Pragelato Village Piedmont
Macaristan	Kempinski Hotel Corvinus Budapest
Malta	Kempinski Hotel San Lawrenz Gozo
Mısır	Kempinski Hotel Soma Bay (Açılış 2008)
Mogolistan	Kempinski Hotel Khan Palace Ulaanbaatar
Namibya	Kempinski Mokuti Lodge Etosha
Rusya	Kempinski Hotel Moika 22 St. Petersburg
	Hotel Baltschug Kempinski Moscow
Slovakya	Grand Hotel Kempinski High Tatras (Açılış 2009)
Slovenya	Kempinski Palace Portoroz
Tanzanya	Kilimanjaro Hotel Kempinski Dar es Salaam
	Zamani Zanzibar Kempinski Zanzibar
Türkiye	Kempinski Hotel Çırağan Palace
	Kempinski Hotel Barbaros Bay Bodrum
	Kempinski Hotel The Dome Belek-Antalya
	Kempinski Residences Astoria Istanbul
Ürdün	Kempinski Hotel Amman
	Kempinski Hotel Ishtar Dead Sea

3.3.3.1. Kempinski şehir oteli: Kempinski Çırağan Sarayı Otel

Çırağan Caddesi Beşiktaş/Istanbul adresinde bulunan otelin mekan tasarımları; iç mimar Hande Tözün ile işbirliği içinde gerçekleştirilmektedir.

Sarayın mimari ihtişamını boğaza nazır modern konfor ile birleştiren Çırağan Palace Kempinski İstanbul; dünyanın en iyi otelleri, Avrupa'nın en iyi otelleri, beş yıldızlı Elmas oteller, en iyi uluslararası şehir otelleri gibi pek çok dalda önemli dalda ödül almaya hak kazanmıştır.

Şekil 3.14 : Kempinski Çırağan oteli. (<http://kempinski.com>)

Otel, Türkiye'deki ilk "Leading Hotels of the World" üyesi, "Uluslararası İsviçre Otelleri ve Tatil Köyleri" zincirinin üyesi, "Virtuoso" üyesi, "Signature" üyesi, "Amex Fine Hotels" üyesi, Global Hotel Alliance üyesi, TUROB (Turistik Otelciler, İşletmeciler ve Yatırımcılar Birliği) üyesidir (Sipahioğlu, 2008).

3.3.3.2. Kempinski kıyı oteli: Kempinski Barbaros Bay Bodrum Otel

Kızılağaç Koyu Gerenkuyu Yalıçiftlik-Bodrum / Muğla adresinde bulunan otelin mimari tasarımını Cengiz Eren, iç mimari tasarımını ise Metex Design yapmıştır. Özdemir, Kempinski'nin uluslararası bir zincir olduğunu, her millettten misafire hitap etmeye çalıştığını, tek bir millete yönelmediğini belirtmiştir. Kempinski Barbaros Bay Bodrum otel standartlarının Kempinski zincirine ait diğer otellerin standartlarına uymak durumunda olduğunu, odalarda da bu standartların korunduğunu eklemiştir. Bu standartlar odaya konulan çalışma kağıdının konulma

şekli, üstündeki logosu ve yanında olması gerekenler vs. gibi standartlardır (2008). Kempinski Barbaros Bay Bodrum Oteli müşterilerinin en çok tercih ettikleri oda tipi ise king yataklı standart odalardır (Özdemir, 2008).

Şekil 3.15 : Kempinski Barbaros Bay Bodrum oteli. (<http://kempinski.com>)

3.3.4. Divan Otel Zinciri

1956'dan günümüze ulaşan bir Türk Markası olan Divan, Türkiye’de ve yurtdışında pek çok farklı adreste, deneyim ve teknik üstünlüğü buluşturarak hem restoranları ve pastaneleri hemde otelleri ile başarıyı simgelemektedir. Misyonunu yaşamları daha ayrıcalıklı kılmak olarak belirleyen marka; güvenli, rahat bir ortam sunarak müşterilerin, değer, kalite, kişiye özel ve güleryüzlü hizmet açısından beklentilerini tutarlı bir şekilde karşılamak ve bu beklentilerin ötesine geçmeyi hedeflemektedir. Zincir kurumsal değerlerini; söylediğinle yaptığının aynı olması- bütünlük, herkese kendine davranılmasını istediğin gibi davranmak- sevgi, düşündüğünü düşündüğün anda söylemek- dürüstlük, temel değerlere bağlı olmak- sadakat, sahip olduklarının keyfini çıkartmak- keyif, olumlu her hareketi takdir etmek- takdir olarak sıralamıştır. (http://www.divan.com.tr/hotel/about_felsefe.asp?sxx=0)

Zincire ait tüm oteller ve lokasyonları aşağıda sıralanmıştır:

Türkiye	Divan İstanbul
	Divan City İstanbul
	Divan İstanbul Taxim Suites
	Divan İstanbul Asia
	Divan Ankara
	Divan Antalya Talya

3.3.4.1. Divan şehir oteli: Divan Ankara Moment Oteli

Tunalı Hilmi Caddesi Kavaklıdere/Ankara adresinde bulunan otelin mimari tasarımını Affan-Nesrin Yatman Mimarlık, iç mekân tasarımını Metex Design yapmıştır. Mimari planlamada, gün ışığının doğal olarak bina içine alınması ve katlar arası şeffaflığın sağlanmasını ana tema olarak hedeflenmiş, yapı bir atrium etrafında şekillendirilmiştir. Bütün düşey ulaşım elemanları, merdivenler ve panoramik asansörler ile odalar bu atrium üzerinde yer almaktadır. Bu sayede koridor düzenini ortadan kaldırılıp aydınlık, şeffaf ve ferah bir iç mekân elde edilmiştir.

Zincir, şehir otelcilikindeki büyüme hamlesine "Butik şehir oteli" konsepti ile tasarlanan Divan Ankara ile hız kazandırmıştır. "Business Class" ı Ankara'ya taşıyan otel, 83 oda ve 166 yatak ile hizmet vermektedir. Divan Ankara Moment'ı öncelikli olarak sık seyahat eden işadamları ve yurtdışından gelen önemli konuklar tercih etmektedir. Politikanın tam merkezinde yer alan Ankara'nın iş potansiyeli günden güne yükselmektedir. Yegül; divan markasının Ankara'yı seçmesindeki faktörleri havaalanının yenilenmesi, kongre turizmine yönelik yatırımların hızlanması ve AB ile gelişen ilişkiler şeklinde sıralamaktadır (2008, s.1).

Şekil 3.16 : Divan Ankara oteli. (<http://www.divan.com.tr/>)

3.3.4.2. Divan kıyı oteli: Divan Bodrum Palmira Otel

Keleşharım Caddesi Türkbükü-Bodrum/Muğla adresinde bulunan otelin mimari tasarımı Ersen Gürsel'e, iç mimari tasarımı ise Epa Mimarlık'a aittir.

1997 yılında inşa edilen otel; beden, ruh ve gönül dinlemek isteyenler için doğru tercih olduğunu idda etmektedir. Kavukçu ile yapılan görüşmede, 60 odalı tesisin en çok tercih edilen oda tipinin bahçe manzaralı standart oda olduğu belirlenmiştir (2008).

Şekil 3.17 : Divan Bodrum Palmira oteli. (<http://www.divan.com.tr/>)

3.3.5 Dedeman Otel Zinciri

Dedeman Hotels & Resorts International 40 yılı aşkın süredir misafirlerine, bulundukları şehrin en güzel bölgelerindeki otelleri, profesyonel çalışanları, geniş hizmet yelpazesi ve Dedeman'a özgü benzersiz kalite anlayışıyla hizmet vermektedir. Kıbrıs, Özbekistan, Bulgaristan ve Türkiye'nin dört bir yanındaki otelleriyle konuklarını, "Dedeman Misafirperverliği" ile karşılamaktadır. Dedeman, Kalite standartları başta olmak üzere tüm hazırlıkları uluslararası bir zincir zihniyeti ile sürdürmektedir. (http://www.dedeman.com/AboutUs_TR.aspx)

Zincire ait tüm oteller ve lokasyonları aşağıda sıralanmıştır:

Türkiye	Dedeman Ankara
	Dedeman Antakya
	Dedeman Diyarbakır
	Dedeman İstanbul Gayrettepe
	Dedeman İstanbul Sile

	Dedeman Konya Hotel & Convention Center
	Dedeman Rize
	Dedeman Şanlıurfa
	Dedeman Antalya Hotel & Convention Center
	Dedeman Antalya Park
	Dedeman Bodrum
	Dedeman Kapadokya Hotel & Convention Center
	Dedeman Erzurum Palandöken
	Dedeman Erzurum Palandöken Ski Lodge
	Dedeman Gaziantep Hotel & Convention Center (Açılış: 2008)
	Dedeman Gebze (Açılış: 2008)
	Dedeman Zonguldak (Açılış: 2009)
	Dedeman Çeşme (Açılış: 2009)
Bulgaristan	Dedeman Bulgaristan Plovdiv Trimontium Princess
	Dedeman Bulgaristan Sofia Princess
Özbekistan	Özbekistan Taşkent Silk Road
Kıbrıs	Dedeman Kıbrıs Olive Tree

3.3.5.1. Dedeman şehir oteli: Dedeman İstanbul Oteli

Yıldız Posta Caddesi Esentepe/İstanbul adresinde bulunan otelin mimari projesi Ali Çiçek Mimarlık’a, iç mimari projesi ise Aklın Aynası İç Mimarlık ve Tasarım’a aittir. Dedeman Oteller Zincirinin bir halkası olan Dedeman İstanbul, İstanbul’da iş dünyasının kalbinin attığı bir noktada Eylül 1982 de faaliyete geçmiştir.

Şekil 3.18 : Dedeman İstanbul oteli. (<http://www.dedeman.com/>)

2008’de geçirdiği son renovasyon ile daha çağdaş bir görünüme kavuşan otelin, yerli ve yabancı işadamlarına yönelik yeniden düzenlenen odalarında konfor ve estetik birarada sunulmuştur (Akyürek, 2008). 325 odası ile hizmet veren otelin, en çok tercih edilen oda tipi ise standart odadır.

3.3.5.2. Dedeman kıyı oteli: Dedeman Antalya Oteli

Lara Yolu Antalya adresinde bulunan otelin mimari projesi Ali Çiçek Mimarlık’a, iç mimari projesi ise Aklın Aynası İç Mimarlık ve Tasarım’a aittir.

Şekil 3.19 : Dedeman Antalya oteli. (<http://www.dedeman.com/>)

Dedeman zincirine göre; Antalya, tatil ve otel denince, Akdeniz’e karşı falezler üzerine yerleşen özel konumu ve manzarası ile 5 yıldızlı Dedeman Hotel Resort’un yeri tartışılmazdır. Antalya Dedeman mavi bayraklı, geniş kum plajı ile bir tatil oteli iken, gerektiğinde kongre ve toplantılara da ev sahipliği yapabilmektedir. Bu özelliği otele tüm mevsimleri dolu dolu yaşayan bir tesis niteliği kazandırmaktadır.

3.3.6. Zincirlere ait şehir içi ve kıyı otel örneklerinin karşılaştırmalı analizi

Çalışmanın bu kısmını, tezin alan çalışmasının uygulama bölümü olan beş zincire ait şehir içi ve kıyı tesislerinin karşılaştırmalı analizi oluşturmaktadır. Her zincirin şehir içi ve kıyı tesislerine ait ayrı tablolar oluşturulmuştur. Tablo, zincir hakkında genel bilgi verdikten sonra tesisin adresini, mimari ve iç mimari projesinin kime ait olduğunu, oda tip ve sayısını belirtip oda özelliklerini fotoğraflar ile görselleştirmiştir. İncelenen tesislerden bazıları, yatak odalarında fotoğraf çekimine izin vermemektedir, bu nedenle bazı analiz tablolarında otellerin internet

sayfalarındaki fotoğraflar kullanılmıştır. Çalışmada incelenen tüm yatak odaları standart tip odalardır.

Yatak odalarına ilişkin bilgiler; otellerin mimari ve iç mimari tasarımlarını gerçekleştiren firmalardan alınan çizimlere, otel yetkilileri ile yapılan görüşmelere, otel broşürlerine, gözlemlere, birebir ölçümlere dayanmakta, görsel yorumlar ise fotoğraflar ile desteklenmektedir. (Bkz Çizelge 3.3 – 3.7)

Araştırmaya temel oluşturan zincirlerin şehir içi tesislerinden üçü İstanbul'da, ikisi Ankara'da; kıyı tesislerinden ise üçü Bodrum'da, biri Göcek'te ve diğeri Antalya'da bulunmaktadır. İstanbul'daki tesisler Levent, Beşiktaş gibi iş merkezlerinde yer almaktadır. Ankara'daki tesisler de şehir merkezine yakınlığa son derece önem vermektedir. Aynı zincirlerin kıyı tesisleri ise gözden uzak, sessiz mevkiileri tercih etmektedir.

Tesislerin pek çoğu 2002-2008 tarihleri arasında renovasyon görmüşlerdir. Zincirlerin şehir içi tesisleri, kıyı tesislerine oranla daha fazla odaya ve yatağa sahiptir. Tablolarda özellikleri verilen odalar, tesislerin standart odalarıdır.

İncelenen zincirler arasında Dedeman ve Mövenpick otel zincirlerinin, beraber çalıştıkları belirli tasarım ekipleri bulunmaktadır. Bu zincirler, bütün tesislerinde aynı iç mimari ofis ile beraber çalıştıkları için iç mekan tasarımlarının daha kimlikli olduğu göze çarpmaktadır.

Zincirlere ait şehir içi ve kıyı tesislerinin odaları karşılaştırıldığında, tekrar eden pek çok bileşenin yanı sıra konaklama amacının ve dolayısıyla müşteri profilinin değişmesi ile bir takım farklılıklara ihtiyaç duyulduğu da göze çarpmaktadır.

Zincirlerin şehir içi otellerinde 20-35 m² arası değişen oda büyüklükleri, kıyı otellerinde daha da artmaktadır. Otel odalarının net alanları balkon hariç olarak hesaplanmaktadır, bu büyüklüğe kıyı otel odalarındaki balkon alanları eklendiğinde aradaki fark daha da açılmaktadır. Bu büyüklük farkı, müşteri profilinin çoğunlukla çocuklu ailelerden oluşması ve dolayısıyla odada kalacak misafir sayısının fazlalaşması ile açıklanabilmektedir.

Kıyı otellerindeki balkon oluşumu ise şehir içi otel odalarından farklılaşan diğer bir öge olarak belirtilmektedir. Otel yetkilileri ile yapılan görüşmelerde, şehir içi otel müşterilerinin pencereden dahi dışarı bakmadığı, dış mekanla ilişki kurmadığı belirlenmiştir. İncelenen zincirlerden sadece Kempinski otel zincirinin şehir içi otelinde balkon bulunmaktadır. Kempinski'nin Çırağan Sarayının yeniden işlevlendirilerek otele dönüştürülmüş haline ev sahipliği yapması bu durumun nedenini açıklamaktadır. Bu otel, gerek konumu gerekse bina özelliği sebebiyle müşteri profili açısından diğer şehir içi otellerinden oldukça farklılaşmıştır.

Şehir içi otellerinde çalışma bölümüne verilen önem, kıyı otellerinde yerini oturma bölümüne bırakmıştır. İç mekan- dış mekan ilişkisini kuvvetlendiren oturma bölümü

kıyı otel odasının vazgeçilmezi olurken, bu tür odalarda kullanılan mobilyaların ihtiyaçlara göre çeşitlenebilir esneklikte olmasına özen gösterilmiştir. Tek kişilik bir koltuğun yada iki kişilik bir kanepenin yatağa dönüşebilmesi gibi. Şehir içi otel odalarındaki çalışma masası ise ya makyaj masasına dönüşmüş yada televizyon ünitesiyle kombine edilmiş halde kıyı otel odalarında bulunmaktadır.

Şehir içi otel odalarında çalışma bölümüne yakın olması gerektiği düşünülen minibar, kıyı otellerinde oda giriş yada depolama bölümünde çözülmüştür.

Kıyı oteli müşterilerinin 1-7 gece konaklama yapan ailelerden oluştuğu düşünüldüğünde, depolama hacminin de şehir içi oteline göre artması gerekmektedir. Bu tip otel odalarında, bavulluk sayısı artmakta ve çekmecelere ihtiyaç duyulmaktadır. Kıyı otellerinde genelde sabit bavulluk kullanılırken, ufak valiz ile seyahat edenleri ağırlayan şehir içi otellerinde portatif bavulluklar tercih edilmektedir. Bu tip bavulluklarının tercih edilmesinin diğer bir nedeninin ise, oda büyüklüklerinin kısıtlı olmasıdır.

Şehir içi otel odalarında yıkanma ve temizlenme bölümleri çok önemsenmezken, kıyı otel odalarının ıslak hacim bölümleri adeta bir bakım, temizlik ve rahatlama mekanı olarak tasarlanmaktadır. Bu nedenle kıyı otel odalarında banyo ekipmanı olarak rahatsız edici bulunan klozetin yerini kapalı kabin oluşumları almaktadır. Şehir oteli hedef müşteri profilini oluşturan iş adamları banyoda iken dahi televizyonu takip etmek istemektedir. Bu durum, ıslak hacim ile oda mekanı arasında görsel iletişim ihtiyacını getirmektedir. İncelenen zincirlerden Mövenpick, Swiss ve Divan'a ait şehir otellerinde oda ve ıslak hacimi görsel olarak birbirine bağlayan çeşitli tasarımlara rastlanmaktadır.

Şehir içi otel odalarında döşeme kaplaması olarak rulo halı tercih edilmektedir. Kıyı otel odalarında ise; temizlik ve bakım kolaylığı, su ve nem dayanıklılığı gibi nedenlerle doğal taş veya seramik kaplamalar tercih edilmektedir. Mövenpick ve Kempinski zincirlerinin kıyı tesislerine ait yatak odalarında ise döşeme kaplaması olarak parke kullanılmış, gerekli yerlerde parça halı ile kombine edilmiştir.

Şehir içi otel odalarının perdeleri tül ve güneşlik olarak iki parça halinde tasarlanmaktadır. Bu kombinasyon kıyı otel odalarında da devam edebildiği gibi stor perdeler ile farklı bir tarz da yaratılabilir. Örneklerde de görüldüğü üzere, Kempinski

ve Mövenpick zincirlerinin kıyı tesislerine ait yatak odalarında açık renk stor perdeler ile modern ve rahat bir atmosfer oluşturulmaktadır.

Renk ve dokularda ise otelin konaklama amacı önem kazanmakta, şehir içi otel odalarının mefruşatlarında kullanılan kahverengi ve toprak tonları kıyı otellerinde mavi, yeşil gibi daha canlı renklere dönüşmektedir. Şehir içi otel odalarında ceviz, afromozya, venge gibi koyu renkli mobilya kaplamaları kullanılırken kıyı otel odalarında beyazlatılmış meşeler, akçaağaçlar dikkat çekmektedir.

Stil olarak değerlendirilirse, zincirlerin şehir içi otel odalarında deri yatak başlıkları, varakla süslenmiş kaplamaların kendini gösterdiği klasik bir tarz hakimdir. Kıyı otellerinde ise daha rahatlatıcı, dinlendirici bir atmosfer göze çarpmaktadır.

4. ZİNCİR OTEL YATAK ODALARINDA TEKRAR EDEN İÇ MEKAN BİLEŞENLERİNİN AÇIK SİSTEM YAKLAŞIMI İLE TASARIMI VE UYGULAMASI

4.1. Zincir Otel Odalarında Ortak Normlar Kullanılmasının Kurumsal Kimlik Açısından Önemi

Üçüncü bölümde incelenen örneklerde görüldüğü üzere oda planlama anlayışı maliyet, ekonomik ve fiziksel bağlamda kısıtlayıcılar nedeniyle bütün zincirlerde benzer tipolojidedir. Zincire özel konsept fikri pek uygulanmamakta, zincirler kurumsal kimliklerini tasarıma yansıtamamaktadır. Aynı zincire ait şehir ve kıyı otelinin yatak odaları incelendiğinde zincire ait ortak bir dil algılanamamıştır. Zincir dahilinde tasarım, aynılık kavramının uzağında durmakla başlamaktadır. Zincire özgü logo, mobilya, aksesuar, menü, servis, hizmet ekibi ve davranışları, konsept dahilinde oluşturmali ve bu konsept zincirdeki tüm tesislerde uygulanmalıdır.

Yapılan araştırmalar, konaklama amacının ve dolayısıyla müşteri profilinin değişmesi ile aynı zincire ait dahi olsa iki farklı oda tasarımı ihtiyacının varlığını da göstermektedir.

Zincir otellerin yatak odaları gibi aynı kuruma ait tekrarlı mekanlarda ortak bir tasarım dili yaratan, aynı zamanda değişen ihtiyaçlara cevap verebilecek çeşitlilik sağlayan bir sisteme ihtiyaç olduğu belirlenmiştir.

4.2. Zincir Ölçeğinde Açık Sistemin İşleyişi

4.2.1. Zincir otellerde yatak odaları iç mekan donatılarında tekrar özelliği

Zincir otellerde yatak odaları iç mekan donatıları bileşen olarak incelendiğinde, tekrar özelliğinin öne çıktığı görülmektedir. Bu özellik, zincir otellerin yatak odalarının donatı bileşenlerinin önceden tasarlanmış hatta üretilmiş olmasının, zincir ölçeğinde bir “bileşen katalogu” oluşturulmasının mümkün olabileceğini göstermektedir. Bu durum, endüstrileşmiş bir yaklaşım olan “Açık Sistem” yaklaşımı

kapsamında zincir otel yatak odalarının iç mekan donatılarının tasarım ve uygulamasının gerçekleştirebileceğini ifade etmektedir. Yapılacak deneme çalışması öncesinde, Açık Sistem'in kısaca tanımı yapılacak, tasarım ve uygulamada örnek olarak Hollanda N.E.N koordinasyon kuralları kullanılacaktır.

4.2.2. Açık sistem kavramı

Bilim ve teknolojiye gelişmelerle beraber endüstri ürünü olan “önceden üretilmiş” elemanlar yapı sektöründe hızla yer bulmaktadır. Bina alanındaki endüstrileşmeyi, kapalı endüstrileşme ve açık endüstrileşme olarak ayırmak doğru olacaktır. Tasarımcıların çeşitli teknoloji sahibi firmalarda tasarım problemlerinin çözümünde görev yaptığı kapalı endüstrileşme süreci, yerini ortak bilgi iletişimini gerektiren açık sistemlere bırakmaktadır.

Endüstrileşmenin ana ilkeleri “tekrar etme” ve “seri olma” özellikleri modern mimari öncesinde yunan tapınağı kolonalarında, gotik katedral cephe düzeninde kendini göstermekte, “ritm”, “düzen” ve “devamlılık” kavramlarının altında ise yapıyı rasyonelleştirme düşüncesi yatmaktadır (Şener, 1990, s.3).

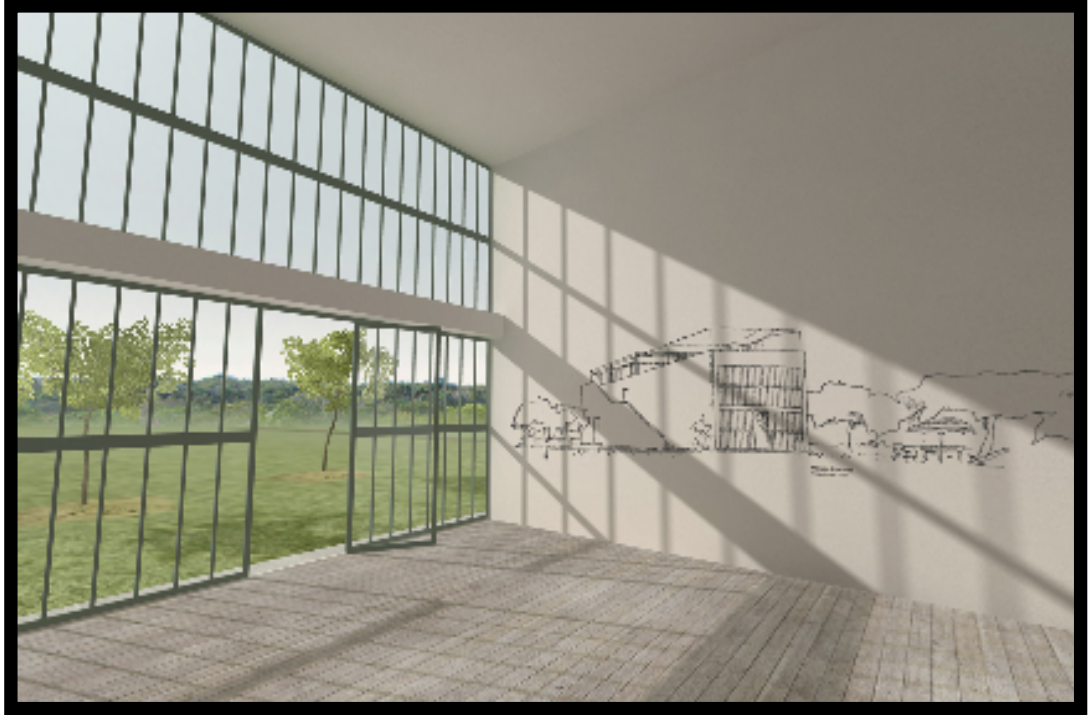
Walter Gropius, Le Corbusier, Mies Van Der Rohe gibi mimarlar standardizasyon ve modüler koordinasyonun modern mimarinin gelişmesinde büyük rol oynadığına inanmışlar ve uygulamalarında bunu göstermişlerdir. Endüstrileşme düşüncesinin ilk uygulamalarından biri Le Corbusier'in Citrohan evidir. Ev iki paralel taşıyıcı üzerine modüler bir döşeme sisteminden meydana gelmiştir, tip elemanlar ise evin geometrisini önemli ölçüde etkilemiştir.

Şekil 4.1 : Citrohan evi. (<http://www.visuall3d.com>)

Şekil 4.2 : Citrohan evi perspektifi (<http://www.visuall3d.com>).

Şekil 4.3 : Citrohan evi perspektifi (<http://www.visuall3d.com>).

İkinci dünya savaşından sonra ortaya çıkan büyük yapı açığı, ülke kaynaklarını en iyi şekilde kullanarak, en kısa sürede, mümkün olduğunca fazla sayıda ve yeterli

kalitede üretim yapma ihtiyacını doğurmuştur. Bu ihtiyaç bina endüstrileşmesinin başlamasındaki en önemli etken olmuştur. Geleneksel üretim biçimlerinin yetersiz kalması endüstri ile yapı sektörünün tanışmasını hızlandırmış, “bina endüstrileşmesi” veya “yapımın sistemleştirilmesi” gibi kavramları doğurmuştur. Bu noktada ekonomik, teknik ve organizasyonel boyutlu üç ana yaklaşım olan program yaklaşımı, modeller yaklaşımı, bileşenler yaklaşımı ortaya konmuştur. Program yaklaşımı bina endüstrileşmesinin gerekli koşullarını “ölçü” üzerine yapılan talebe bağlarken, modeller yaklaşımı özel talep planlaması kabul etmemekte ve binaları dayanıklı tüketim malları olarak kabul etmektedir. Bileşenler yaklaşımı ise özel talep planlaması kabul etmemekle birlikte bileşenlerin boyutları ve birleşimlerine ait ortak kuralların olmasını gerektiğini savunmaktadır.

1970li yıllara kadar yoğun bir şekilde kullanılan program ve model yaklaşımları, birbiriyle uyumu olmayan pek çok sistemin türemesi, her sistemin kendi rantabilitesini düşünmesi, tasarımda sınırlı sayıda tasarlayıcının rol alabilmesi gibi sorunlar nedeniyle yeterli bir talep hacmi ve sürekliliği sağlayamamıştır. Bu noktada bileşenler yaklaşımı gelişerek açık endüstrileşme sürecine kaynak olmuştur. Açık sistem olarak ta adlandırılan açık endüstrileşme sürecinin en net örneği temel modül olarak tatami hasırını kullanarak farklı ihtiyaçlara cevap verebilen farklı çözümlerin üretildiği Japon mimarisidir.

4.2.2.1. Açık sistem tanımı

Açık sistemin yapım sistemleri arasındaki yerini kavramak için, Fransa Endüstrileşmiş Yapı Enstitüsü öğretim programlarında yer alan sistem sınıflamasına göre, binayı oluşturan bileşenlerin kullanım niteliklerine ve birbiriyle ilişkilerine göre sistemleri dört ana başlığa ayırmıştır:

- Sipariş olarak imal edilmiş bileşenleri kullanan sistemler veya sipariş sistemler
- Mekano sistemler veya modeller
- Açık sistemler veya katalog bileşenlerini kullanan sistemler
- Yarı-açık sistemler veya katalog bileşenlerini kısmi olarak kullanan sistemler (Şener, 1990, s.14).

Sipariş Sistemler:

Program yaklaşımının getirdiği sistem olan sipariş sistemler, tasarlanan binaların yapı sistemini oluşturan bileşenlerin, üretiminin ve montajının ilgili firmalara

ısmarlaması gerekliliğine dayanmaktadır. Başka firmalarda üretilen bileşenlerle değiştirilememesi ve standart yapı ürünleri olarak üretilmiş, katalog ve stok üzerinden yararlanabilinir olmaması nedeniyle teknik ve ekonomik anlamda kapalı sistemlerdir (Şener, 1990, s.14).

Mekano Sistemler –Modeller:

Mekano terimi çok sayıda tekrar etmek için tasarlanmış “tip bina” anlamındadır. Modeller yaklaşımının getirdiği sistem olan mekano sistemler ise, kendi aralarında birleştirilmek amacıyla tasarlanmış tek bir üretici firma veya üretici grup katalogunda yer almış olan bileşenleri kullanan sistemlerdir. Bu kataloglar konut, büro, okul vs. gibi belirlenen bir alana ait bir binanın bütün olarak gerçekleştirilebilmesi için gerekli bütün bileşenleri içermektedir. Kullanıcı veya işveren, firma içindeki tasarlayıcı tarafından önceden tasarlanan mekano sistemlerle oluşmuş bina tipini, projelerden veya prototiplerden seçmektir. Bu nedenle tip bina sayısının yüksek tutulması seçim özgürlüğünün artırılması olarak düşünülebilir (Şener, 1990, s.15).

Açık Sistemler veya Katalog Bileşenlerini Kullanan Sistemler:

Çeşitli üreticiler tarafından daha önce belirlenmiş ortak kurallara, teknik ismi ile konvansiyonlara uygun olarak bileşenler tasarlamaktadır. Her üreticinin kendi bileşenlerini tanıtan katalogu olsa da bütün bileşenler konvansiyonlar nedeniyle birbirleriyle uyumludur. Aynı firma kataloglarının bir bütün oluşturacak şekilde bir araya getirilmesi ile açık sistem genel katalogu meydana gelmektedir. Tasarımcılar genel katalogdan seçilen bileşenler ile büyük bir seçim ve tasarım özgürlüğü ile bir bina bütünü yaratabilmekte ve üretebilmektedir. Gerek mimari çeşitlilik gerek esneklik açısından olumlu bulunan sistem, bileşenlerin büyük seride üretimi bakımından da büyük avantajlara sahiptir (Şener, 1990, s.16).

Yarı Açık Sistemler veya Katalog Bileşenlerini Kısmi olarak Kullanan Sistemler:

Katalog bileşenlerinden kısmi olarak yararlanarak bina oluşturma, gerek geleneksel gerekse sipariş sistemler içinde yaygın olarak kullanılan bir uygulamadır. Kısmi olarak kullanılan katalog bileşenlerine banyo ekipmanları, ısıtıcılar, radyatörler, kapı ve pencereler, bölücü panolar, döşeme ve kirişler örnek verilebilir. Bu sistemde kullanılacak olan katalog bileşenleri sabit veri kabul edilip binanın diğer kısmı geleneksel biçimde üretilerek katalog bileşenlerine uydurulmaktadır (Şener, 1990, s.17).

4.2.2.2. Açık sistemlerde konvansiyonlar - bileşenlerin uyumluluğu:

Bileşenlerin uyumlu olması, açık pazar içinden seçilmiş olan değişik kaynaklı bileşenlerin sorunsuz olarak birbirleri ile birleşebilmesi, yan yana gelebilmesi ve tasarlanmış bina bütününe oluşturabilme yeteneğine sahip olabilmesi olarak tanımlanabilmektedir. Bu uyumluluk ise birleşenleri birbirinden bağımsız olarak tasarlan ve üretenlerin uymaları gereken ” Ortak Kurallar ” veya “Konvansiyonlar” sayesinde olabilecektir. Konvansiyonlarda aranacak uyumluluk kriterlerini ulusal/ülke ölçeğinde bileşenlerin uyumluluğu ve uluslar arası ölçekte bileşenlerin uyumluluğu diye ortaya koymak doğru olacaktır.

4.2.2.3. Konvansiyon örneği: NEN 2883

Zincir otellerin yatak odaları iç mekan donatılarının bileşen olarak uyumlu biçimde tasarımı, konumlandırılması ve uygulaması için Hollanda’da kabul edilmiş olan N.E.N kuralları örnek olarak alınmıştır.

N.E.N 2883 konvansiyonları, Hollanda’da daha önce mevcut olan (2M+M) tartan ızgara üzerine kurulmuş olan “SAR” koordinasyon sisteminden hareketle ortaya konmuş ve “bantlar teorisi” olarak adlandırılmıştır (Şener, 1990, s.41).

N.E.N 2883 konvansiyonunun hedefleri aşağıda belirtilmiştir:

- Bantlar teorisi, her yapı kısmı veya bileşen ailesi için bir yer tanımlamak ve onları bu bantlar içinde olmaya zorlamak isteğinden doğmuştur.
- Kurallardan ve yapının kendisinden gelen zorlamalara cevap verebilmek için, “keyfi olma ile sınır getirme” arasında bir denge kurma gereği ilkesi benimsenmiştir.
- Konvansiyonlar, endüstriyel bileşenlerin kendi aralarındaki uyumluluğu sağladığı kadar, endüstriyel bileşenlerle geleneksel yapı kısımları arasında da uyumluluğu sağlamalıdır.

N.E.N 2883 ızgara sisteminin özellikleri aşağıda sıralanmıştır: (Bkz. EK A, EK B)

- Temel modül 3M dir.
- Temel modül gerektiği zaman tam sayı olarak katlanabilmektedir.
- İki farklı ızgara birbirinin üzerine oturtularak esas sistem oluşturulmaktadır. Bunlar,
 - 3M x 3M lik karelerle oluşturulan ızgara
 - SAR sisteminden miras kalmış 2M + M lik bir tartan ızgara
- 3M x 3M lik karelerle oluşturulan ızgaranın aksları (+) ile ifade edilmektedir.

- Bir önceki ızgaraya göre (1,5 M) lik kayma ile oturtulmuş 3M x 3M lik ikinci ızgaranın aksları (-) ile ifade edilmektedir.
- 2M+M lik “tartan ızgara” ise sürekli çizgi ile ifade edilmektedir. M genişliğinde bantlar için (+) ile işaretlenmiş çizgiler, 2M+M genişliğindeki bantlar için ise (-) ile ifade edilmiş çizgiler aks oluşturmaktadır.
- Sürekli çizgi ile ifade edilmiş aksların ortasına yerleştirilmiş (...) ile ifade edilen tamamlayıcılar ise başka bir ızgara oluşturmaktadır.
- Bu ızgaralar bütününe bakıldığı zaman, tüm plan 0,5 M lik bir temel ölçü ile karelere bölünmüş olmaktadır.

4.2.2. Açık sistemin otel zincirindeki önemi

Açık sistem yaklaşımındaki ana fikir, standartlaştırılmış ticari bir bileşenden hareketle farklı ihtiyaçlara cevap verecek çeşitli çözümlerin üretilmesini sağlamaktır.

Birbiri ile uyumlu bileşenlerle tasarım ve yapım süreci, tasarımcıyı son derece özgür kılmakla beraber mimari çeşitlilik açısından da zenginlik yaratmaktadır. Uyumlu bileşenlerle tasarım yapılabilmesi için yapı alanında görev alanların uyması gereken ortak kurallar diğer bir deyişle konvansiyonlar vardır. Konvansiyonların asıl rolü, bir yandan bileşenlerin uyumluluğunu, öte yandan üretim ve kullanım arasındaki bağımsızlığı temin etmektir. Açık sistemlerde tasarımcıların rolü, teknoloji sahibi firmalar içinde görev yapmak değil onlardan bağımsız olarak katalog bileşenleri ile yaratıcılıklarını birleştirmek üzere kuruludur. Bu sistemler, bina endüstrisi alanında tasarımcıların özgürlüğü, tüm tasarımcıların kullanımına açık olması ve geleneksel yöntemlerdekine yakın çeşitte alternatif üretebilmesi nedeniyle vazgeçilmez bir sistem olmuştur.

Tekrarın sık olduğu projelerde belirli konvansiyonlar dahilinde bir bileşen pazarı oluşturmak; zincir otellerin yatak odaları gibi aynı kuruma ait tekrarlı mekanlarda ortak bir tasarım dili yaratılmasını sağlamaktadır. Bileşenlerin birçok duruma olanak verebilecek çeşitlilik ve modülerlikte olması ise boyut, donatı ve özellik bakımından farklılık gösteren şehir içi ve kıyı otel odalarında dahi ortak bir mimari algı yaratmaktadır. Bu yönüyle tekrarlı projelere sahip kurumların iç mekanlarında ihtiyaca yönelik uygulama yapılması adına uygun bir yöntemdir.

4.3. Tez Kapsamındaki Otel Odalarında Uygulama ve Tasarım

Bölüm 3'te incelenen zincir otel örnekleri göz önünde bulundurulduğunda, aynı zincirlere ait otellerin ortak bir kurumsal kimlik yansıttığı söylemek güçtür. Ayrıca aynı zincirlere ait şehir oteli ve kıyı oteli karşılaştırıldığında, değişen konaklama amaçları ve çeşitlenen müşteri profilinin tasarıma ne ölçüde yansıdığı ise tartışma konusudur.

Bu nedenle N.E.N 2883 konvansiyonları baz alınarak bir otel zincirinin yatak odaları için yarı açık bir sistem ön görülmüş, sistemin uygulaması ise zincire ait şehir ve kıyı oteli üzerinde yapılmıştır. Yapılan tasarım ve uygulama otel odası tasarımının ne şekilde yapılması gerektiğine değil, yarı açık sistem yaklaşımının zincir otel odalarında kullanımını anlatmaya yöneliktir. Bu öneri ile kurumsal bir dil oluşturan ortak normlar kullanılarak çeşitlenen ihtiyaçlara cevap verilmeye çalışılmıştır.

Zincir bazında gerçekleştirilecek yarı açık sistem tasarımı için, öncelikle yatak odalarında tekrar eden bileşenler belirlenerek, bir birleşen pazarı oluşturulmuştur. Bileşenleri beş ana gruba ayırmak doğru olacaktır:

- Bölücü bileşenleri,
- Doğrama bileşenleri,
- İnce yapı bileşenleri,
- Döşeme kaplama bileşenleri
- Tavan kaplama bileşenleri
- Duvar kaplama bileşenleri
- Mobilya bileşenleri
(dolap, yatakbaşı, komodin, koltuk, puf...)
- Donatı bileşenler
(lavabo, küvet, klozet...)

Her grup için bir bileşen takımı tasarlanmalı, bütün bileşenler ortak bir katalogta toplanmalıdır. Oluşturulan katalog, zincir otellerin hem şehir içi hem kıyı tesislerindeki kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte olmalıdır. Yapılan çizelgeler, katalogun belirli bölümlerinden örnekler niteliğindedir. (bkz. EK C)

Öncelikle N.E.N 2883 konvansiyonları dikkate alınarak; bölücü elemanlarının ve ıslak hacmin yeri belirlenmiştir. Konvansiyonlar doğrultusunda; kabuk bileşenleri grid üzerinde (-) ile ifade edilen çizgiye akslanmış ve 3M genişliğindeki band içine yerleştirilmiştir. İç bölme elemanları ise 1M genişliğindeki band içine yerleştirilmiş ve (3M+)lik lineer ızgara üzerine akslanmıştır. Islak hacim tasarımı ise tesisat aksı (-) ile ifade edilen çizgiler olacak şekilde yapılmıştır. (bkz. EK A, EK B)

Bu zonlama doğrultusunda seçilen katalog bileşenleri ile aynı zincire ait şehir içi ve kıyı tesisleri için oda tasarımları yapılmıştır. Şehir içi ve kıyı otel odası ihtiyaç farkları gözetilerek yapılan iki plan örneği, N.E.N ızgara sistemine oturtularak bölücü bileşenleri planları, doğrama bileşenleri planları, mobilya bileşenleri planları, donatı bileşenleri planları ve genel konvansiyon planları çizilmiştir. (bkz. EK D)

Bu iki örnek, aynı kataloga ait bileşenler kullanarak çeşitlenen ihtiyaçlara cevap verildiğinin en temel örneği olmuştur. Aynı zamanda zincir içinde ortak bileşenler kullanılması; zincire kurumsal bir kimlik kazandırdığı gibi kalite standardı, hızlı yapım ve ekonomikliğe de sağlamaktadır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada; turizm ve otel işletmeciliğinin tarihi, konaklama tesisi ve otel kavramları, otellerin sınıflandırması ve otel odasının otel içindeki yeri ele alınmış, zincir işletmelerin tanımı yapılarak otel odasının niteliklerine ve bu nitelikleri tanımlayan çeşitli kurallara değinilmiştir. Verilen ön bilgiler doğrultusunda seçilen beş zincire ait birer şehir içi ve kıyı otel odası örneği incelenmiştir.

İncelenen zincir otel örneklerinde, tesislerin konaklama amaçlarının ve dolayısıyla müşteri profilinin değişmesi ile farklı mekansal ihtiyaçların öne çıktığı görülmektedir. Bu farklılıklar aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Zincirlerin şehir içi otel odalarının kullanılabilir net alanları 20-35 m²'dir. Bu alan kıyı otel odalarında artmaktadır. Otel odalarının net alanları balkon hariç olarak hesaplanmakta, bu büyüklüğe kıyı otel odalarındaki balkon m²'leri eklendiğinde aradaki fark daha da açılmaktadır. Bu fark, müşteri profilinin çoğunlukla çocuklu ailelerden oluşması ve dolayısıyla odada kalacak misafir sayısının fazlalaşması ile açıklanmaktadır.
- Aynı zincire ait şehir içi ve kıyı tesislerinin yatak odaları mekan organizasyonu açısından farklılaşmaktadır.
- Şehir içi otellerinin hedef müşteri kitlesi; kongre, toplantı, seminer nedeniyle sık sık seyahat eden iş adamlarından oluştuğu için oda içinde özelleşmiş bir çalışma bölümü düşünülmektedir. Bu tip tesislerde, isteyen müşterilere printer, faks, fotokopi kiralama imkanı da sunulmaktadır. Kıyı otel odalarında ise çalışma bölümü ana mobilyası olan çalışma masası makyaj masasına dönüşmekte veya televizyon ünitesi ile kombine edilmektedir.
- Şehir içi otel odalarında çalışma bölümüne yakın olması gerektiği düşünülen minibar, kıyı otelerinde odanın giriş yada depolama bölümünde çözülmektedir.
- Otel yetkilileri ile yapılan görüşmelere göre, şehir içi otel müşterileri çoğunlukla pencereden dahi dışarı bakmadan odayı boşaltmakta, dış mekan

ile ilişki kurmamaktadır. Kıyı oteli müşterileri ise, belli bir zaman sürecinde iş stresinden uzaklaşmak, hoşça vakit geçirmek, huzurlu ve rahat bir şekilde tatil yapmak amacındadır. Bu nedenle, kıyı otel odalarında iç mekan- dış mekan ilişkisini kuvvetlendiren balkon ögesi öne çıkmakta, genişletilmiş oturma bölümü odanın vazgeçilmezi olmaktadır.

- Şehir oteli hedef müşteri profilini oluşturan iş adamları banyoda iken dahi televizyonu takip etmek istemektedir. Bu durum, ıslak hacim ile oda mekanı arasında görsel iletişim ihtiyacını getirmektedir. Şehir içi otel odalarının yıkanma ve temizlenme bölümleri çok önemsenmezken, kıyı otel odalarının ıslak hacim bölümleri adeta bir bakım, temizlik ve rahatlama mekanı olarak tasarlanmaktadır.
- Kıyı oteli müşterilerinin 1-7 gece konaklama yapan ailelerden oluştuğu düşünüldüğünde, depolama hacminin de şehir içi oteline göre artması gerekmektedir. Bu tip otel odalarında, ilave bavulluk ve çekmeceli birimlere ihtiyaç duyulmaktadır. Şehir içi otelleri, ufak valiz ile seyahat eden iş adamlarını ağırladığı için kullanılan bavulluklar portatif, kıyı otel odalarında kullanılanlar ise sabit olarak tasarlanmaktadır.
- Şehir içi otel müşterileri odaları tek veya iki kişi olarak kullanmakta, kıyı otellerinde ise bu sayı artmaktadır. Bu nedenle kıyı otel odalarında kullanılan mobilyaların ihtiyaçlara göre çeşitlendirilebilir esneklikte olmasına özen gösterilmektedir. Tek kişilik bir koltuğun yada iki kişilik bir kanepenin yatağa dönüşebilmesi gibi.
- Şehir içi otel odalarında döşeme kaplaması olarak kullanılan rulo halılar; kıyı otel odalarında temizlik ve bakım kolaylığı, su ve nem dayanıklılığı gibi nedenlerle doğal taş, seramik ve ya parke olarak farklılaşmaktadır. Gerek duyulan alanlarda parça halılar ile mekan oluşumları sağlanmaktadır.
- Şehir içi otel odalarının perdeleri tül ve güneşlik olarak iki parça halinde tasarlanmaktadır. Bu kombinasyon kıyı otel odalarında da devam edebildiği gibi stor perde kullanımı ile daha modern ve rahat bir atmosfer de oluşturulabilir.
- Renk ve dokularda ise otelin konaklama amacı önem kazanmakta, şehir içi otel odalarının mefruşatlarında kullanılan kahverengi ve toprak tonları kıyı

otellerinde mavi, yeşil gibi daha canlı renklere dönüşmektedir.

- Şehir içi otel odalarında ceviz, afromozya, venge gibi koyu renkli mobilya kaplamaları kullanılırken kıyı otel odalarında beyazlatılmış meşe, akçaağaç gibi kaplamalar dikkat çekmektedir.

Tüm farklılıklar rağmen şehir içi ve kıyı otel odalarındaki ortaklıkların çok daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Zincir otellerde yatak odaları iç mekan donatıları bileşen olarak incelendiğinde, tekrar özelliğinin öne çıktığı açıkça görülmektedir. Bu özelliğin tasarım açısından bir veri olduğu düşünüldüğünde; zincir otellerin yatak odalarının donatı bileşenlerinin önceden tasarlanmış hatta üretilmiş olmasının, zincir ölçeğinde bir “bileşen katalogu” oluşturulmasının mümkün olabileceğini göstermektedir. Bu durum, endüstrileşmiş bir yaklaşım olan “Açık Sistem” yaklaşımı kapsamında zincir otel yatak odalarının iç mekan donatılarının tasarım ve uygulamasının gerçekleştirilebileceği fikrini doğurmaktadır.

Otel yatak odalarının müşteriler üzerinde bıraktığı etki, otelin diğer iç mekânlarına göre çok daha güçlü olduğundan, oda tasarımı bir otel için ilk ve en önemli tasarım kararını oluşturmaktadır. Ancak örneklerde görüldüğü üzere otel odası planlama anlayışı maliyet, ekonomik ve fiziksel kısıtlayıcılar nedeniyle bütün zincirlerde benzer modeldedir. Zincire özel mekân tasarımı yaygınlaşmamıştır. Zincirler kurumsal kimliklerini iç mekânlarına değil; katalog, broşür, afiş gibi basılı materyallerine yansıtmaktadır. Zincir dahilinde tasarımın, aynılık kavramının uzağında durmakla başladığı düşünüldüğünde; zincire özgü mobilya, aksesuar, mekan belirli konsept dahilinde oluşturmalı ve bu konsept zincirdeki tüm tesislerde uygulanmalıdır.

Bu nedenle örnek olarak Hollanda N.E.N konvansiyonları kullanılarak bir otel zincirinin yatak odaları için yarı açık bir sistem ön görülmüş, sistemin uygulaması ise zincire ait şehir ve kıyı oteli üzerinde yapılmıştır. Yapılan tasarım ve uygulama otel odası tasarımının ne şekilde yapılması gerektiğine değil, yarı açık sistem yaklaşımının zincir otel odalarında kullanımını anlatmaya yöneliktir. Bu öneri ile kurumsal bir dil oluşturan ortak normlar kullanılarak çeşitlenen ihtiyaçlara cevap verilmeye çalışılmıştır. Şehir içi ve kıyı tesislerinin gerektirdiği ihtiyaç çeşitliliğine cevap verebilecek esneklik ve zenginliğe sahip, modüler yapıda, kurumsal kimlik öğeleri taşıyan ve prensip olarak tüm tesislerde tekrar eden bir iç mimari bileşenler

kataloğu hazırlamak amacıyla “mimaride açık sistemler” yaklaşımından yararlanılmıştır. Bileşenlerin birçok duruma olanak verebilecek çeşitlilik ve modülerlikte olması; boyut, donatı ve özellik bakımından farklılık gösteren şehir içi ve kıyı otel odalarında dahi ortak bir mimari algı yaratmaktadır. Bu yönüyle tekrarlı projelere sahip kurumların iç mekanlarında ihtiyaca yönelik uygulama yapılması adına uygun bir yöntemdir.

Zincir içinde ortak bileşenler kullanılmasının; zincire kurumsal bir kimlik kazandıran, aynı zamanda kalite standardı, hızlı yapım, zaman tasarrufu, üretim hızı ve ekonomikliğe de sağlayan bir alternatif olduğu görülmüştür.

KAYNAKLAR

- Aktaş, A.**, 1989. Turizm İşletmeciliği ve Yönetimi, Ankara.
- Akyürek, A.**, 2008. Dedeman İstanbul Oteli Halkla İlişkiler Müdürü, kişisel görüşme, İstanbul.
- Anon.**, 1978. L'Arrete du 17 novembre 1978 du Ministere de l'Economie, Code des assurances, Livre II, Paris, aktaran **Şener, H.**, 1990. Endüstrileşmiş Binada Açık Sistemler, İTÜ Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul.
- Anon.**, 1983. Konaklama Endüstrisi Gelişimi. Kültür Turizm Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını, Ankara.
- Aytuğ, A.**, 2002. Makro ve Mikro Ölçekte Turizm Planlaması, Yıldız Üniversitesi Matbaası Yayın no: 90.022, İstanbul, aktaran **Beyhan, Ş. G.**, 2008. Turizm Yapılarında Oda Tasarımının Fütüristik Bağlamda İrdelenmesi ve Hip+ Butik Otel Örneklemeleri, *I. Ulusal İç Mimarlık Sempozyumu*, MSGSÜ, İstanbul.
- Atasoy, A.**, 1988. Development Design Methodology, Design Tools of Social Research for Design, İTÜ Mimarlık Fakültesi ders notları, aktaran **Gerez, Y.**, 1994. İstanbul'daki 5 yıldızlı lüks şehir otellerinde yatak odası tasarımı üzerine bir araştırma, *yüksek lisans tezi*, İTÜ, İstanbul.
- Balıkçioğlu, G.**, 2004. Urban convention hotel design criteria and a design proposal for Ankara case, *yüksek lisans tezi*, ODTU, Ankara.
- Bangert, A. ve Riewoldt, O.**, 1993. New Hotel Design, London.
- Baş, M.**, 2004. Butik Otellerde Yeni Yönetim yaklaşımlarının Etkileri, *basılmamış doktora tezi*, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Bayazıt, N.**, 1978. Otel yatak odalarının sistemli tasarlanması için bir yöntem, İstanbul.
- Burkart, A. J.**, 1984. Tourism: past, present and future, London.
- Can, L.**, 2004. Beş yıldızlı otellerin tasarım – işletme ilişkisinin tartışılması: İstanbul üzerine bir araştırma, *yüksek lisans tezi*, YTU, İstanbul.
- Chovanec, J. E.**, 2008. İstanbul'un turizm destinasyonu olarak daha çok tanıtımı hakettiğine inanıyorum., <http://www.elegans.com.tr/arsiv/67/haber/012.html>, alındığı tarih 03.02.2008.
- Cordan, Ö.**, 1995. Konaklama tesislerinin tasarımında bölgesel farklılıkların analizi, *yüksek lisans tezi*, KTU, Trabzon.
- Cuito, A.**, 2004. Ultimate hotel design, New York.
- Çakırkaya, M. E.**, 1994. İstanbul'daki 5 yıldızlı lüks şehir otellerinde tasarımın gelişimi üzerine bir araştırma, *yüksek lisans tezi*, İTÜ, İstanbul.

- Değirmenci, E.,** 2008. Türkiye Mövenpick Otelleri Bölge Satış ve Pazarlama Direktörü, kişisel görüşme, İstanbul.
- Deleon, J.,** 1989. Eski İstanbul'un Tadı, İstanbul Kütüphanesi Yayınları, İstanbul.
- Demirkol, S.** 2008. Mövenpick Bodrum Halkla İlişkiler Yetkilisi, kişisel görüşme, Bodrum.
- Dokuzer, L.,** 1991. Banyo Aydınlatması, Arrademento Banyo Özel Sayısı, İstanbul.
- Dunning, J. ve Mcqueen, M.,** 1982. Multinational Corporations in the International Hotel Industry, Annals of Tourism Research.
- End, H.,** 1963. Interiors book of hotels & motor hotels, New York.
- Ertem, S. Y.,** 1995. İstanbul'un turistik otellerindeki tekstil ürünlerinin tasarım ve kullanım özellikleri açısından incelenmesi, *yüksek lisans tezi*, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Gerez, Y.,** 1994. İstanbul'daki 5 yıldızlı lüks şehir otellerinde yatak odası tasarımı üzerine bir araştırma, *yüksek lisans tezi*, ITU, İstanbul.
- Gökbaş, Ş.,** 2008. Swiss Göcek İnn Rezervasyon Müdürü, kişisel görüşme, Muğla.
- Güner, O.,** 1992. Konaklama Tesislerinin Verimliliğini Etkileyen Faktörler, *doktora tezi*, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Güner, S.,** 1992. Ülkemizde-İstanbul'da otel tipolojisi ve konfor şartları çerçevesinde yatma birimlerinin donanımları üzerine bir araştırma, *yüksek lisans tezi*, MSGSU, İstanbul.
- Huck, M.,** 2008. Swissotel Hotels & Resorts Türkiye'de büyüyor., http://www.tourismtoday.net/default.asp?inc=news_details&intCatID=6&intNewsID=3259, alındığı tarih 14.03.2008.
- IESNA Lighting Handbook,** 2001, New York.
- İldeniz, M.,** 1991. Otellerin genel iç mekanlarının tasarlama ilkeleri, *yüksek lisans tezi*, ITU, İstanbul.
- İmamoğlu, V.,** 1975. Spaciousness of Interiors, *basılmamış doktora tezi*, University of Strathclyde, Glasgow.
- Kafadar, S.,** 2008. Mövenpick İstanbul, Mövenpick Bodrum, Kempinski Bodrum, Swissotel Ankara, Divan Ankara otelleri iç mimarı, kişisel görüşme, İstanbul.
- Kalt, N.,** 1981. Introduction to Hospitality Industry, Bobbs-Merill Education Publishing, Indianapolis.
- Karahasanoğlu, E. B.,** 2004. Beş yıldızlı şehir otellerinin işletme modelleri ve mimari tasarım kimliği etkileşimi, *yüksek lisans tezi*, ITU, İstanbul.
- Kadaifcioğlu, M.,** 2007. Türkiye'de 3 ve 4 yıldızlı otellere ihtiyaç var., <http://www.turizm-gazetesi.com/news/news.aspx?id=34381>, alındığı tarih 12.09.2008.
- Kavukçu, K.,** 2008. Divan Bodrum Palmira Oteli Ön Büro Müdürü, kişisel görüşme, Bodrum.
- Kuriş, C.,** 2008. Dedeman Hotels&Resorts Pazarlama İletişimleri Yetkilisi, kişisel görüşme, İstanbul.

- Lawson, F.**, 1995. Hotels and resorts: planning, design, and refurbishment, Boston.
- Li, M.**, 2006. Hotel's, Hong Kong.
- Maviş, F.**, 1985. Otel yönetimi ve beş yıldızlı otel işletmelerinde likert modeli uygulaması, Eskişehir.
- Oğuz, B.**, 2008. Mövenpick İstanbul Bölge Pazarlama Müdürü, kişisel görüşme, İstanbul.
- Onal, Ö.**, 2008. Dedeman Otelleri Renovasyon Sorumlusu, kişisel görüşme, İstanbul.
- Özdemir, D.**, 2008. Kempinski Barbaros Bay Bodrum Oteli Halkla İlişkiler Yetkilisi, kişisel görüşme, Bodrum.
- Özdeniz, L. P.**, 2006. Yönetim Felsefesi olarak Müşteri İlişkileri Yönetimi, *yüksek lisans tezi*, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Özkan, A. , Uluer, U.**, 2007 Turizm ve Turizm Yatırımları, *bitirme tezi*, Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Özkan, Ö.**, 2002. Mevcut binaların lüks otellere dönüştürülme olanakları ve tasarlama yaklaşımları, yüksek lisans tezi, ITU, İstanbul.
- Palambo, R.**, 2008. Kempinski Çırağan Palace Oteli Müşteri İlişkileri Müdürü, kişisel görüşme, İstanbul.
- Rutes, W.**, 1985. Hotel planning and design, Whitney Library of Design, New York.
- Sadalla, E., Oxley, D.**, 1984. The perception of room size: the rectangularity illusion, <http://eab.sagepub.com/cgi/content/abstract/16/3/394>, alındığı tarih 11.10.2008.
- Sipahioğlu, A.**, 2008. Kempinski Çırağan Palace Oteli Pazarlama Müdürü, kişisel görüşme, İstanbul.
- Sümengen, Ö.**, 2003. İstanbul ilindeki beş yıldızlı zincir otellerin aydınlatma tasarım standartları üzerine bir araştırma, *yüksek lisans tezi*, ITU, İstanbul.
- Şahin, D.**, 2006. Otel Aydınlatmasında genel ilkeler ve otel yatak odaları için bir değerlendirme, *yüksek lisans tezi*, YTÜ, İstanbul.
- Şahin, G.**, 2008. Beş yıldızlı otellerin düşten kağıda kağıttan yaşama hikayesi / otellerin sınıflandırılması, <http://www.btiyomd.org.tr/azi.asp?yid=22>, alındığı tarih 12.11.2008.
- Şener, H.**, 1982. Mimari Çevrede Çeşitlilik ve Endüstrileşmiş Bina Tasarımı ile İlişkiler, *doçentlik tezi*, İTÜ, İstanbul.
- Şener, H.**, 1990. Endüstrileşmiş Binada Açık Sistemler, İTÜ Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, İstanbul.
- Şerefhanoglu, M.**, 1972. Konutlarda Aydınlatma, Karaca Ofset Basımevi, İstanbul.
- Tecim, A.**, 2002. Yataklı turizm tesislerinde nitelik sınıflandırmasına göre iç mekan tasarımı ve otel kavramı, *yüksek lisans tezi*, MSGSU, İstanbul.
- Topsever, D.**, 2008. Mövenpick İstanbul Halkla İlişkiler Yetkilisi, kişisel görüşme, İstanbul.

Tosun, G., 1999. Turizm yapılarında (özelde tatil köylerinde) kimlik sorunu, *yüksek lisans tezi*, ITU, İstanbul.

TurizmTesislerinin Belgelendirilmesine ve Niteliklerine İlişkin Yönetmelik, 2005. <http://www.kultur.gov.tr/TR/BelgeGoster.aspx?F6E10F8892433CFF03077CA1048A1834C64021E4744284FD>, alındığı tarih 02.02.2008.

Ünver, R., 2004-2005. Yapı Fiziği Ders Notları, YTÜ, İstanbul.

Yegül, B., 2008. İşin en keyifli yanı Divan Ankara Moment, http://www.boyutpedia.com/default~ID~2371~aID~69233~link~isin_en_keyifli_yani_divan_ankara_moment.htm, alındığı tarih 07.05.2008.

Yörük, K., 2003. Turizm yapılarının tasarımında özüllü etmeninin irdelenmesi, *yüksek lisans tezi*, YTU, İstanbul.

Yüksel, Ü., 1991. Market research for 5-star hotels in İstanbul, *yüksek lisans tezi*, ITU, İstanbul.

Wittwer, R., 2007. Düşünülenin aksine otel zinciri değil, lüks oteller topluluğuyuz., <http://www.turizmdosyasi.com>, alındığı tarih 16.04.2008.

Zhao, J.L. ve Olsen M.D., 1997. The Antecedent Factors Influencing Entry Mode Choices of Multinational Lodging Firms, International Journal of Hospitality Management.

Url-1<<http://en.wikipedia.org/wiki/Dictionary>>, alındığı tarih 29.02.2008.

Url-2<http://www.aiest.org/org/idd/idd_aiest.nsf/en/index.html>, alındığı tarih 02.03.2008.

Url-3<<http://www.turofeddergi.com/58.html>>, alındığı tarih 10.08.2008.

Url-4<<http://www.salamanderdesigns.com>>, alındığı tarih 23.08.2008.

Url-5<http://www.tourismtoday.net/default.asp?inc=news_details&intCatID=6&intNewsID=2236>, alındığı tarih 15.10.2008.

Url-6<<http://www.perapalas.com>>, alındığı tarih 12.09.2008.

Url-7<<http://www.hilton.com.tr>>, alındığı tarih 03.10.2008.

Url-8<<http://www.moevenpick-hotels.com>> alındığı tarih 10.05.2008.

Url-9<<http://www.swissotel.com>>, alındığı tarih 12.04.2008.

Url-10<<http://kempinski.com>>, alındığı tarih 15.05.2008.

Url-11<<http://www.divan.com.tr>>, alındığı tarih 10.09.2008.

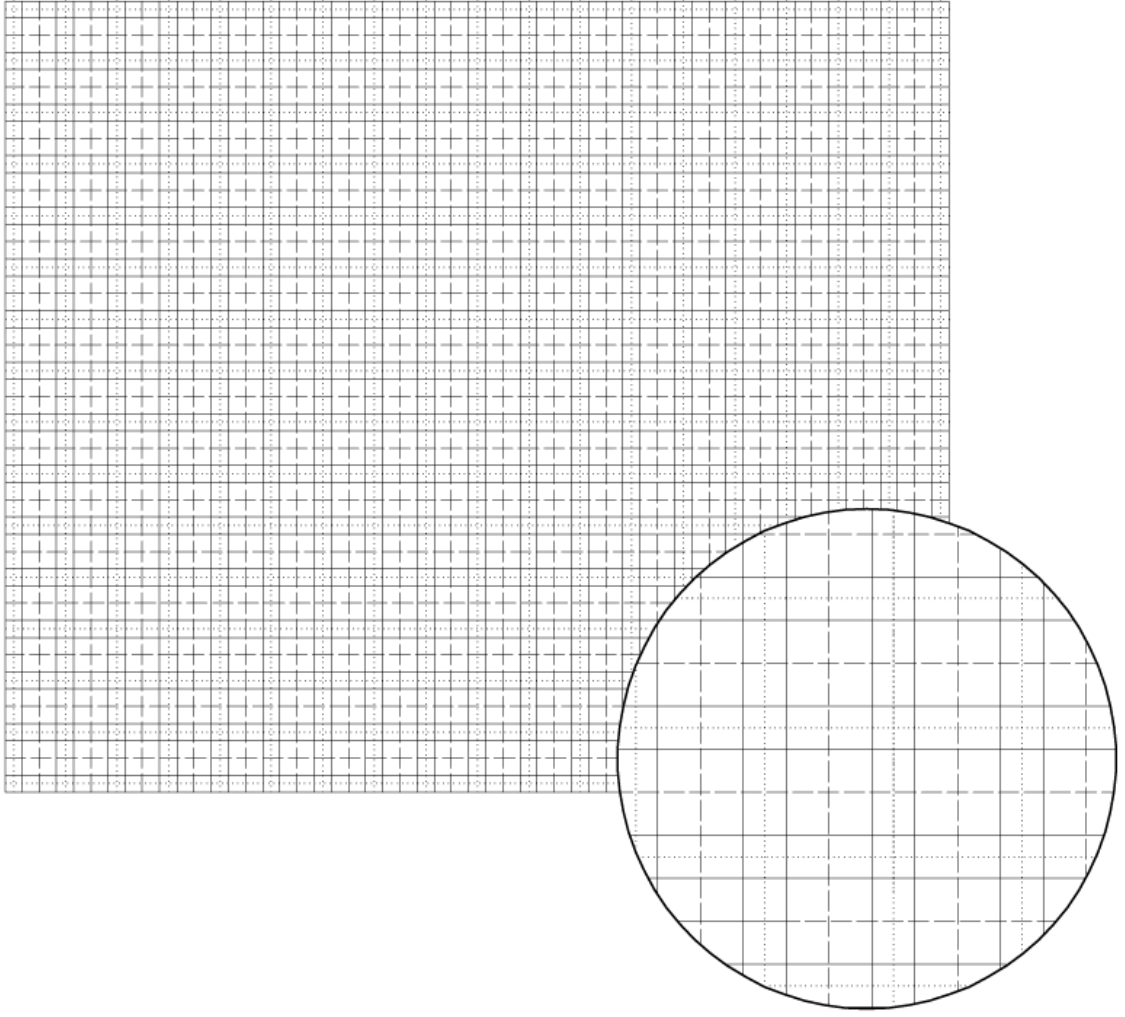
Url-12<<http://www.dedeman.com>>, alındığı tarih 12.08.2008.

Url-13< <http://www.visuall3d.com/2007/10/le-corbusier-citrohan-house/>>, alındığı tarih 12.11.2008.

EKLER

- EK A** : N.E.N. 2883 ızgara sistemi
- EK B** : N.E.N. 2883 ızgara sistemi koordinasyon kuralları
- EK C** : Örnek bileşen katalogu
- EK C.1** : Bölücü bileşenleri
- EK C.2** : Doğrama bileşenleri
- EK C.3** : İnce yapı bileşenleri
- EK C.4** : Mobilya bileşenleri
- EK D** : N.E.N. 2883 tasarım ve uygulama örneği:
- EK D.1** : Zincire ait şehir içi oteli
- EK D.2** : Zincire ait kıyı oteli

EK A

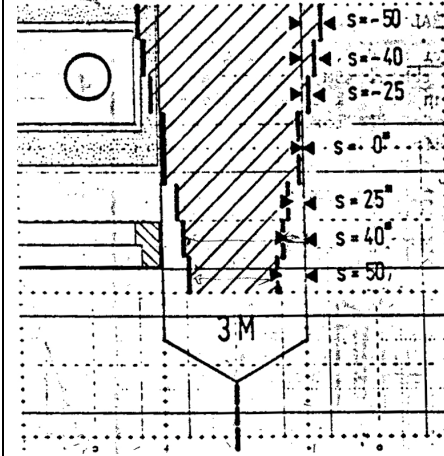
.....

(+) ile ifade edilen akslar

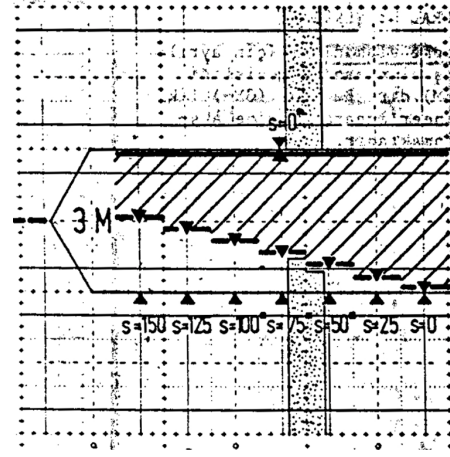
(-) ile ifade edilen akslar

sürekli çizgi ile ifade edilen akslar

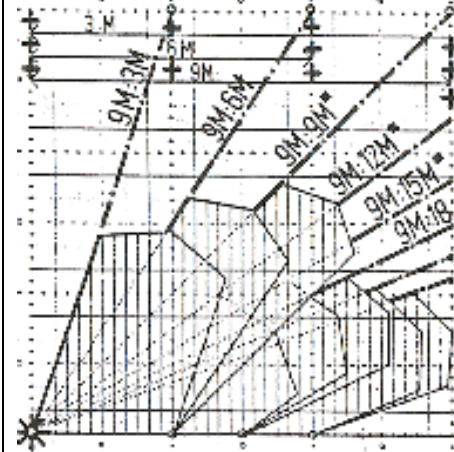
EK B

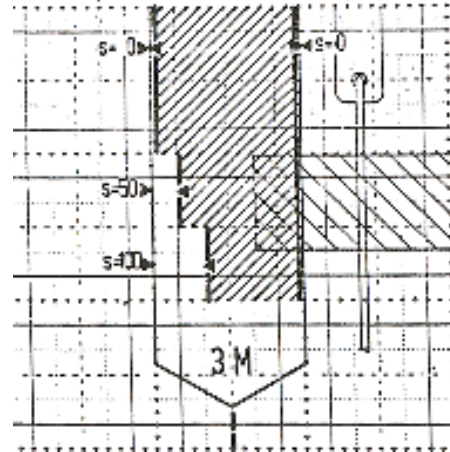
KURAL: Taşıyıcı duvarlar, (3M) genişliğindeki band içine yerleşmektedirler. Bu band, (3M-) lik lineer ızgara üzerine akslanmaktadır. Yani duvarın aksı (-) ile ifade edilen çizgi olacaktır.

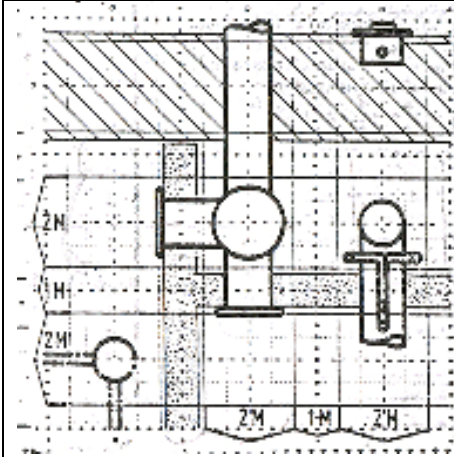
KURAL: Taşıyıcı döşemeler, (3M) genişliğindeki band içine yerleşmektedirler. Bu band (3M-)lik lineer ızgara üzerine akslanmaktadır.

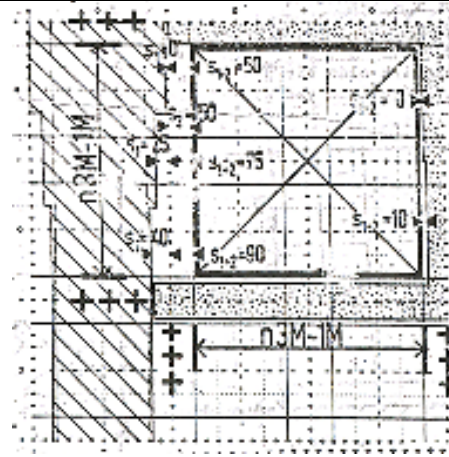
KURAL: Çatı bütünü, yüksekliği ve tabanı (3M)in tam katı olan bir dik üçgenin hipotenüsü ile tarif edilmektedir.

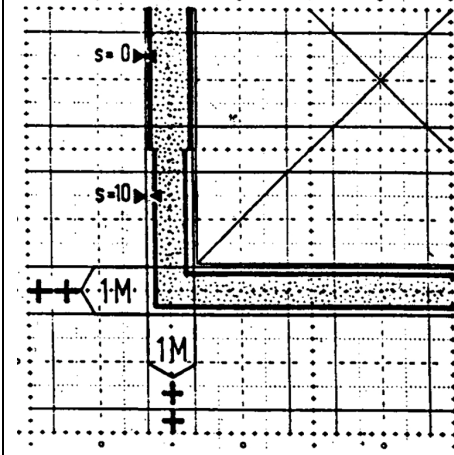
KURAL: Cephe elemanları için ayrılmış olan bandın genişliği (3M) dir. Bu band (3M-)lik lineer ızgara üzerine akslanmaktadır.

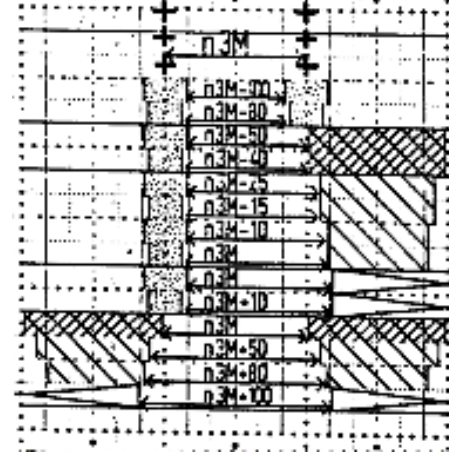
KURAL:Tesisat kanalları, yatayda duvar ve döşemeleri delip geçerken (2M-) genişliğindeki band içinde kalmaktadır. Kanalların aksı (-) ile ifade edilen çizgiler olmaktadır.

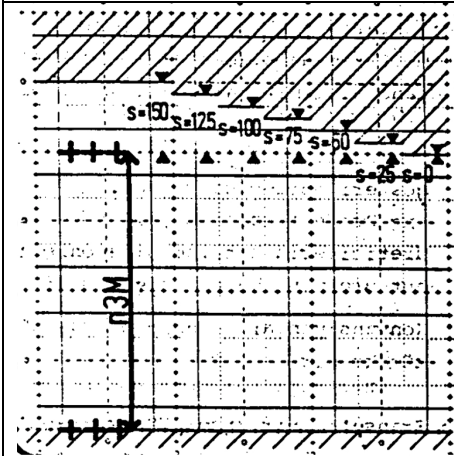
KURAL:Ekipmanlar, yatayda (nx3M-1M) lik boyuta sahip olmakta ve (1M) genişliğindeki bandlar arasına girmektedir.

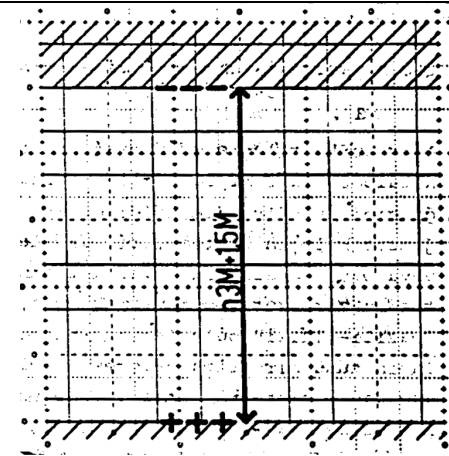
KURAL:İç bölme panoları için band genişliği (1M) olmaktadır ve (3M+)lik lineer ızgara üzerine akslanmaktadır.

KURAL:Mekanlar (3M+) (+++) lineer ızgarasına karşılık olan bir proje ızgarası üzerinde yer almaktadır.

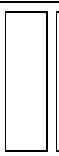
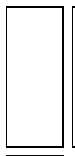
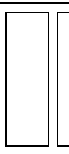

KURAL:Düşey koordinasyon olarak, taşıyıcı döşemeler arasındaki oda yüksekliği= n. 3M dir.

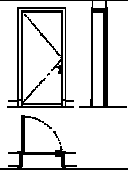
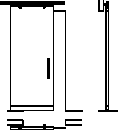
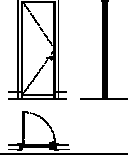
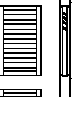
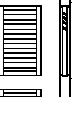

KURAL:Oda yüksekliğinin nx3M+1, 5M olarak (3M+) (3M-) lik ızgara arasına yerleşmesi

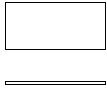
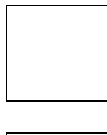
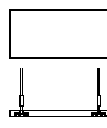
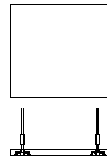
EK C.1

ANALİZ KRİTERİ	SİSTEM				
	SİSTEMİN BİLEŞENLERİ				
	BÖLÜCÜ BİLEŞENLERİ				
KONVANSİYON	N.E.N 2883	HOLLANDA	Tüm bileşenler için geometrik uyumluluk sağlayacak modüler boyutlamalar yapılmıştır.		
			BOYUT		ÇİZİM
				EN: M BOY: 6M YÜKSEKLİK: 30M	
			TİP 1		
				EN: M BOY: 9M YÜKSEKLİK: 30M	
			TİP 2		
	EN: M BOY: 12M YÜKSEKLİK: 30M				
TİP 3					
	EN: 3M BOY: 9M YÜKSEKLİK: 30M				
TİP 4					
			EN: M BOY: M YÜKSEKLİK: 30M		
TİP 5 - ADAPTASYON					

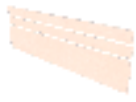
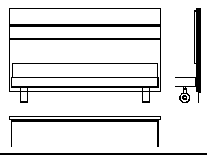
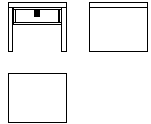
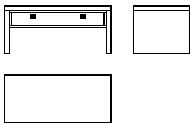
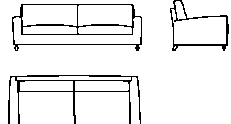
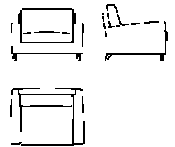
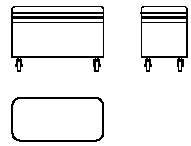
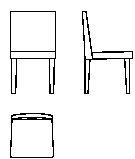
EK C.2

KONVANSİYON	ANALİZ KRİTERİ	SİSTEM
		SİSTEMİN BİLEŞENLERİ
		DOĞRAMA BİLEŞENLERİ
N.E.N 2883	HOLLANDA	Tüm bileşenler için geometrik uyumluluk sağlayacak modüler boyutlamalar yapılmıştır.
		BOYUT ÇİZİM
		KAPILAR
		 EN: 0,45M BOY: 9M YÜKSEKLİK: 21M
		 EN: 0,45M BOY: 9M YÜKSEKLİK: 21M
		 EN: 0,45M BOY: 7M YÜKSEKLİK: 21M
		PENCERELELER
		 EN: 0,45M BOY: 6M YÜKSEKLİK: 9M
		TİP 1

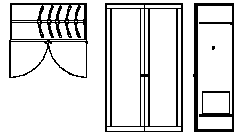
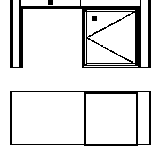
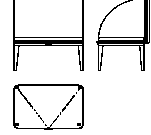
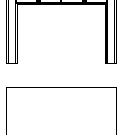
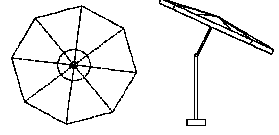
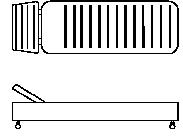
EK C.3

KONVANSİYON	ANALİZ KRİTERİ	SİSTEM		
		SİSTEMİN BİLEŞENLERİ		
		İNCE YAPI BİLEŞENLERİ		
N.E.N 2883	HOLLANDA	Tüm bileşenler için geometrik uyumluluk sağlayacak modüler boyutlamalar yapılmıştır.		
		BOYUT ÇİZİM		
		DÖŞEME KAPLAMALARI		
			EN: BOY:	3M 6M
		TİP 1		
			EN: BOY:	6M 6M
		TİP 2		
		TAVAN KAPLAMALARI		
			EN: BOY:	3M 6M
		TİP 1		
			EN: BOY:	6M 6M
		TİP 2		
		DUVAR KAPLAMALARI		
			EN: BOY:	3M 6M
		TİP 1		
		TİP 2	EN: BOY:	YERİNDE UYGULANACAKTIR.

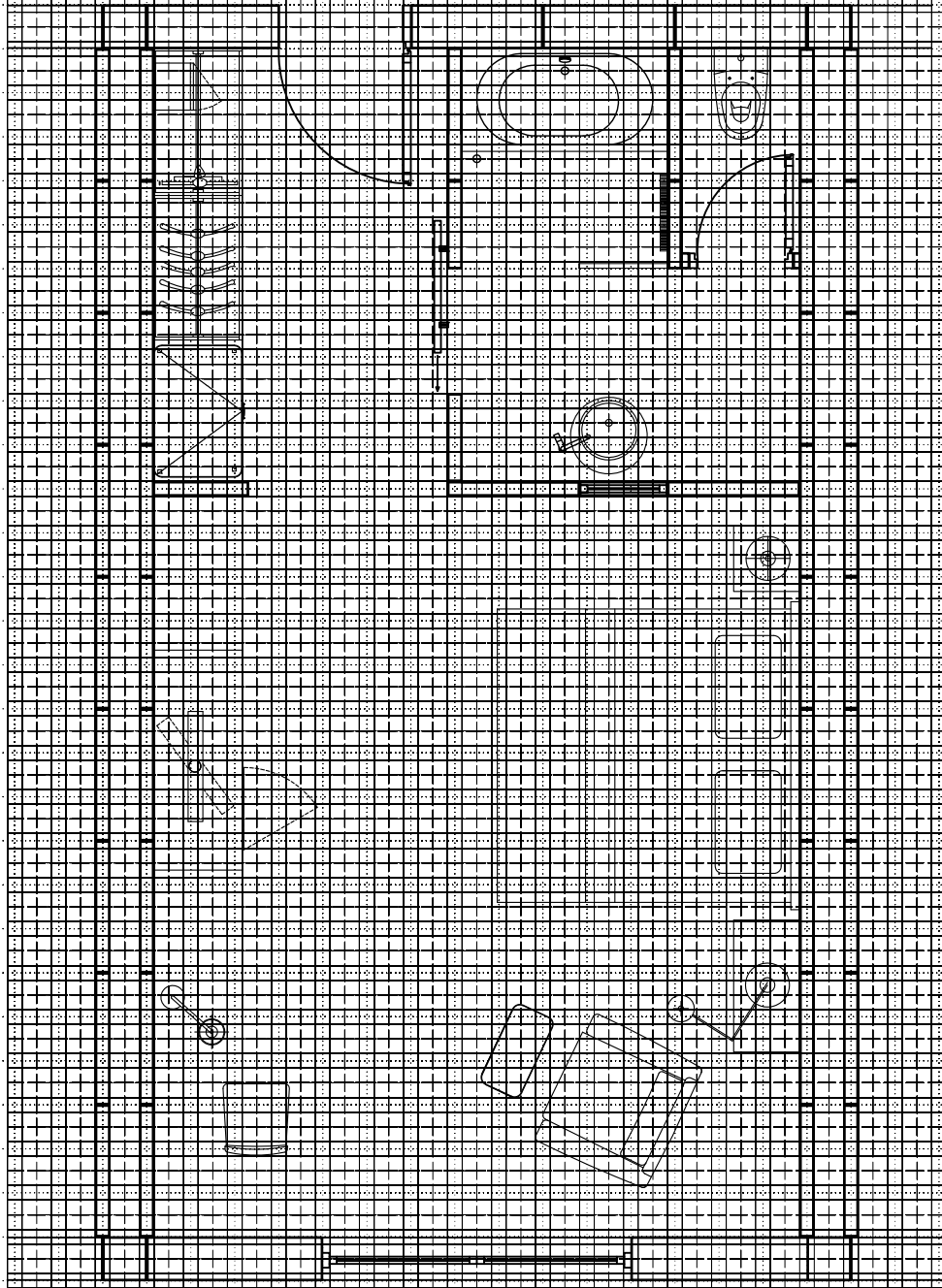
EK C.4

KONVANSİYON	ANALİZ KRİTERİ	SİSTEM
		SİSTEMİN BİLEŞENLERİ
		MOBİLYA BİLEŞENLERİ
N.E.N 2883	HOLLANDA	Daha öncede belirtildiği gibi N.E.N konvansiyonları, yatayda 3M ve katlarını kullanmayı ön görmektedir. Ancak modül katları arasındaki fazla aralık, mobilyalarda ihtiyaçlara uygunluğu ve esnekliği azalttığı için, mobilya bileşenlerinde 0,5 modüllük bir kayma ile ikinci bir referans sistemi oluşturulmuş ve bu iki sisteme göre tasarım yapılmıştır.
		BOYUT ÇİZİM
		MOBİLYALAR
		 EN: 0,6M BOY: 21M YÜKSEKLİK: 15M
		 EN: 4,5M BOY: 4,5M YÜKSEKLİK: 4,5M
		 EN: 4,5M BOY: 9M YÜKSEKLİK: 4,5M
		 EN: 9M BOY: 18M YÜKSEKLİK: 9M
		 EN: 9M BOY: 9M YÜKSEKLİK: 9M
		 EN: 3M BOY: 6M YÜKSEKLİK: 4,5M
		 EN: 6M BOY: 6M YÜKSEKLİK: 9M

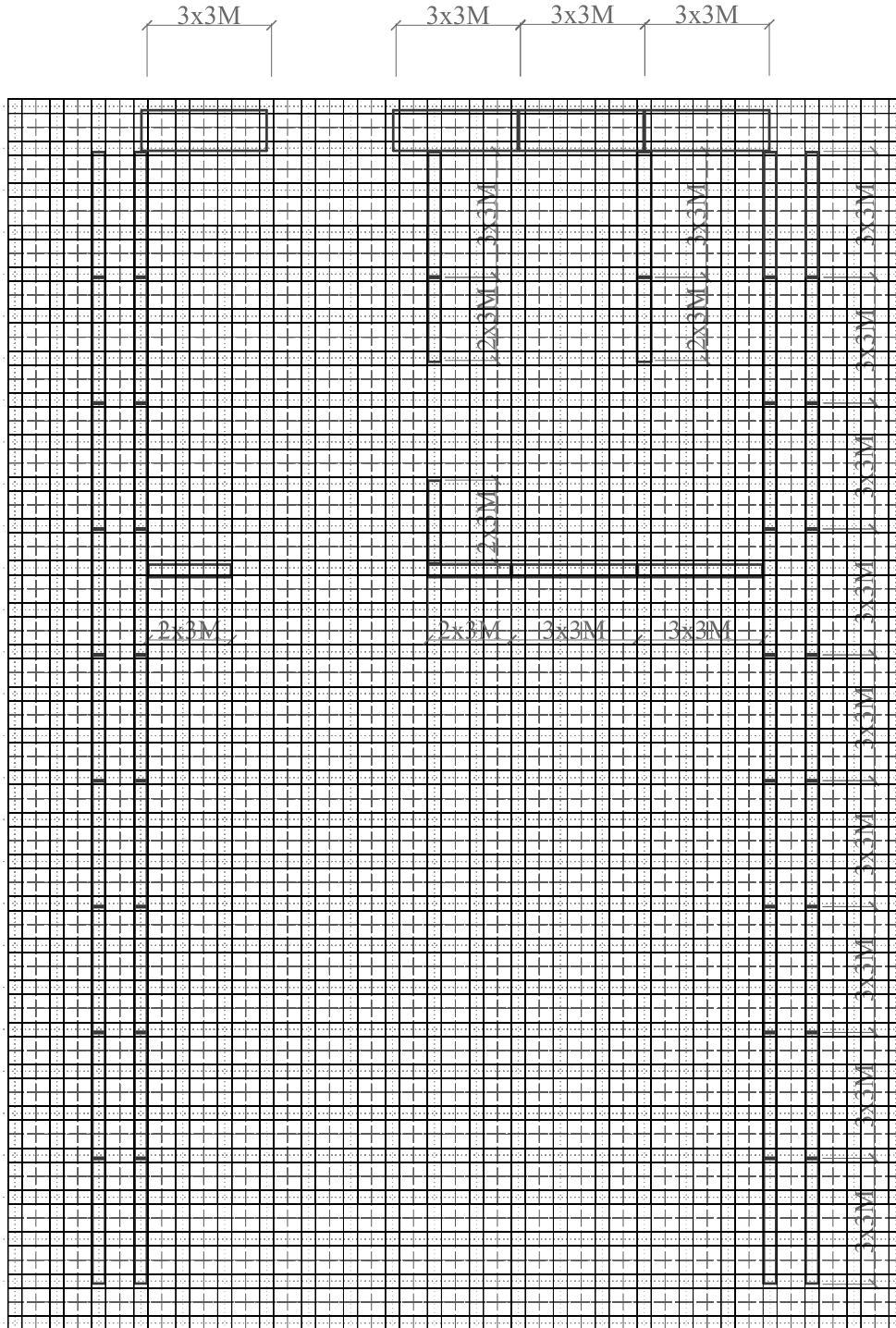
EK C.4

KONVANSİYON	ANALİZ KRİTERİ	SİSTEM		
		SİSTEMİN BİLEŞENLERİ		
		MOBİLYA BİLEŞENLERİ		
N.E.N 2883	HOLLANDA	BOYUT		ÇİZİM
		MOBİLYALAR		
			EN: BOY: YÜKSEKLİK:	6M 12M 21M
		DOLAP		
			EN: BOY: YÜKSEKLİK:	6M 15M 8M
		TV ÜNİTESİ		
			EN: BOY: YÜKSEKLİK:	3M 9M 30M
		BAVULLUK		
			EN: BOY: YÜKSEKLİK:	6M 12M 8M
		ÇALIŞMA MASASI		
			ÇAP: YÜKSEKLİK:	18M 18M
		ŞEMSIYE		
			EN: BOY: YÜKSEKLİK:	6M 18M 3M
		SEZLONG		

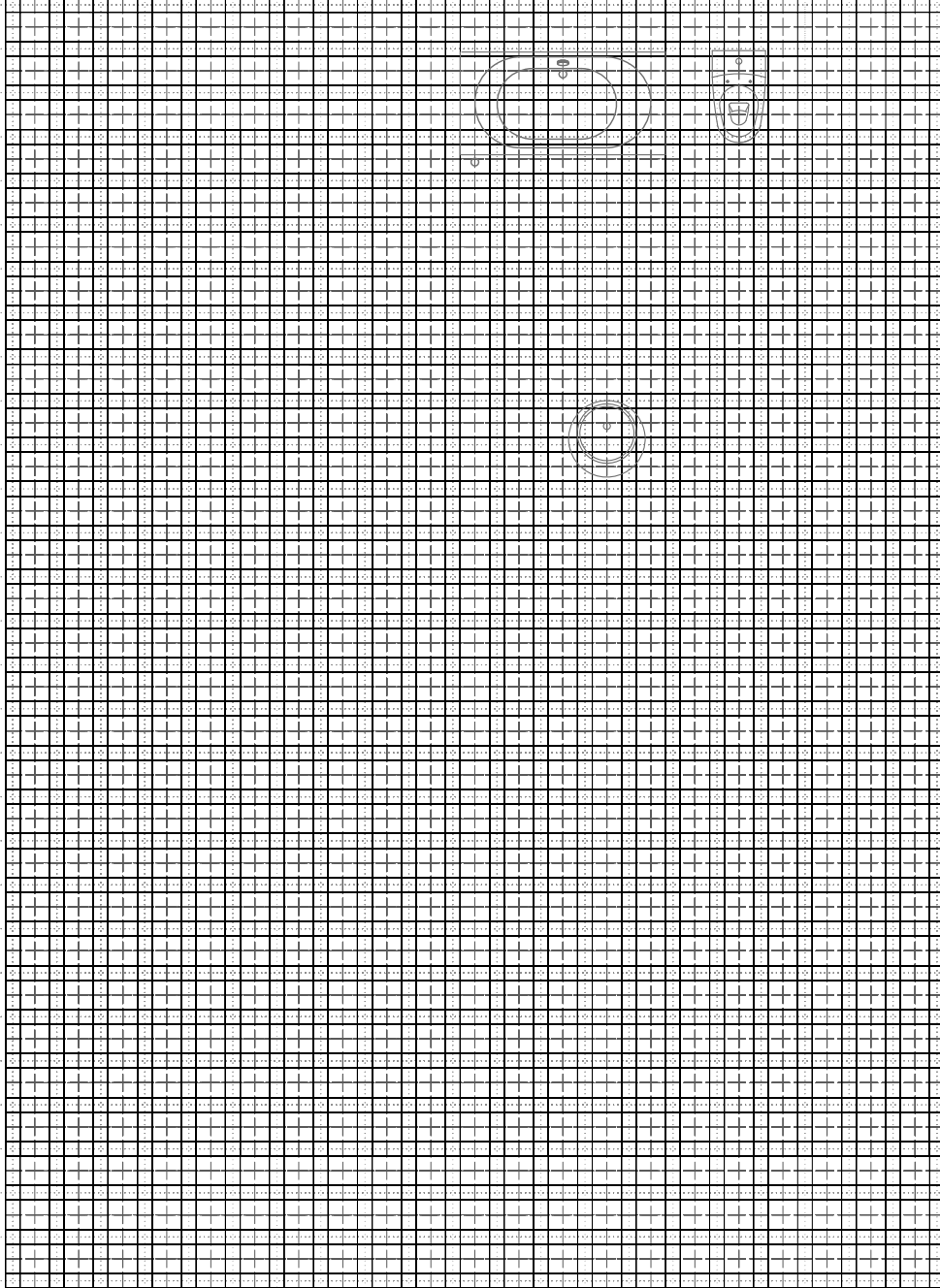
EK D.1

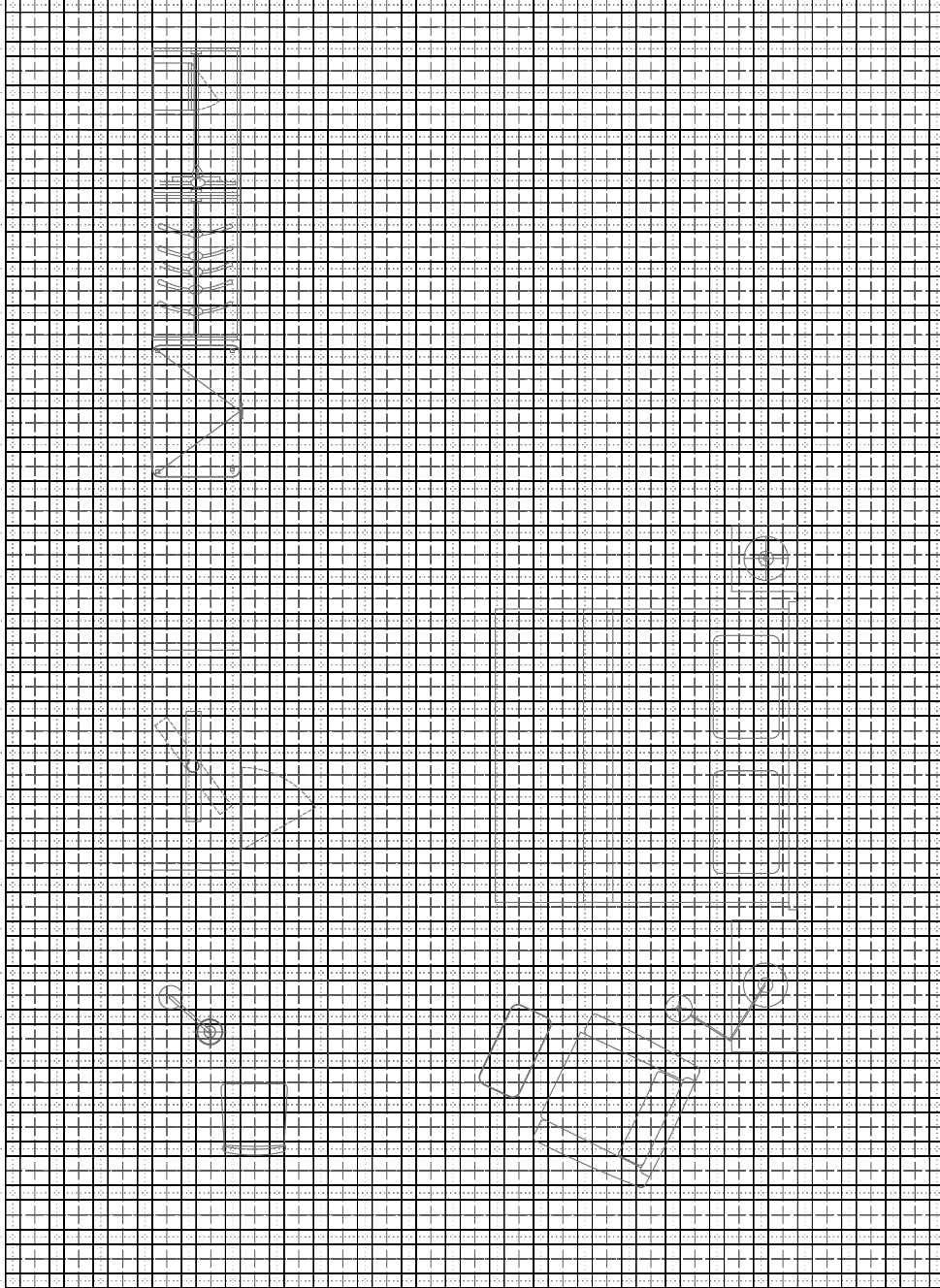
EK D.1

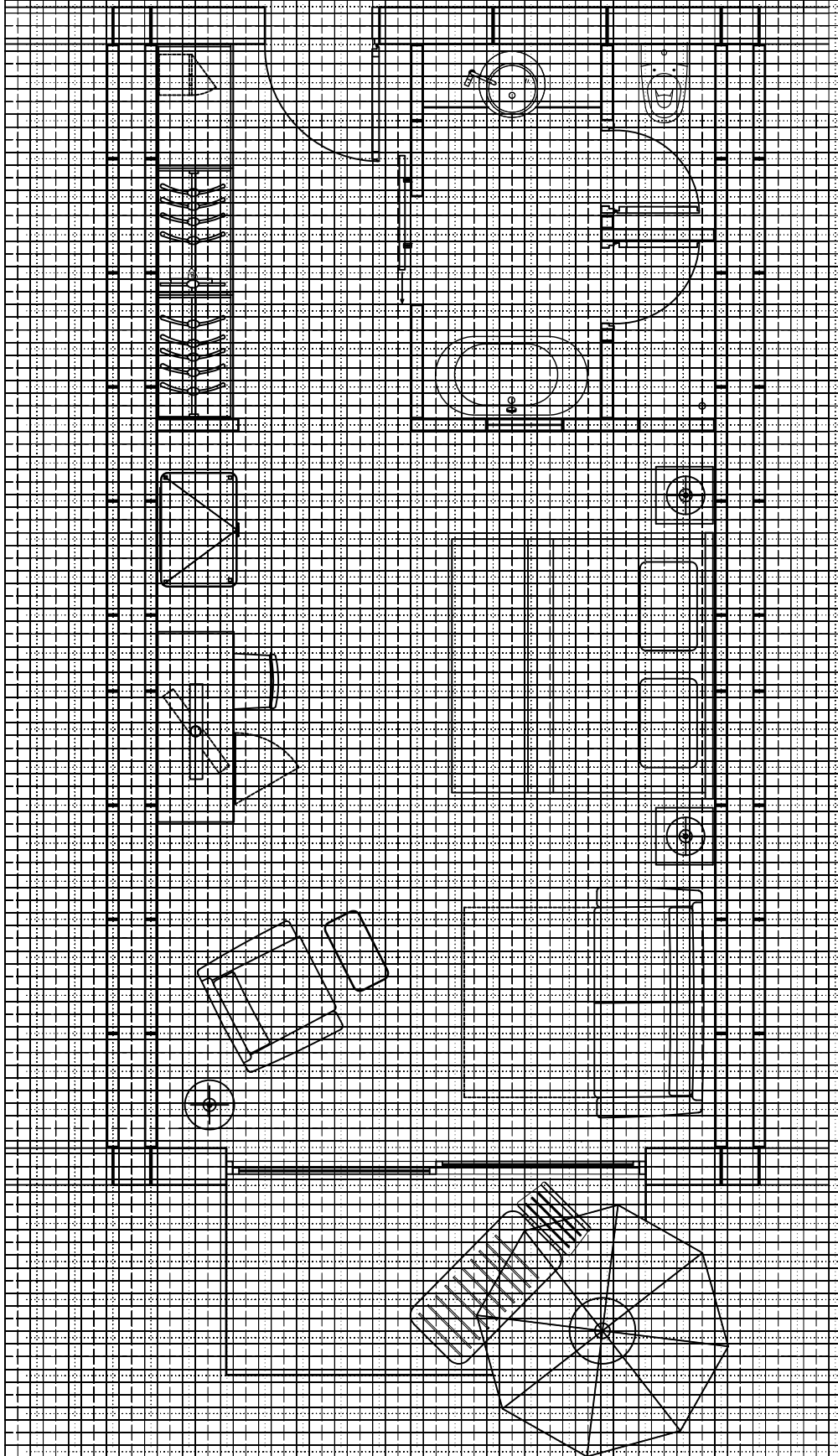
EK D.1

EK D.1

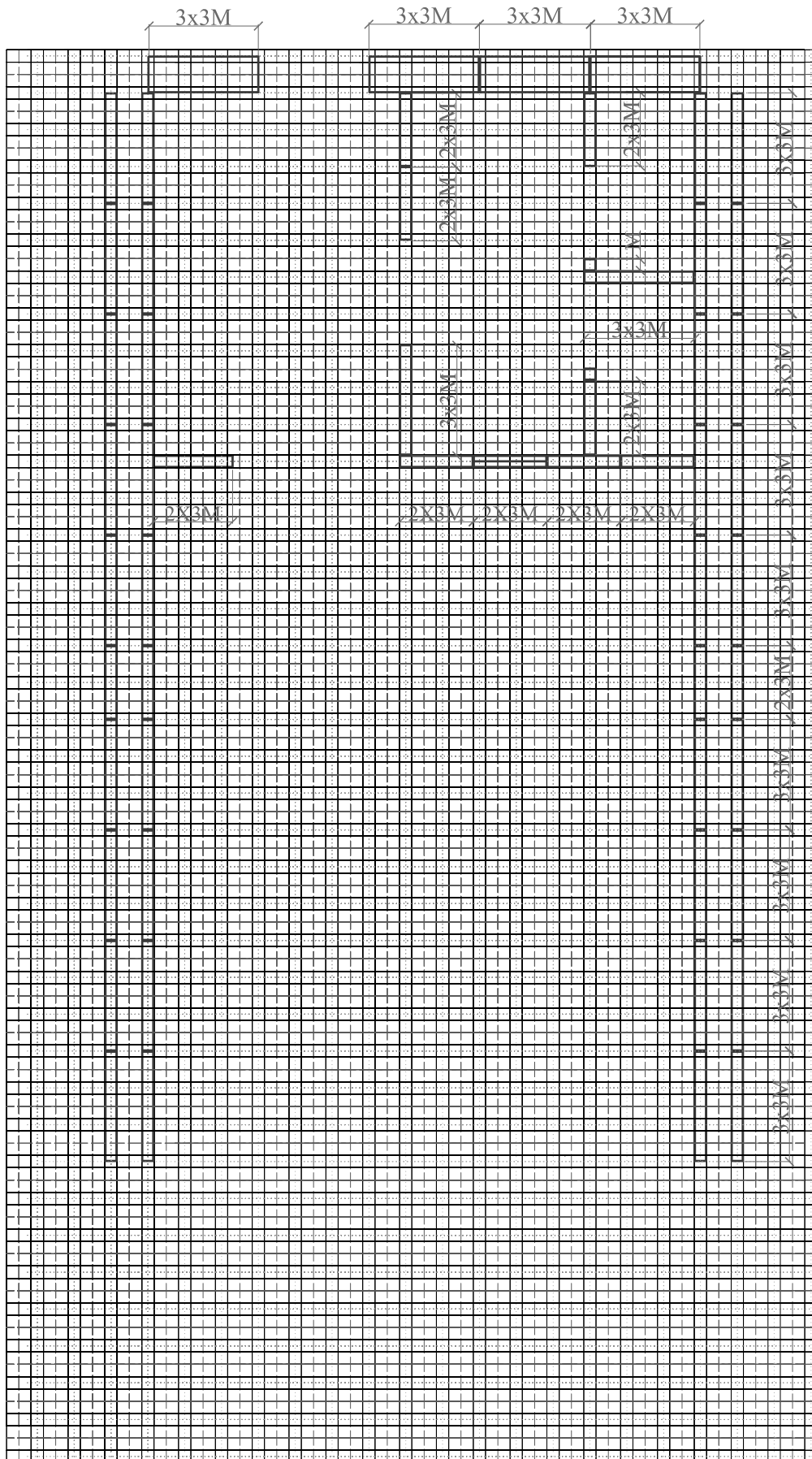

EK D.2

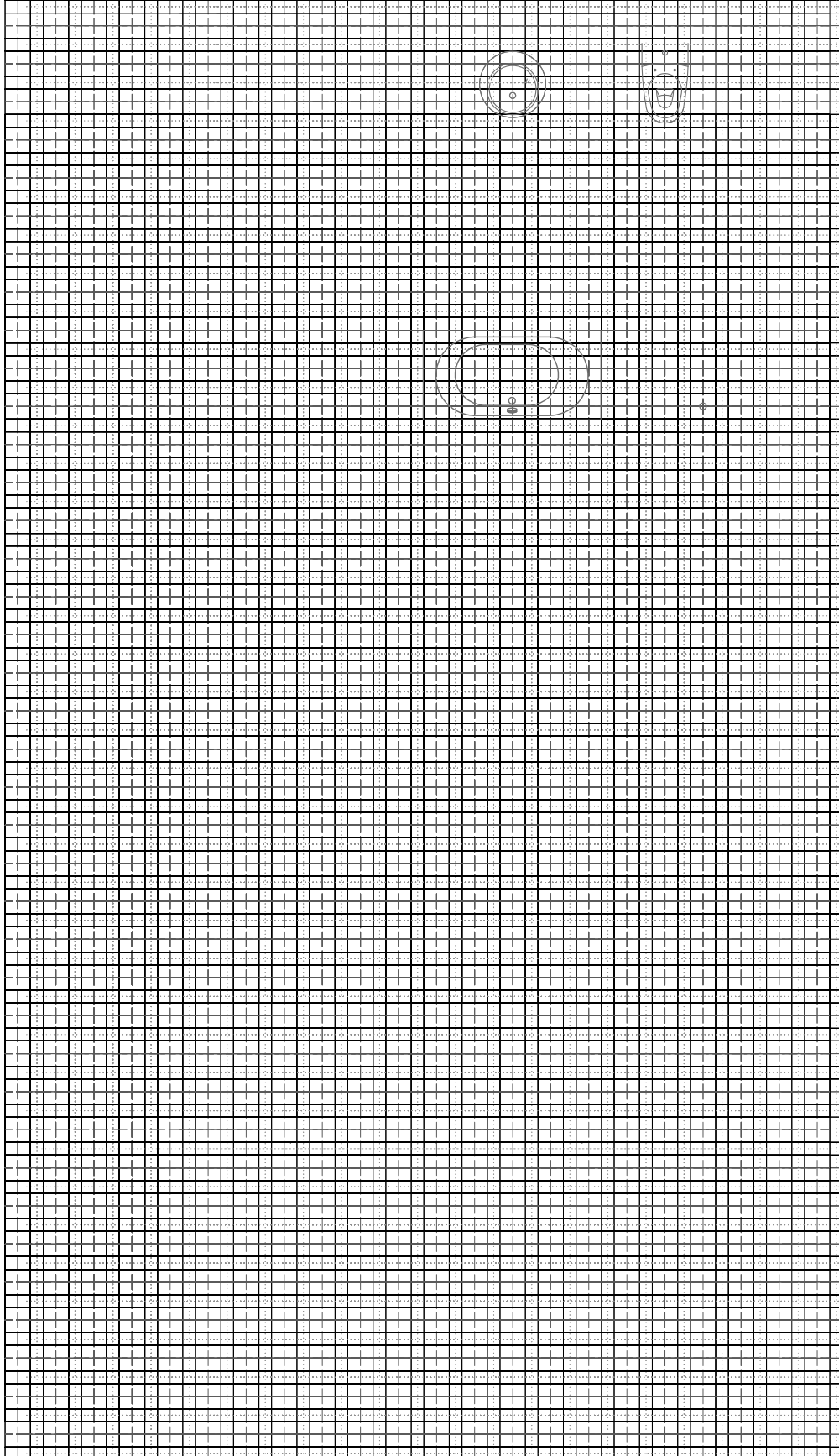

Kıy1 otel odası genel koordinasyon planı Ö:1/50

EK D.2

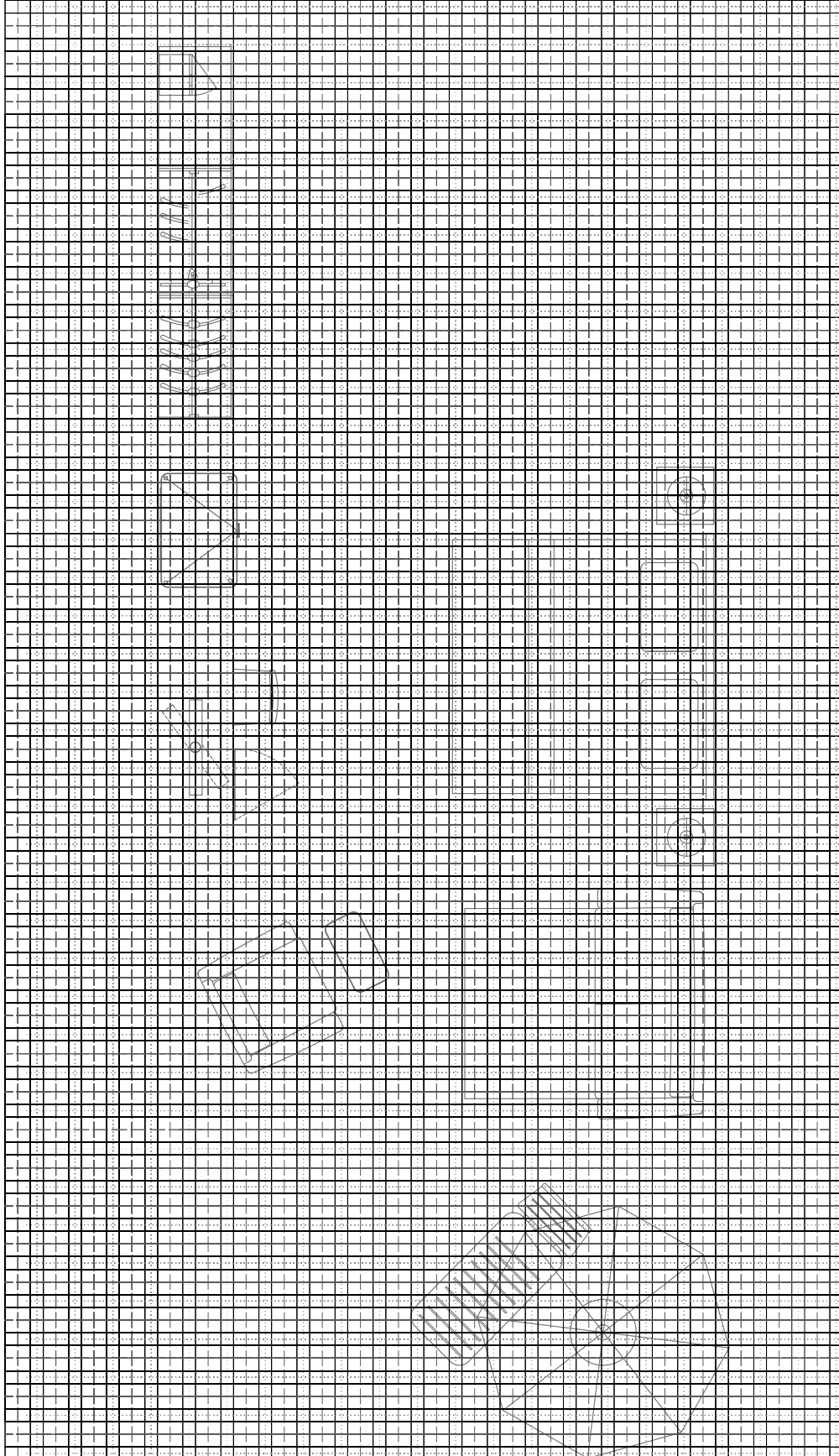

EK D.2

Kıy1 otel odası donatı bileşenleri planı Ö:1/50

EK D.2

Kıyı otel odası mobilya bileşenleri planı Ö:1/50

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad: Selin Tunalı

Doğum Yeri ve Tarihi: İstanbul, 1983

Adres: Tellikavak Sok. No:18/16 Erenköy/İstanbul

Lise: Kadıköy Anadolu Lisesi

Lisans: İstanbul Teknik Üniversitesi - İç Mimarlık Bölümü